

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, dnia 23 października 2020 r.

RLU.611.2.2019.BP

Decyzja NR RLU-2/2020

I. Na podstawie art. 23 b ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1076 i 1086) po przeprowadzeniu postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

-Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

uznaje postanowienia wzorca umowy stosowane przez **Getin Noble Bank S.A.** z siedzibą w **Warszawie**, o treści:

1.

Bank ma prawo do:

5.1. zmiany Regulaminu z ważnej przyczyny, za którą uznaje się:

(i) zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, jeżeli w wyniku tej zmiany Bank jest prawnie zobowiązany do zmiany Regulaminu

(ii) wyrok sądowy lub decyzję administracyjną jeżeli Regulamin zawiera postanowienia analogiczne do poddanych ocenie sądu lub organu, które ze względu na treść wyroku lub decyzji wymagają zmiany Regulaminu

(iii) rekomendację wydaną przez organ nadzoru nad działalnością Banku albo urzędową lub sądową interpretację przepisów, jeżeli dotyczą materii objętej Regulaminem i w wyniku ich wydania zaistnieje potrzeba zmiany Regulaminu, której celem jest dostosowanie treści Regulaminu do wydanej rekomendacji albo urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów

(iv) zmianę w systemach informatycznych wykorzystywanych przez Bank, usprawniającą ich funkcjonowanie, jeżeli zakres przedmiotowy tej zmiany pozostaje w związku z treścią Regulaminu i powoduje konieczność modyfikacji jego brzmienia

(v) konieczność dokonania korekty oczywistych omyłek lub błędów pisarskich albo uzupełnienia luk lub nieścisłości w Regulaminie nie dających się usunąć w wyniku wykładni jego postanowień;

[§ 6 ust. 5 pkt 1 Regulaminu udzielania kredytów i pożyczek finansowych- wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2015 r.]

2.

Bank zastrzega sobie prawo zmiany Regulaminu z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

a) zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, jeżeli w wyniku tej zmiany Bank jest prawnie zobowiązany do zmiany Regulaminu,

b) wyrok sądowy lub decyzja administracyjną, jeżeli Regulamin zawiera postanowienia analogiczne do poddanych ocenie sądu lub organu, które ze względu na treść wyroku lub decyzji wymagają zmiany Regulaminu,

c) rekomendację wydaną przez organ nadzoru nad działalnością Banku albo urzędową lub sądową interpretację przepisów, jeżeli dotyczą materii objętej Regulaminem i w wyniku ich wydania zaistnieje potrzeba zmiany Regulaminu, której celem jest dostosowanie treści Regulaminu do wydanej rekomendacji albo urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów,

d) zmianę w systemach informatycznych wykorzystywanych przez Bank, usprawniającą ich funkcjonowanie, jeżeli zakres przedmiotowy tej zmiany pozostaje w związku z treścią Regulaminu i powoduje konieczność modyfikacji jego brzmienia,

e) konieczność dokonania korekty oczywistych omyłek lub błędów pisarskich albo uzupełnienia luk lub nieścisłości w Regulaminie nie dających się usunąć w wyniku wykładni jego postanowień.

[§ 13 ust. 1 Regulaminu kart kredytowych Getin Noble Bank S.A. - wersja obowiązująca od 8 sierpnia 2018 r.]

[§ 11 ust. 1 Regulaminu kart kredytowych Getin Noble Bank S.A. - wersja obowiązująca od 5 listopada 2015 r. do 07.08.2018 r.]

3.

A)

Bank zastrzega sobie prawo zmiany Regulaminu rachunków z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

a) zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, jeżeli w wyniku tej zmiany Bank jest prawnie zobowiązany do zmiany Regulaminu rachunków,

b) wyrok sądowy lub decyzja administracyjna, jeżeli Regulamin rachunków zawiera postanowienia analogiczne do poddanych ocenie sądu lub organu, które ze względu na treść wyroku lub decyzji wymagają zmiany Regulaminu rachunków,

c) rekomendację wydaną przez organ nadzoru nad działalnością Banku albo urzędową lub sądową interpretację przepisów, jeżeli dotyczą materii objętej Regulaminem rachunków i w wyniku ich wydania zaistnieje potrzeba zmiany Regulaminu rachunków, której celem jest dostosowanie treści Regulaminu rachunków do wydanej rekomendacji albo urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów,

d) konieczność dokonania korekty oczywistych omyłek lub błędów pisarskich albo uzupełnienia luk lub nieścisłości w Regulaminie rachunków nie dających się usunąć w wyniku wykładni jego postanowień,

e) zmiany oferty Banku polegającej na rozszerzeniu zakresu usług lub produktów, o ile zapewni to należyte wykonanie Umowy oraz nie będzie prowadziło do zwiększenia obciążeń finansowych Posiadacza z tytułu Umowy oraz nie będzie naruszało jego interesu

[§ 27 ust. 5 Regulaminu rachunków bankowych, kart debetowych oraz bankowości elektronicznej w Getin Noble Bank S.A. dla osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej- wersja obowiązująca od 1 stycznia 2017 r.]

B)

Bank zastrzega sobie prawo zmiany Regulaminu rachunków z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

a) zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, jeżeli w wyniku tej zmiany Bank jest prawnie zobowiązany do zmiany Regulaminu rachunków,

b) wyrok sądowy lub decyzja administracyjną, jeżeli Regulamin rachunków zawiera postanowienia analogiczne do poddanych ocenie sądu lub organu, które ze względu na treść wyroku lub decyzji wymagają zmiany Regulaminu rachunków,

c) rekomendację wydaną przez organ nadzoru nad działalnością Banku albo urzędową lub sądową interpretację przepisów, jeżeli dotyczą materii objętej Regulaminem rachunków i w wyniku ich wydania zaistnieje potrzeba zmiany Regulaminu rachunków, której celem jest dostosowanie treści Regulaminu rachunków do wydanej rekomendacji albo urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów,

d) zmianę w systemach informatycznych wykorzystywanych przez Bank, usprawniającą ich funkcjonowanie, jeżeli zakres przedmiotowy tej zmiany pozostaje w związku z treścią Regulaminu rachunków i powoduje konieczność modyfikacji jego brzmienia,

e) konieczność dokonania korekty oczywistych omyłek lub błędów pisarskich albo uzupełnienia luk lub nieścisłości w Regulaminie rachunków nie dających się usunąć w wyniku wykładni jego postanowień,

f) zmiany zakresu usług i funkcjonalności, oferowanych przez Bank w Bankowości Elektronicznej, o ile zapewni to należyte wykonanie Umowy o Bankowość Elektroniczną oraz nie będzie naruszało interesu Użytkownika BE.

[VIII § 5 ust. 3 Regulaminu rachunków bankowych, kart debetowych oraz bankowości elektronicznej w Getin Noble Bank S.A. dla osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej- wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2016 do 31 grudnia 2016 r.]

4.

A)

Zmiana wysokości opłat lub prowizji albo zasad ich stosowania i naliczania, wprowadzenie opłat lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w TOiP¹ albo rezygnacja z opłat lub prowizji za czynności dotychczas ujęte w TOiP są możliwe z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

a) wprowadzenie nowych lub zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między wprowadzeniem nowych lub zmianą przepisów a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank,

b) wydanie rekomendacji lub zaleceń przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między wydaniem rekomendacji lub zaleceń organu nadzoru, urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów albo wyroku lub decyzji administracyjnej a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank,

c) zmianę cen usług świadczonych na rzecz Banku przez podmioty trzecie na podstawie umów, których Bank jest stroną, a które to usługi są świadczone w celu wykonania przez Bank umowy zawartej z Klientem do której zastosowanie ma TOiP, powodujących wzrost ponoszonych przez Bank kosztów wykonywania tej umowy; zmiana opłat i prowizji z powyższej przyczyny nastąpi wyłącznie w przypadku gdy przeprowadzona analiza poziomu cen usług świadczonych na rzecz Banku wykaże zmianę kosztu tych usług o co najmniej 10% w stosunku do cen tych usług w okresie 6 miesięcy wstecz od dnia analizy,

d) zmianę stopy inflacji (miesięcznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowanego przez GUS w ujęciu odnoszącym się do poprzedniego miesiąca) o minimum 0,1 punktu procentowego,

6. Zmiany, spowodowane wystąpieniem co najmniej jednego z czynników opisanych w ust. 5, będą polegać na podwyższeniu lub obniżeniu wysokości opłat lub prowizji zgodnie z kierunkiem zmian tego czynnika/ tych czynników. Podwyższenie opłaty lub prowizji nie może przekroczyć odpowiednio trzykrotności dotychczasowej wysokości opłaty lub prowizji. W przypadku podwyższenia opłaty lub prowizji, których wysokość do tej pory wynosiła:

a) 0 zł - opłata w wyniku podwyższenia nie może przekroczyć 200 zł,

b) 0 % - prowizja w wyniku podwyższenia nie może wynosić więcej niż 5% kwoty stanowiącej podstawę jej obliczenia,

W przypadku wprowadzenia nowej opłaty lub prowizji, jej wysokość nie może przekroczyć 200 zł lub 5% kwoty stanowiącej podstawę jej obliczenia.

7. Bank będzie dokonywał zmian opłat lub prowizji adekwatnie do rodzaju i rozmiaru zmiany czynników, które wystąpiły i stanowiły przyczyny wprowadzenia zmian wysokości opłat lub prowizji.

¹ TOiP- Tabela Opłat i Prowizji

8. Zmiany TOiP na podstawie przestaniek, o których mowa w ust. 5 lit c) i d), będą dokonywane nie częściej niż raz na 4 miesiące od wejścia w życie poprzedniej zmiany opłat lub prowizji dokonanej przez Bank.

[§ 8 ust. 5 pkt d), § 8 ust. 6-9 Regulaminu rachunków bankowych, kart debetowych oraz bankowości elektronicznej w Getin Noble Bank S.A. dla osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej- wersja obowiązująca od 1 stycznia 2017 r.]

B)

Zmiana wysokości opłat lub prowizji albo zasad ich stosowania i naliczania, wprowadzenie opłat lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w TOiP albo rezygnacja z opłat lub prowizji za czynności dotychczas ujęte w TOiP są możliwe z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

a) zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą przepisów a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

b) wydanie rekomendacji przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między wydaniem rekomendacji, urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów albo wyroku lub decyzji administracyjnej a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

c) zmianę cen energii elektrycznej, taryf pocztowych, telekomunikacyjnych lub rozliczeń międzybankowych, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą tych cen a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

d) jeżeli stopa inflacji (miesięczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowany przez GUS w ujęciu odnoszącym się do analogicznego miesiąca poprzedniego roku) zmieni się o minimum 0,1 punktu procentowego,

Bank może obniżyć wysokość opłaty lub prowizji określonej w okresie obowiązywania umowy rachunku, ze względu na zmianę konkurencyjności na rynku usług finansowych.

[II § 7 ust. 5 pkt d Regulaminu rachunków bankowych, kart debetowych oraz bankowości elektronicznej w Getin Noble Bank S.A. dla osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej- wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2016 do 31 grudnia 2016 r.]

5.

A)

Zmiana wysokości opłat lub prowizji albo zasad ich stosowania i naliczania, wprowadzenie opłat lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w TOiP albo rezygnacja z opłat lub prowizji za czynności dotychczas ujęte w TOiP, są możliwe z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

a) wprowadzenie nowych lub zmian powszechnie obowiązujących przepisów, o ile istnieje związek przyczynowo - skutkowy między wprowadzeniem nowych lub zmian przepisów, a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

b) wydanie rekomendacji lub zaleceń przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ, o ile istnieje związek przyczynowo - skutkowy między wydaniem rekomendacji lub zaleceń organu nadzoru, i urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów, albo wyroku lub decyzji administracyjnej a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank

c) zmianę cen usług świadczonych na rzecz Banku przez podmioty trzecie na podstawie umów, których Bank jest stroną, a które to usługi są świadczone w celu wykonania przez Bank umowy zawartej z Kredytobiorcą, do której zastosowanie ma TOiP, powodujących wzrost ponoszonych przez Bank kosztów wykonywania tej umowy; zmiana opłat i prowizji z powyższej przyczyny nastąpi wyłącznie w przypadku gdy przeprowadzona analiza poziomu cen usług świadczonych na rzecz Banku wykaże zmianę kosztu tych usług o co najmniej 10% w stosunku do cen tych usług w okresie 6 miesięcy wstecz od dnia analizy,

d) zmianę stopy inflacji (miesięcznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowanego przez GUS w ujęciu odnoszącym się do poprzedniego miesiąca) o minimum 0,1 punktu procentowego

4. Zmiany, spowodowane wystąpieniem co najmniej jednego z czynników opisanych w ust. 3, będą polegać na podwyższeniu lub obniżeniu wysokości opłat lub prowizji zgodnie z kierunkiem zmian tego czynnika/ tych czynników. Podwyższenie opłaty lub prowizji nie może przekroczyć odpowiednio trzykrotności dotychczasowej wysokości opłaty lub prowizji. W przypadku podwyższenia opłaty lub prowizji, których wysokość do tej pory wynosiła:

- 0 zł - opłata w wyniku podwyższenia nie może przekroczyć 200 zł,

- 0 % - prowizja w wyniku podwyższenia nie może wynosić więcej niż 5% kwoty stanowiącej podstawę jej obliczenia.

W przypadku wprowadzenia nowej opłaty lub prowizji, jej wysokość nie może przekroczyć 200 zł lub 5% kwoty stanowiącej podstawę jej obliczenia.

5. Bank będzie dokonywał zmian opłat lub prowizji adekwatnie do rodzaju i rozmiaru zmiany czynników, które wystąpiły i stanowiły przyczyny wprowadzenia zmian wysokości opłat lub prowizji.

6. Zmiany TOiP na podstawie przesłanek, o których mowa w ust. 3 lit c) i d), będą dokonywane nie częściej niż raz na 4 miesiące od wejścia w życie poprzedniej zmiany opłat lub prowizji dokonanej przez Bank.

[§ 6 ust. 3-6 Umowy o kartę kredytową Getin Noble Bank S.A. nr. - wersja obowiązująca od 8 sierpnia 2018 r.]

B)

Zmiana wysokości opłat lub prowizji albo zasad ich stosowania i naliczania, wprowadzenie opłat lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w TOiP albo rezygnacja z opłat lub

pro wizji za czynności dotychczas ujęte w TOiP, są możliwe z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

- a) zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą przepisów a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank,*
- b) wydanie rekomendacji przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między wydaniem rekomendacji, urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów albo wyroku lub decyzji administracyjnej a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank,*
- c) zmianę cen energii elektrycznej, taryf pocztowych, telekomunikacyjnych lub rozliczeń międzybankowych, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą tych cen a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank,*
- d) zmianę cen towarów i usług konsumpcyjnych o nie mniej niż 0,5%, ustalaną na podstawie kwartalnego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (pot. inflacji) publikowanego przez GUS; zmiana dokonywana jest nie częściej niż raz na kwartał kalendarzowy, ze skutkiem od pierwszego dnia drugiego miesiąca kolejnego kwartału kalendarzowego, pod warunkiem publikacji przez GUS za poprzedni kwartał kalendarzowy wskaźnika z którego wynika opisana powyżej zmiana.*

Jeżeli wystąpienie okoliczności, o których mowa w lit. a)-c) spowoduje wzrost kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na wzroście wysokości opłat lub prowizji albo na wprowadzeniu opłat lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w TOiP. Jeżeli natomiast wystąpienie okoliczności, o których mowa w lit. a)-c) spowoduje spadek kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na zmniejszeniu wysokości opłat lub prowizji albo na rezygnacji z opłat lub prowizji za niektóre czynności dotychczas ujęte w TOiP. W każdym przypadku zmiana będzie odpowiadała pod względem wartości zmianie kosztów wykonywania czynności przez Bank. W przypadku zmiany wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych, o której mowa w lit. d), zmiana nastąpi w tym samym kierunku (odpowiednio wzrost lub wprowadzenie opłaty lub prowizji albo spadek lub rezygnacja z opłaty lub prowizji) w którym nastąpiła zmiana wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych i o wartość odpowiadającą wysokości zmiany wskaźnika

[§ 6 ust. 3 Umowy o kartę kredytową Getin Noble Bank S.A. nr. - wersja obowiązująca od 2 lutego 2018 r.]

[§ 8 ust. 3 Umowy o kartę kredytową Getin Noble Bank S.A. nr. - wersja obowiązująca od 11 marca 2016 r.]

6.

5.2. Zmiany wysokości opłat i/lub prowizji albo zasad ich stosowania i naliczania, wprowadzenie opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w Tabeli Opłat i Prowizji albo rezygnacja z opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas ujęte w Tabeli Opłat i Prowizji, są możliwe z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

5.2.1. zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą przepisów a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

5.2.2. wydanie rekomendacji przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między wydaniem rekomendacji, urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów albo wyroku lub decyzji administracyjnej a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

5.2.3. zmianę cen energii elektrycznej, taryf pocztowych, telekomunikacyjnych lub rozliczeń międzybankowych, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą tych cen a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank.

Jeżeli wystąpienie okoliczności, o których mowa w ppkt 5.2.1- 5.2.3 spowoduje wzrost kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na wzroście wysokości opłat i/lub prowizji albo na wprowadzeniu opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w Tabeli. Jeżeli natomiast wystąpienie okoliczności, o których mowa w ppkt 5.2.1- 5.2.3 spowoduje spadek kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na zmniejszeniu wysokości opłat i/lub prowizji albo na rezygnacji z opłat i/lub prowizji za niektóre czynności dotychczas ujęte w Tabeli. W każdym przypadku zmiana będzie odpowiadała pod względem wartości zmianie kosztów wykonywania czynności przez Bank.

[§ 6 ust. 5 pkt 2 Regulamin udzielania kredytów i pożyczek finansowych- wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2015 r.]

7.

Zmiana wysokości opłat i/lub prowizji albo zasad ich stosowania i naliczania, wprowadzenie opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w Tabeli, są możliwe w sytuacji:

a. zmiany powszechnie obowiązujących przepisów,

b. wydania rekomendacji przez organ nadzorujący Bank, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej,

c. zmiany cen energii elektrycznej, taryf pocztowych, telekomunikacyjnych lub rozliczeń międzybankowych, o ile zdarzenia (lit. a-c) te mają bezpośredni wpływ na koszty wykonywania czynności przez Bank,

d. zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych o nie mniej niż 0,5%, ustalone na podstawie kwartalnego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowanego przez GUS; zmiana dokonywana jest nie częściej niż raz na kwartał kalendarzowy, ze skutkiem od pierwszego dnia drugiego miesiąca kolejnego kwartału kalendarzowego,

3. W każdym przypadku zmiana odpowiada pod względem wartości zmianie kosztów wykonywania czynności przez Bank tj. w przypadku gdy dane zdarzenie spowoduje (1) wzrost kosztów zmiana polegać będzie na wzroście wysokości opłat lub na wprowadzeniu opłat za czynności dotychczas nie ujęte (2) spadek kosztów zmiana polegać będzie na zmniejszeniu opłat. W przypadku zdarzenia z lit d) zmiana nastąpi w tym samym kierunku (odpowiednio wzrost lub wprowadzenie opłaty i/lub prowizji albo spadek lub rezygnacja z opłaty i/lub prowizji), w którym nastąpiła zmiana wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych i o wartość odpowiadającą wysokości zmiany wskaźnika.

[§ 8 ust. 2 i 3 Umowy kredytu -finansowanie kosztów nabycia przedmiotu/ w ramach Umowy sprzedaży na próbę (dot. kredytu samochodowego)- wersja obowiązująca od 26 kwietnia 2016 r.]

8.

A)

Zmiana wysokości opłat i/lub prowizji albo zasad ich stosowania i naliczania, wprowadzenie opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w Tabeli albo rezygnacja z opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas ujęte w Tabeli, są możliwe z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

a) wprowadzenie nowych lub zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, o ile istnieje związek przyczynowo - skutkowy między wprowadzeniem nowych lub zmianą przepisów, a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

b) wydanie rekomendacji lub zaleceń przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ, o ile istnieje związek przyczynowo - skutkowy między wydaniem rekomendacji lub zaleceń organu nadzoru, i urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów, albo wyroku lub decyzji administracyjnej a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank

c) zmianę cen usług świadczonych na rzecz Banku przez podmioty trzecie na podstawie umów, których Bank jest stroną, a które to usługi są świadczone w celu wykonania przez Bank umowy zawartej z Kredytobiorcą, do której zastosowanie ma TOiP, powodujących wzrost ponoszonych przez Bank kosztów wykonywania tej umowy; zmiana opłat i prowizji z powyższej przyczyny nastąpi wyłącznie w przypadku gdy przeprowadzona analiza poziomu cen usług świadczonych na rzecz Banku wykaże zmianę kosztu tych usług o co najmniej 10% w stosunku do cen tych usług w okresie 6 miesięcy wstecz od dnia analizy,

d) zmianę stopy inflacji (miesięcznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowanego przez GUS w ujęciu odnoszącym się do poprzedniego miesiąca) o minimum 0,1 punktu procentowego

Zmiany, spowodowane wystąpieniem co najmniej jednego z czynników opisanych w ust. 2, będą polegać na podwyższeniu lub obniżeniu wysokości opłat lub prowizji zgodnie z kierunkiem zmian tego czynnika/ tych czynników. Podwyższenie opłaty lub prowizji nie może przekroczyć odpowiednio trzykrotności dotychczasowej wysokości opłaty lub prowizji. W przypadku podwyższenia opłaty lub prowizji, których wysokość do tej pory wynosiła:

- 0 zł - opłata w wyniku podwyższenia nie może przekroczyć 200 zł,

- 0 % - prowizja w wyniku podwyższenia nie może wynosić więcej niż 5% kwoty stanowiącej podstawę jej obliczenia.

W przypadku wprowadzenia nowej opłaty lub prowizji, jej wysokość nie może przekroczyć 200 zł lub 5% kwoty stanowiącej podstawę jej obliczenia.

4. Bank będzie dokonywał zmian opłat lub prowizji adekwatnie do rodzaju i rozmiaru zmiany czynników, które wystąpiły i stanowiły przyczyny wprowadzenia zmian wysokości opłat lub prowizji.

5. Zmiany TOiP na podstawie przesłanek, o których mowa w ust. 2 lit c) i d), będą dokonywane nie częściej niż raz na 4 miesiące od wejścia w życie poprzedniej zmiany opłat lub prowizji dokonanej przez Bank.

[§ 6 ust. 2-5 Wniosko-umowy kredytu gotówkowego Preapproved (Oddział, Franczyza, Call center kurier) - wersja obowiązująca od 25 maja 2018 r.

§ 6 ust. 2 i 3 - Wniosko-umowy kredytu gotówkowego Preapproved (Call center, Bankowość internetowa, Bankowość mobilna) - wersja obowiązująca od 25 maja 2018 r.

§ 6 ust. 2 i 3 Wniosko-umowy konsolidacyjnego kredytu gotówkowego TOP UP (Oddział, Franczyza, Call center kurier)- wersja obowiązująca od 25 maja 2018 r.

§ 6 ust. 2 i 3 Wniosko-umowy konsolidacyjnego kredytu gotówkowego TOP UP (Call center, Bankowość internetowa, Bankowość mobilna)- wersja obowiązująca od 25 maja 2018 r.

§ 6 ust. 2-5 Umowy kredytu konsumpcyjnego gotówkowego- wersja obowiązująca od 30 czerwca 2018 r.

§ 6 ust. 2-5 Umowy konsolidacyjnego kredytu gotówkowego - wersja obowiązująca od 30 czerwca 2018 r.

§ 7 ust. 2-5 Umowy kredytu ratального- wersja obowiązująca od 30 czerwca 2018 r.

§ 6 ust. 2-5 Umowy pożyczki gotówkowej- wersja obowiązująca 30 czerwca 2018 r.]

B)

Zmiana wysokości opłat i/lub prowizji albo zasad ich stosowania i naliczania, wprowadzenie opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w Tabeli albo rezygnacja z opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas ujęte w Tabeli, są możliwe z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

a) zmianę powszechnie obowiązujących przepisów,

b) wydanie rekomendacji przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ,

c) zmianę cen energii elektrycznej, taryf pocztowych, telekomunikacyjnych lub rozliczeń międzybankowych; o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między okolicznością wskazaną w lit. a) - c) a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

d) zmianę cen towarów i usług konsumpcyjnych o nie mniej niż 0,5%, ustalaną na podstawie kwartalnego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (pot. inflacji) publikowanego przez GUS; zmiana dokonywana jest nie częściej niż raz na kwartał kalendarzowy, ze skutkiem od pierwszego dnia drugiego miesiąca kolejnego kwartału kalendarzowego, pod warunkiem publikacji przez GUS za poprzedni kwartał kalendarzowy wskaźnika z którego wynika opisana powyżej zmiana.

Jeżeli wystąpienie okoliczności, o których mowa w lit. a)-c) spowoduje wzrost kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na wzroście wysokości opłat i/lub prowizji albo na wprowadzeniu opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w Tabeli. Jeżeli natomiast wystąpienie okoliczności, o których mowa w lit. a)-c) spowoduje

spadek kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na zmniejszeniu wysokości opłat i/lub prowizji albo na rezygnacji z opłat i/lub prowizji za niektóre czynności dotychczas ujęte w Tabeli. W każdym przypadku zmiana będzie odpowiadała pod względem wartości zmianie kosztów wykonywania czynności przez Bank. W przypadku zmiany wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych, o której mowa w lit. d), zmiana nastąpi w tym samym kierunku (odpowiednio wzrost lub wprowadzenie opłaty i/lub prowizji albo spadek lub rezygnacja z opłaty i/lub prowizji) w którym nastąpiła zmiana wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych i o wartość odpowiadającą wysokości zmiany wskaźnika.

[§ 6 ust. 2 Wniosko-umowy kredytu gotówkowego Preapproved (Oddział, Franczyza, Call center kurier) - wersja obowiązująca od 3 lutego 2018 r.

§ 6 ust. 2 - Wniosko-umowy kredytu gotówkowego Preapproved (Call center, Bankowość internetowa, Bankowość mobilna) - wersja obowiązująca od 3 lutego 2018r.

§ 6 ust. 2 Wniosko-umowy konsolidacyjnego kredytu gotówkowego TOP UP (Oddział, Franczyza, Call center kurier)- wersja obowiązująca od 3 lutego 2018 r.

§ 6 ust. 2 Wniosko-umowy konsolidacyjnego kredytu gotówkowego TOP UP (Call center, Bankowość internetowa, Bankowość mobilna)- wersja obowiązująca od 3 lutego 2018 r.

§ 6 ust. 2 Umowy kredytu konsumpcyjnego gotówkowego w Bankowości Internetowej - wersja obowiązująca od 11 marca 2016 r.

§ 6 ust. 2 Umowy kredytu konsumpcyjnego gotówkowego- wersja obowiązująca od 11 marca 2016 r.

§ 6 ust. 2 Umowy konsolidacyjnego kredytu gotówkowego- wersja obowiązująca od 11 marca 2016 r.

§ 7 ust. 2 Umowy kredytu ratального i Kredit- wersja obowiązująca od 11 marca 2016 r.

§ 7 ust. 2 Umowy kredytu ratального- wersja obowiązująca od 11 marca 2016 r.

§ 6 ust. 2 Umowy pożyczki gotówkowej- wersja obowiązująca od 3 lutego 2018 r.]

9.

A)

Bank może zmienić TOiP, z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

a) wprowadzenie nowych lub zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, o ile istnieje związek przyczynowo - skutkowy między wprowadzeniem nowych lub zmianą przepisów, a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

b) wydanie rekomendacji lub zaleceń przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ, o ile istnieje związek przyczynowo - skutkowy między wydaniem rekomendacji lub zaleceń organu nadzoru, i urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów, albo wyroku lub decyzji administracyjnej a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank

c) zmianę cen usług świadczonych na rzecz Banku przez podmioty trzecie na podstawie umów, których Bank jest stroną, a które to usługi są świadczone w celu wykonania przez Bank umowy zawartej z Kredytobiorcą, do której zastosowanie ma TOiP, powodujących wzrost ponoszonych przez Bank kosztów wykonywania tej umowy; zmiana opłat i prowizji z powyższej przyczyny nastąpi wyłącznie w przypadku gdy przeprowadzona analiza poziomu

cen usług świadczonych na rzecz Banku wykaże zmianę kosztu tych usług o co najmniej 10% w stosunku do cen tych usług w okresie 6 miesięcy wstecz od dnia analizy,

d) zmianę stopy inflacji (miesięcznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowanego przez GUS w ujęciu odnoszącym się do poprzedniego miesiąca) o minimum 0,1 punktu procentowego

Zmiany, spowodowane wystąpieniem co najmniej jednego z czynników opisanych w ust. 4, będą polegać na podwyższeniu lub obniżeniu wysokości opłat lub prowizji zgodnie z kierunkiem zmian tego czynnika/ tych czynników. Podwyższenie opłaty lub prowizji nie może przekroczyć odpowiednio trzykrotności dotychczasowej wysokości opłaty lub prowizji. W przypadku podwyższenia opłaty lub prowizji, których wysokość do tej pory wynosiła:

- 0 zł - opłata w wyniku podwyższenia nie może przekroczyć 200 zł,
- 0 % - prowizja w wyniku podwyższenia nie może wynosić więcej niż 5% kwoty stanowiącej podstawę jej obliczenia.

W przypadku wprowadzenia nowej opłaty lub prowizji, jej wysokość nie może przekroczyć 200 zł lub 5% kwoty stanowiącej podstawę jej obliczenia.

6. Bank będzie dokonywał zmian opłat lub prowizji adekwatnie do rodzaju i rozmiaru zmiany czynników, które wystąpiły i stanowiły przyczyny wprowadzenia zmian wysokości opłat lub prowizji.

7. Zmiany TOiP na podstawie przesłanek, o których mowa w ust. 4 lit c) i d), będą dokonywane nie częściej niż raz na 4 miesiące od wejścia w życie poprzedniej zmiany opłat lub prowizji dokonanej przez Bank.

[§ 8 ust. 4-7 Umowy o kredyt w rachunku płatniczym- wersja obowiązująca od 8 sierpnia 2018 r.]

B)

Zmiana wysokości opłat i/lub prowizji albo zasad ich stosowania i naliczania, wprowadzenie opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w Tabeli albo rezygnacja z opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas ujęte w Tabeli, są możliwe z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

- a) zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą przepisów a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;
- b) wydanie rekomendacji przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między wydaniem rekomendacji, urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów albo wyroku lub decyzji administracyjnej a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;
- c) zmianę cen energii elektrycznej, taryf pocztowych, telekomunikacyjnych lub rozliczeń międzybankowych, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą tych cen a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

d) zmianę cen towarów i usług konsumpcyjnych o nie mniej niż 0,5% ustalaną na podstawie kwartalnego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (pot. inflacji) publikowanego przez GUS; zmiana dokonywana jest nie częściej niż raz na kwartał kalendarzowy, ze skutkiem od pierwszego dnia drugiego miesiąca kolejnego kwartału kalendarzowego, pod warunkiem publikacji przez GUS za poprzedni kwartał kalendarzowy wskaźnika z którego wynika opisana powyżej zmiana.

Jeżeli wystąpienie okoliczności, o których mowa w lit. a)-c) spowoduje wzrost kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na wzroście wysokości opłat i/lub prowizji albo na wprowadzeniu opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w Tabeli. Jeżeli natomiast wystąpienie okoliczności, o których mowa w lit. a)-c) spowoduje spadek kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na zmniejszeniu wysokości opłat i/lub prowizji albo na rezygnacji z opłat i/lub prowizji za niektóre czynności dotychczas ujęte w Tabeli. W każdym przypadku zmiana będzie odpowiadała pod względem wartości zmianie kosztów wykonywania czynności przez Bank. W przypadku zmiany wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych, o której mowa w lit. d), zmiana nastąpi w tym samym kierunku (odpowiednio wzrost lub wprowadzenie opłaty i/lub prowizji albo spadek lub rezygnacja z opłaty i/lub prowizji) w którym nastąpiła zmiana wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych i o wartość odpowiadającą wysokości zmiany wskaźnika.

[§ 8 ust. 4 Umowy o limit w rachunku- wersja obowiązująca od 15 maja 2017 r.]

[§ 8 ust. 4 Umowy o limit w rachunku- wersja obowiązująca od 11 marca 2016 r.]

C)

Bank może zmienić TOiP, z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

a) zmianę powszechnie obowiązujących przepisów;

b) wydanie rekomendacji przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ;

c) zmianę cen energii elektrycznej, taryf pocztowych, telekomunikacyjnych lub rozliczeń międzybankowych; o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między okolicznością wskazaną w lit. a) - c) a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

d) zmianę cen towarów i usług konsumpcyjnych o nie mniej niż 0,5% ustalaną na podstawie kwartalnego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (pot. inflacji) publikowanego przez GUS; zmiana dokonywana jest nie częściej niż raz na kwartał kalendarzowy, ze skutkiem od pierwszego dnia drugiego miesiąca kolejnego kwartału kalendarzowego, pod warunkiem publikacji przez GUS za poprzedni kwartał kalendarzowy wskaźnika z którego wynika opisana powyżej zmiana.

Jeżeli wystąpienie okoliczności, o których mowa w lit. a)-c) spowoduje wzrost kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na wzroście wysokości opłat i/lub prowizji albo na wprowadzeniu opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w TOiP. Jeżeli natomiast wystąpienie okoliczności, o których mowa w lit. a)-c) spowoduje spadek kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na zmniejszeniu wysokości opłat i/lub prowizji albo na rezygnacji z opłat i/lub prowizji za niektóre czynności

dotychczas ujęte w TOiP. W każdym przypadku zmiana będzie odpowiadała pod względem wartości zmianie kosztów wykonywania czynności przez Bank. W przypadku zmiany wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych, o której mowa w lit. d), zmiana nastąpi w tym samym kierunku (odpowiednio wzrost lub wprowadzenie opłaty i/lub prowizji albo spadek lub rezygnacja z opłaty i/lub prowizji) w którym nastąpiła zmiana wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych i o wartość odpowiadającą wysokości zmiany wskaźnika

[§ 8 ust. 4 Umowy o limit w rachunku- wersja obowiązująca od 1 stycznia 2017 r.]

10.

A)

Zmiana wysokości opłat lub zasad ich stosowania i naliczania, wprowadzenie opłat za czynności dotychczas nie ujęte w Tabeli jest możliwe z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

a. zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą przepisów a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

b. wydanie rekomendacji przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między wydaniem rekomendacji, urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów albo wyroku lub decyzji administracyjnej a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

c. zmianę cen energii elektrycznej, taryf pocztowych, telekomunikacyjnych lub rozliczeń międzybankowych, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą tych cen a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank.

Jeżeli wystąpienie okoliczności, o których mowa w lit. a-c spowoduje wzrost kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na wzroście wysokości opłat i/lub prowizji albo na wprowadzeniu opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w Tabeli. Jeżeli natomiast wystąpienie okoliczności, o których mowa w lit. a-c spowoduje spadek kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na zmniejszeniu wysokości opłat i/lub prowizji albo na rezygnacji z opłat i/lub prowizji za niektóre czynności dotychczas ujęte w Tabeli. W każdym przypadku zmiana będzie odpowiadała pod względem wartości zmianie kosztów wykonywania czynności przez Bank.

[§ 6 ust. 2 Umowy o kredyt finansowy- wersja obowiązująca od 24 lipca 2018 r.]

B)

Zmiana wysokości opłat lub zasad ich stosowania i naliczania, wprowadzenie opłat za czynności dotychczas nie ujęte w Tabeli jest możliwe z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

a. zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą przepisów a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

b. wydanie rekomendacji przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między wydaniem rekomendacji, urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów albo wyroku lub decyzji administracyjnej a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

c. zmianę cen energii elektrycznej, taryf pocztowych, telekomunikacyjnych lub rozliczeń międzybankowych, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą tych cen a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank.

[§ 6 ust. 2 Umowy o kredyt finansowy- wersja obowiązująca od 16 lutego 2018 r.]

za niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1145), co stanowi naruszenie zakazu określonego w art. 23a ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1076 i 1086) i zakazuje ich wykorzystywania.

II. Na podstawie art. 23b ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1076 i 1086) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po przeprowadzeniu postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone nakłada na Getin Noble Bank S.A. z siedzibą w Warszawie środki usunięcia trwających skutków naruszenia zakazu stosowania we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych określonych w punkcie I sentencji decyzji, według następujących zasad:

1. poinformowania - w terminie nie później niż 1 (jednego) miesiąca od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji - wszystkich konsumentów, którzy od dnia 17 kwietnia 2016 r. zawarli umowy z Getin Noble Bank S.A. z siedzibą w Warszawie w oparciu o wzorce umów, zawierające postanowienia o których mowa w punkcie I sentencji decyzji, o uznaniu tych postanowień za niedozwolone oraz o skutkach z tego wynikających, w formie pisma zawierającego informację o wydaniu niniejszej decyzji przez Prezesa UOKiK wraz z informacją (czcionką pogrubioną), że decyzja ta dotyczy klauzul modyfikacyjnych oraz jest prawomocna, a także że:

„Prezes UOKiK uznał za niedozwolone postanowienia umowne klauzule modyfikacyjne zamieszczone w regulaminach (wzorcach umów) dotyczących kredytów konsumenckich, kart kredytowych, rachunków rozliczeniowo-oszczędnościowych, kart debetowych i zakazał ich wykorzystywania. Szczegółowy wykaz klauzul modyfikacyjnych i wzorców umów, w których się znajdowały zamieszczony został w załączniku do niniejszego pisma. W związku z powyższym, o ile wyrazi Pani/Pan taką wolę, nie będzie Pani/Pan związana/związany tymi postanowieniami z mocy prawa i nie będzie konieczne stwierdzanie ich bezskuteczności na drodze sądowej.

Jednocześnie prawomocna decyzja Prezesa UOKiK może być pomocna dla konsumentów przy indywidualnym dochodzeniu roszczeń związanych ze stosowaniem niedozwolonych postanowień umownych, określonych w niniejszej decyzji. Sąd powszechny związany jest bowiem decyzją Prezesa Urzędu w zakresie stwierdzenia niedozwolonego charakteru tych klauzul modyfikacyjnych.

Decyzja Prezesa UOKiK została udostępniona na stronie internetowej www.uokik.gov.pl.

Do pisma kierowanego do konsumentów należy załączyć pismo zawierające wykaz postanowień umownych uznanych przez Prezesa UOKiK w niniejszej decyzji za niedozwolone. Do każdego klienta należy skierować pismo zawierające wykaz niedozwolonych postanowień umownych, odnoszących się do wzorca umowy, z którego korzystał konsument.

Informacja przekazywana konsumentom będzie:

- w warstwie wizualnej - sporządzona czcionką w rozmiarze co najmniej 11, kolorze czarnym i rodzaju Times New Roman,
- dostarczona konsumentom za pomocą listów.

2. opublikowania w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia niniejszej decyzji, na koszt Getin Noble Bank S.A. z siedzibą w Warszawie, na jego stronie internetowej, która na dzień wydania niniejszej decyzji mieści się pod adresem www.gnb.pl oświadczenia o następującej treści:

„W związku z wydaniem i uprawomocnieniem się decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr RLU-2/2020, niniejszym uprzejmie informujemy, iż Prezes UOKiK uznał za niedozwolone postanowienia umowne klauzule modyfikacyjne zamieszczone w regulaminach (wzorcach umów) dotyczących kredytów konsumenckich, kart kredytowych, rachunków rozliczeniowo-oszczędnościowych, kart debetowych i zakazał ich wykorzystywania. Szczegółowy wykaz klauzul modyfikacyjnych i wzorców umów, w których się znajdowały zamieszczony został tutaj.

Oznacza to również, że ww. postanowienia są bezskuteczne wobec konsumentów (tj. o ile konsument wyrazi wolę w tym zakresie, przedsiębiorca nie może się na nie powoływać i kształtować na ich podstawie stosunku umownego z konsumentem).

Jednocześnie prawomocna decyzja Prezesa UOKiK może być pomocna dla konsumentów przy indywidualnym dochodzeniu roszczeń związanych ze stosowaniem niedozwolonych postanowień umownych, określonych w niniejszej decyzji. Sąd powszechny związany jest bowiem decyzją Prezesa Urzędu w zakresie stwierdzenia niedozwolonego charakteru tychże klauzul.

Szczegółowe informacje dostępne są w decyzji Prezesa UOKiK nr RLU- 2/2020 opublikowanej na stronie [...] (link do przedmiotowej decyzji na stronie www.uokik.gov.pl).

Oświadczenie jw. Getin Noble Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie opublikuje w ten sposób, że:

- treść przedmiotowego oświadczenia będzie dostępna i utrzymana na tej stronie internetowej przez okres 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji,
- tekst powyższego oświadczenia będzie wyjustowany oraz wpisany czarną czcionką (kod szesnastkowy RGB #000000) ARIAL na białym tle (kod szesnastkowy RGB #ffffff),
- tekst zostanie zamieszczony w górnej części strony głównej domeny gnb.pl z możliwością zamknięcia informacji przez użytkownika; oświadczenie ma być widoczne przez cały czas, gdy użytkownik jest na stronie i samodzielnie nie zamknie informacji (oświadczenie nie może przybrać formy np. rotacyjnego banera czy slajdera),

- wielkość czcionki powinna odpowiadać wielkości czcionki zwyczajowo używanej na ww. stronie internetowej, tekst umieszczony w ramce, o rozmiarze takim, aby była ona w całości wypełniona oświadczeniem, o którym mowa w niniejszym punkcie, z uwzględnieniem marginesu 2,5 cm z każdej strony,

- fragment oświadczenia o treści „na stronie www.uokik.gov.pl pod tym adresem” powinien być zamieszczony w formie hiperłącza (linka) do niniejszej decyzji

- fragment oświadczenia o treści „tutaj” powinien być zamieszczony w formie hiperłącza (linka) do wykazu klauzul modyfikacyjnych i wzorców umów, wskazanych w sentencji niniejszej decyzji

przy czym obowiązek ten powinien być zrealizowany z zastosowaniem następujących zasad:

- a) w przypadku zmiany nazwy przedsiębiorcy, jego przekształcenia lub przejścia praw i obowiązków na inny podmiot pod jakimkolwiek tytułem, powyższy obowiązek publikacyjny powinien być zrealizowany odpowiednio przez lub za pośrednictwem danego przedsiębiorcy lub jego następcy prawnego, ze wskazaniem nazw dawnej i nowej,
- b) w przypadku zmiany adresu strony internetowej, należy niniejsze rozstrzygnięcie zastosować odpowiednio do strony internetowej funkcjonującej w dacie uprawomocnienia się niniejszej decyzji,

a w razie zmiany treści sentencji decyzji lub jej uzasadnienia przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów lub sąd powszechny, w zakresie podlegającym obowiązkowi publikacji, należy obowiązek ten wykonać zgodnie ze zmienioną treścią decyzji.

III. Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 256) w związku z art. 83 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1076 i 1086), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone umarza się postępowanie w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone postanowienia umowne, o których mowa w art. 385¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1145), co może stanowić naruszenie zakazu określonego w art. 23a ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1076 i 1086), w odniesieniu do następujących postanowień:

1.

e) udostępnienie Klientom nowych usług, o charakterze opcjonalnym, z zastrzeżeniem, że ta zmiana polegać będzie na ustanowieniu nowych opłat lub prowizji, dotyczących nowo udostępnianych usług.

9. Zmiany TOiP będą następowały nie później niż w terminie 6 miesięcy od wystąpienia czynników, o których mowa w ust. 5.

[§ 8 ust. 5 e, § 8 ust. 9 Regulaminu rachunków bankowych, kart debetowych oraz bankowości elektronicznej w Getin Noble Bank S.A. dla osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej- wersja obowiązująca od 1 stycznia 2017 r.]

2.

e) udostępnienie klientom nowych usług, o charakterze opcjonalnym, z zastrzeżeniem, że ta zmiana polegać będzie na ustanowieniu nowych opłat lub prowizji, dotyczących nowo udostępnianych usług.

7. Zmiany TOiP będą następowały nie później niż w terminie 6 miesięcy od wystąpienia czynników, o których mowa w ust. 3.

[§ 6 ust. 3 pkt e, § 6 ust. 7 Umowy o kartę kredytową Getin Noble Bank S.A. nr. - wersja obowiązująca od 8 sierpnia 2018 r.]

3.

e) udostępnienie klientom nowych usług, o charakterze opcjonalnym, z zastrzeżeniem, że ta zmiana polegać będzie na ustanowieniu nowych opłat lub prowizji, dotyczących nowo udostępnianych usług.

6. Zmiany TOiP będą następowały nie później niż w terminie 6 miesięcy od wystąpienia czynników, o których mowa w ust. 2.

[§ 6 ust. 2 pkt e, § 6 ust. 6 Wniosko-umowy kredytu gotówkowego Preapproved (Oddział, Franczyza, Call center kurier) - wersja obowiązująca od 25 maja 2018 r.

§ 6 ust. 2 pkt e, § 6 ust. 6 Umowy kredytu konsumpcyjnego gotówkowego- wersja obowiązująca od 30 czerwca 2018 r.

§ 6 ust. 2 pkt e, § 6 ust. 6 Umowy konsolidacyjnego kredytu gotówkowego - wersja obowiązująca od 30 czerwca 2018 r.

§ 7 ust. 2 pkt e, § 6 ust. 6 Umowy kredytu ratalnego- wersja obowiązująca od 30 czerwca 2018 r.

§ 6 ust. 2 pkt e, § 6 ust. 6 Umowy pożyczki gotówkowej- wersja obowiązująca 30 czerwca 2018 r.]

4.

e) udostępnienie klientom nowych usług, o charakterze opcjonalnym, z zastrzeżeniem, że ta zmiana polegać będzie na ustanowieniu nowych opłat lub prowizji, dotyczących nowo udostępnianych usług.

8. Zmiany TOiP będą następowały nie później niż w terminie 6 miesięcy od wystąpienia czynników, o których mowa w ust. 4.

[§ 8 ust. 4 pkt e, § 8 ust. 8 Umowy o kredyt w rachunku płatniczym- wersja obowiązująca od 8 sierpnia 2018 r.]

IV. Na podstawie art. 77 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1076 i 1086) oraz w związku z art. 80 tej ustawy, a także na podstawie art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 256) w związku z art. 83 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów , obciąża się Getin Noble Bank S.A. z siedzibą w Warszawie kosztami postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone w kwocie 159,80 zł (słownie: sto pięćdziesiąt dziewięć złotych i osiemdziesiąt groszy) i zobowiązuje się tego przedsiębiorcę do zwrotu Prezesowi

Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przedmiotowych kosztów w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes UOKiK lub Prezes Urzędu) w dniu 22 września 2016 r. - postanowieniem Nr RLU 49/2016 w sprawie o sygn. RLU-404-501/16/BP - w oparciu o własny monitoring rynku i zauważone, możliwe nieprawidłowości występujące przy jednostronnych zmianach umów dokonywanych przez banki - wszczął postępowanie wyjaśniające mające na celu wstępne ustalenie, czy wzorce umów stosowane w obrocie konsumenckim przez Getin Noble Bank S.A. z siedzibą w Warszawie (dalej: Bank, Przedsiębiorca, Spółka, GNB) zawierają niedozwolone postanowienia umowne - w rozumieniu art. 385¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1145, dalej: k.c.) - w zakresie postanowień umownych dotyczących zmiany stawek opłat i prowizji za czynności bankowe oraz modyfikacji innych warunków umowy w trakcie jej wykonywania (tzw. klauzule modyfikacyjne), a co za tym idzie, czy miało miejsce naruszenie chronionych prawem interesów konsumentów uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone.

Analiza materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu wyjaśniającym dała podstawę do wszczęcia przeciwko Przedsiębiorcy postanowieniem z dnia 26 sierpnia 2019 r., nr RLU-30/2019 postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone w związku z podejrzeniem naruszenia przez Spółkę zakazu określonego w art. 23a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1076 i 1086, dalej: ustawa okik). Postawiony zarzut objął postanowienia wskazane w punkcie I sentencji decyzji.

Postanowieniem z dnia 10 września 2019 r., nr RLU-31/2019 Prezes UOKiK zaliczył w poczet dowodów sprawy dowody zebrane w trakcie postępowania wyjaśniającego sygn. akt RLU-404-501/16/BP (RLU.404.501.2016.BP).

Zawiadomienie z dnia 26 sierpnia 2019 r. o wszczęciu postępowania administracyjnego, w związku z zarzutem naruszeń przepisów ustawy okik, Spółka otrzymała w dniu 29 sierpnia 2019 r.

Stanowisko przedsiębiorcy

W piśmie z dnia 28 października 2019 r. Bank przedstawił swoje stanowisko odnośnie przedstawionych Spółce zarzutów. Spółka wskazała, że nie zgadza się z postawionymi przez Prezesa UOKiK zarzutami, wskazała m.in. co następuje:

- nie jest niezgodne z dobrymi obyczajami chronienie własnych interesów, a zwłaszcza nie jest niezgodne chronienie równocześnie interesów tak przedsiębiorcy, jak i konsumenta, przy czym interesem konsumenta jest również możliwość kontynuacji korzystania z usług przedsiębiorcy, mimo zmiany okoliczności zewnętrznych, które bezpośrednio wpływają na zasady wykonania umowy. Przyjęcie, iż konstrukcja klauzul modyfikacyjnych co do zasady chroni przedsiębiorcę kosztem interesów konsumenta jest nieuzasadnione,

- należy zbadać czy klauzula narusza interesy konsumenta w stopniu rażącym (tzn. istotnym, znaczącym) i jednocześnie w taki sposób, że wywołuje to nieusprawiedliwioną dysproporcję (na niekorzyść konsumenta) jego praw i obowiązków - zakładając jednocześnie, że dysproporcja ta może być usprawiedliwiona choć naruszająca równowagę kontraktową bądź gdy jest nieusprawiedliwiona lecz nie zaburza równowagi kontraktowej stron, oraz, że interesy należy badać w zakresie takich samych lub co najmniej porównywalnych czynników dla obu stron kontraktu. Analiza klauzul stosowanych we wzorcach umownych Banku skoncentrowana jest wyłącznie na ocenie sytuacji konsumenta,
- należy zbadać czy klauzula określa główne, a nie uboczne świadczenia stron in casu danego typu kontraktu, z uwzględnieniem celu i całej konstrukcji umowy, bez przesadzającego charakteru przynależności badanych świadczeń bądź nie do essentialiae negotii,
- konieczne jest odniesienie uprawnień zawartych w art. 384¹ k.c. do zobowiązań o charakterze ciągłym, a zatem takich stosunków obligacyjnych, które polegają na wielokrotnych świadczeniach w ciągu całego czasu trwania umowy. W takiej sytuacji celowe jest umożliwienie usługodawcy reakcji na zmieniające się otoczenie, pod warunkiem, że konsument zostanie o tym poinformowany właśnie poprzez wskazanie przyczyn i procedury zmian oraz zapewnienie mu możliwości reakcji. Analogiczne uprawnienia zawiera art. 29 Ustawy o usługach płatniczych, która implementuje do polskiego porządku prawnego rozwiązania unijne,
- dokonując oceny danej przesłanki uprawniającej Bank do zmiany umowy, należy w równym stopniu rozważyć interesy każdej ze stron, jak również porównać dwa hipotetyczne stany faktyczne: wypowiedzenia umowy wskutek braku możliwości dostosowania jej treści do okoliczności prawnych, technologicznych czy ekonomicznych bezpośrednio wpływających na zasady, na jakich jest wykonywana z sytuacją, gdy kontrahent konsumenta dostosowuje jej treść do zmian, umożliwiając konsumentowi decyzję, czy chce on kontynuować umowę na nowych warunkach, czy też skorzystać z prawa zakończenia tej umowy na dotychczasowych warunkach,
- zmiany w regulaminie są konieczne dla zachowania aktualności i zgodności wzorca z otoczeniem prawnym, są one w ogólnym ujęciu korzystne dla konsumenta przez sam fakt gwarantowania elastyczności,
- możliwość wprowadzania zmian do wzorców na podstawie kwestionowanych klauzul nie jest arbitralna, lecz uzależniona od obiektywnych, zewnętrznych czynników, nie jest też dowolna, bowiem jej zakres, charakter i kierunek uzależniony jest od uzasadniającego ją źródła,
- zmiany muszą być powiązane przyczynowo z źródłem, które je wywołuje, a więc są to nie dowolne zmiany postanowień, lecz tylko takie, które pokrywają się zakresowo z zewnętrzną modyfikacją dokonaną wyrokiem, interpretacją, zmianą prawa etc, i których wprowadzenie jest konieczne do zapewnienia zgodności z szeroko rozumianym otoczeniem prawnym,
- zmiany te są konieczne dla zachowania aktualności i zgodności wzorca z otoczeniem prawnym, ponadto, są one w ogólnym ujęciu korzystne dla konsumenta przez sam fakt gwarantowania elastyczności,
- wszystkie wzorce, w których zawarto klauzule będące przedmiotem niniejszego postępowania odnoszą się do zobowiązań o charakterze ciągłym, o czym decyduje zakres i

treść świadczeń każdej ze stron (po stronie Banku: udostępnienie środków pieniężnych na czas oznaczony w umowie, rozliczanie transakcji dokonanych w okresie obowiązywania umowy, zaś po stronie konsumenta: zapłata odsetek i opłat oraz zwrot kredytu najpóźniej w momencie rozwiązania umowy),

- podział zobowiązań o charakterze ciągłym na terminowe i bezterminowe ma znaczenie jedynie w kontekście możliwości ich wypowiedzenia, na mocy przepisu zawartego w art. 365¹ k.c. Nie ma zaś żadnego znaczenia prawnego dla możliwości dokonywania zmian ich treści, poprzez zmiany wzorca umownego, co jest prawnie dopuszczalne zarówno w zobowiązaniach bezterminowych, jak i tych, które zawarto na czas oznaczony,

- prawo do wypowiedzenia nie przyczynia się do zachowania równowagi. To nie konsument jest „przymuszony” do akceptacji zmiany, lecz Bank jest zobligowany do wprowadzenia zmian, i musi liczyć się z tym, że inny przedsiębiorca - choć powinien wprowadzić te same modyfikacje wywołane zmianami w prawie, orzecznictwie etc. - może z innych powodów pozwolić sobie na stworzenie atrakcyjniejszej w danym momencie oferty, a konsument zyskuje szansę korzystnego wypowiedzenia umowy i „przeniesienia” swojego produktu do konkurenta, który zapewni mu dodatkowe korzyści,

- każda z klauzul, w części nieprzytoczonej przez Prezesa UOKiK w uzasadnieniu, wyraźnie określa, że musi istnieć określony związek między zdarzeniem, a odpowiednio obowiązkiem Banku nałożonym przez organ władzy publicznej i koniecznością korekty postanowień Regulaminu które wymagają korekty, aby dostosować ich treść do nowej sytuacji. Nadmienić należy, że Bank formułując klauzule modyfikacyjne w umowach, sprecyzował przesłanki w takim stopniu, jak to tylko możliwe, aby klauzule te nie zatraciły w ogóle charakteru klauzul modyfikacyjnych,

- formalistyczne podejście do konstrukcji postanowień lub też kwestionowanie ich na bardzo ogólnych, nie skonkretyzowanych podstawach, doprowadzi do pogorszenia sytuacji klientów. Wszelkie udogodnienia, takie jak zmiany technologiczne, udostępnianie nowych funkcjonalności, winny być wówczas wycofane, a ich ewentualne ponowne udostępnienie byłoby możliwe jedynie na ścieżce masowo zawieranych, dodatkowych umów lub aneksów z konsumentami.

W swoim stanowisku Bank odniósł się także do poszczególnych przesłanek zmiany wzorca Regulaminów czy TOIP.

W piśmie z dnia 2 stycznia 2020 r., w odpowiedzi na stanowisko Spółki przedstawione w piśmie z dnia 28 października 2019 r., Prezes Urzędu podtrzymał swoje stanowisko zawarte w Zawiadomieniu z dnia 26 sierpnia 2019 r. o wszczęciu postępowania administracyjnego.

Pismem z dnia 5 lutego 2020 r. oraz 30 czerwca Prezes Urzędu zawiadomił Przedsiębiorcę o niezłatwieniu sprawy w terminie oraz o przewidywanym terminie jej załatwienia.

W dniu 1 października 2020 Spółka została poinformowana o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie i wyznaczeniu terminu na zapoznanie się z aktami niniejszej sprawy.

Przedsiębiorca skorzystał z możliwości zapoznania się z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Prezes Urzędu ustalił w sprawie następujący stan faktyczny:

Getin Noble Bank S.A. z siedzibą w Warszawie jest wpisany do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000304735, o numerze identyfikacji podatkowej (NIP) 1080004850 i kapitale zakładowym całkowicie wpłaconym w wysokości 2.461.630.421,25 złotych.

Spółka prowadzi m.in. działalność bankową na terenie całego kraju za pośrednictwem licznych placówek bankowych, prowadzi także stronę internetową www.gnb.pl. Działalność Banku prowadzona jest na podstawie zezwolenia udzielonego przez Komisję Nadzoru Bankowego; nadzór nad działalnością Banku sprawuje Komisja Nadzoru Finansowego.

Bank, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, przy zawieraniu umów finansowych postuluje się zarówno wzorcami umów przypisanymi do kontraktów zawieranych na czas oznaczony, jak i nieoznaczony. Ponadto, umowy - przede wszystkim zawierane na czas oznaczony - mogły wiązać się z możliwością generowania zadłużenia po stronie konsumentów, co ma istotny wpływ na ocenę klauzul modyfikacyjnych analizowanych w niniejszym postępowaniu. Z uwagi na powyższe, można wyróżnić następujące wzorce umowne, którymi postuluje się Przedsiębiorca:

a) Regulamin oraz Umowy o kredyt lub pożyczkę gotówkową:

- Regulamin udzielania kredytów i pożyczek finansowych;
- Wniośko-umowa kredytu gotówkowego Preapproved (Oddział, Franczyza, Call center kurier);
- Wniośko-umowa kredytu gotówkowego Preapproved (Call center, Bankowość internetowa, Bankowość mobilna);
- Wniośko-umowa konsolidacyjnego kredytu gotówkowego TOP UP (Oddział, Franczyza, Call center kurier);
- Wniośko-umowa konsolidacyjnego kredytu gotówkowego TOP UP (Call center, Bankowość internetowa, Bankowość mobilna);
- Umowa kredytu konsumpcyjnego gotówkowego w Bankowości Internetowej;
- Umowa kredytu konsumpcyjnego gotówkowego;
- Umowa konsolidacyjnego kredytu gotówkowego;
- Umowa kredytu ratalnego i Kredit;
- Umowa kredytu ratalnego;
- Umowa pożyczki gotówkowej;
- Umowa o limit w rachunku;
- Umowa kredytu - finansowanie kosztów nabycia przedmiotu/w ramach Umowy sprzedaży na próbę (dot. kredytu samochodowego);
- Umowa o kredyt finansowy.

Wymienione w niniejszym punkcie wzorce umowne regulują zawarcie umów na czas oznaczony, wiążących się co do zasady z generowaniem zobowiązania pieniężnego po stronie konsumentów często przez okres kilku lub kilkunastu lat. Ww. wzorce umowne zawierają klauzule modyfikacyjne wskazane w punktach 1-2 oraz 5-10 sentencji niniejszej decyzji.

b) Regulamin oraz Umowa, dotycząca kart kredytowych:

- Regulamin kart kredytowych Getin Noble Bank SA (dalej również: Regulamin Kart Kredytowych),
- Umowa o kartę kredytową Getin Noble Bank S.A. nr...

Wskazane wzorce umowne określają warunki wydawania przez Bank kart kredytowych oraz zasady korzystania z tych kart, w tym dokonywania transakcji przy ich użyciu. Umowy w takim przypadku, zgodnie z brzmieniem § 1 ust. 4 Umowy o kartę kredytową, zawierane są na czas nieoznaczony. Niemniej jednak charakter tego rodzaju umów wskazuje, że zawierane są one na czas oznaczony, co sugeruje zarówno termin ważności samej karty („Bank wydaje Karty na czas określony. Karta jest ważna do ostatniego dnia miesiąca wskazanego na Karcie. Karta, podlegająca wznowieniu, jest automatycznie wznawiana na kolejny okres ważności, z wyjątkiem sytuacji w których co najmniej 30 dni przed terminem upływu ważności dotychczasowej Karty, zostanie ona zastrzeżona lub Użytkownik Karty złoży pisemną rezygnację ze wznowienia Karty”), jak również określony czas udostępniania limitu kredytowego („Przyznany Limit Karty ma charakter odnawialny”). Ponadto zawarcie umowy wiąże się z generowaniem zadłużenia pieniężnego po stronie konsumentów.

Ww. wzorce umowne zawierają klauzule modyfikacyjne wskazane w punktach 1-2 oraz 5-10 sentencji niniejszej decyzji.

c) Regulaminy Rachunków Bankowych, kart debetowych oraz bankowości elektronicznej:

- Regulamin rachunków bankowych, kart debetowych oraz bankowości elektronicznej w Getin Noble Bank S.A. dla osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej (dalej również: Regulamin rachunków bankowych)

Wskazany wzorzec umowy określa warunki świadczenia usług i udostępniania produktów określonych w jego treści (rachunek bankowy, rachunki oszczędnościowo - rozliczeniowe (w tym walutowe), karta debetowa). Umowy, których dotyczy Regulamin, mogą być co do zasady zawierane na czas nieoznaczony. Należy jednak zwrócić uwagę na sytuację konsumentów, którzy zawarli - w ramach ww. Regulaminu i prowadzonego przez Spółkę rachunku bankowego - Umowę o limit kredytowy. Zgodnie z § 19 ust. 1 ww. Regulaminu: „Na wniosek Posiadacza Rachunku Bank może przyznać Limit kredytowy”. Z kolei § 19 ust. 3 wskazuje na pewien okres, na który przyznawany jest Limit kredytowania: „Umowa o Limit kredytowy określa warunki przyznania i zasady korzystania z Limitu kredytowego, w tym wysokość przyznanego Limitu kredytowego, okres, na który ten Limit kredytowy jest udzielony oraz warunki jego przedłużania, wysokość, rodzaj i warunki zmiany oprocentowania Limitu kredytowego, opłaty i prowizje związane z Limitem kredytowym oraz warunki wypowiedzenia umowy Limitu kredytowego”. Umowa o limit kredytowy zawierana jest na czas określony, ważność karty kredytowej oraz samego limitu kredytowego jest oznaczona. Zawarcie przedmiotowej umowy może wiązać się generowaniem zadłużenia po

stronie konsumentów, w przypadku gdy dokonują oni płatności kartą debetową w ramach przyznanych im limitów.

Ww. wzorce umowne zawierają klauzule modyfikacyjne wskazane w punktach 3 oraz 4 sentencji niniejszej decyzji.

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Naruszenie interesu publicznego

Podstawą do rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publiczny.

Stosownie do art. 1 ust. 1 ustawy okik, ochrona interesów przedsiębiorców i konsumentów podejmowana w ramach działań Prezesa UOKiK jest prowadzona w interesie publicznym. Naruszenie interesu publicznego stanowi podstawę do rozstrzygnięcia przez Prezesa Urzędu sprawy w oparciu o przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. O interesie publicznym można mówić wtedy, gdy daną praktyką przedsiębiorcy może być dotknięty każdy konsument w analogicznych okolicznościach².

W ocenie Prezesa Urzędu, rozpatrywana sprawa ma charakter publiczny, gdyż wiąże się z ochroną praw potencjalnie nieograniczonej liczby konsumentów, którzy byli i nadal mogą być narażeni na negatywne skutki stosowania przez Bank niedozwolonych postanowień wzorców umowy. Spółka prowadzi działalność gospodarczą na terenie całego kraju. Wobec tego, że przy prowadzeniu działalności gospodarczej Przedsiębiorca wykorzystuje wzorce umowy, a zatem ustalone z góry przed zawarciem umowy klauzule umowne, na których treść konsument nie ma wpływu, stosowane przez Spółkę niedozwolone postanowienia umowne zawarte w tych wzorcach mogą rażąco naruszyć interesy nieograniczonego kręgu konsumentów - każdego aktualnego i potencjalnego klienta.

W tym stanie rzeczy Prezes Urzędu uznał, że w niniejszej sprawie ma miejsce naruszenie interesu publicznego, a zatem możliwe jest poddanie kwestionowanych działań Banku dalszej ocenie w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, pod kątem stosowania przez niego niedozwolonych postanowień wzorców umowy.

Status Przedsiębiorcy

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy okik, przez przedsiębiorcę rozumie się m.in. przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2018 r. poz. 646). Jednocześnie art. 4 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców reguluje, że przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Natomiast stosownie do art. 3 Prawa przedsiębiorców, działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły.

Getin Noble Bank S.A. z siedzibą w Warszawie prowadzi m.in. finansową działalność usługową na terenie całego kraju za pośrednictwem licznym placówek bankowych.

²Por. wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 13 stycznia 2009 r., sygn. akt XVII Ama 26/08.

Przedsiębiorca prowadzi także stronę internetową www.gnb.pl. Przedsiębiorca jest wpisany do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000304735, o numerze identyfikacji podatkowej (NIP) 1080004850 i kapitale zakładowym całkowicie wpłaconym w wysokości 2.461.630.421,25 złotych. Działalność Banku prowadzona jest na podstawie zezwolenia udzielonego przez Komisję Nadzoru Bankowego; nadzór nad działalnością Banku sprawuje Komisja Nadzoru Finansowego.

Spółka, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, przy zawieraniu umów finansowych posługuje się w relacjach z konsumentami, wzorcami umów, w których znajdują się postanowienia umowne wskazane w sentencji niniejszej Decyzji Nr RLU-2/2020 (dalej: Decyzja).

Zakaz stosowania we wzorcach umowy niedozwolonych postanowień

Zgodnie z treścią art. 23a ustawy okik „zakazane jest stosowanie we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, o których mowa w art. 385¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny”. Ocena zakwestionowanych postanowień musi zatem być dokonana na podstawie art. 385¹ § 1 k.c., zgodnie z którym: „postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny”.

Głównymi zatem przesłankami stwierdzenia niedozwolonego charakteru danego postanowienia umowy jest:

- ukształtowanie praw i obowiązków konsumenta, po pierwsze, w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, po drugie zaś rażąco naruszając jego interesy;
- wyłączenie postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny;
- brak indywidualnego uzgodnienia z konsumentem.

Dla uznania danego postanowienia umowy jako niedozwolonego, przesłanki sprzeczności z dobrymi obyczajami i rażącego naruszenia interesów konsumenta muszą zachodzić równocześnie. Z reguły rażące naruszenie interesu konsumenta jest naruszeniem dobrych obyczajów, ale nie zawsze zachowanie sprzeczne z dobrymi obyczajami rażąco narusza ten interes (por. wyrok SN z 13 października 2010 r., I CSK 694/09).

Kompetencja do uznania danego postanowienia za abuzywne należy do Prezesa UOKiK na podstawie art. 23b ust. 1 ustawy okik. Zgodnie z tym przepisem, Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu postanowienia wzorca umowy za niedozwolone i zakazującą jego wykorzystywania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 23a. W decyzji Prezes UOKiK przytacza treść postanowienia wzorca umowy uznanego za niedozwolone. Decyzja ta po uprawomocnieniu, zgodnie z art. 23d ustawy okik, ma skutek wobec przedsiębiorcy, co do którego stwierdzono stosowanie niedozwolonego postanowienia umownego oraz wobec wszystkich konsumentów, którzy zawarli z nim umowę na podstawie wzorca wskazanego w decyzji.

Postanowienia określające główne świadczenia stron

Przez pojęcie „głównych świadczeń stron” należy zasadniczo rozumieć elementy przedmiotowo istotne (*essentialia negotii*) umowy, które przyjmowane są przez strony na zasadzie wyraźnego, a nie domniemanego konsensusu, co wskazuje na indywidualne uzgodnienie treści tych postanowień. Nie ulega wątpliwości, że w praktyce są to postanowienia określające cenę oraz przedmiot świadczeń stron umowy. Za postanowienia określające świadczenia główne stron nie są natomiast uznawane postanowienia dotyczące świadczeń ubocznych, np. odsetki za opóźnienie, lub klauzule, które wywierają wpływ na wysokość świadczenia głównego, np. klauzule waloryzacyjne.

Jak podkreśla się w orzecznictwie Sądu Najwyższego (dalej: SN), pojęcie głównych świadczeń stron należy interpretować raczej wąsko, w nawiązaniu do elementów przedmiotowo istotnych umowy. Ustawodawca posłużył się bowiem terminem „postanowienia określające główne świadczenia stron”, a nie zwrotem „dotyczące” takiego świadczenia, który ma szerszy zakres. Z drugiej jednak strony należy odnotować pogląd, iż dla określenia pojęcia głównego świadczenia stron nie ma przesądzającego znaczenia to, czy dane świadczenie należy do *essentialia negotii*. Z tej przyczyny zasięg tego pojęcia musi być zawsze ustalany *ad casum* z uwzględnieniem wszystkich postanowień oraz charakteru i celu zawieranej umowy.

W niniejszej sprawie analizowane postanowienia umowne nie dotyczą głównych świadczeń stron umowy. Przedmiotowe postanowienia opisują jedynie przesłanki (przyczyny) umożliwiające zmianę warunków umownych, w tym opłat i prowizji. Przedmiotowe zmiany mogą dotyczyć również głównych świadczeń stron, ale sama klauzula modyfikacyjna takim postanowieniem nie jest. Postanowienia określające zasady zmian różnych warunków umownych, choć związane z głównymi świadczeniami stron, to odnoszą się jedynie do tego, w jakich warunkach Bank może zmienić przedmiotowe warunki.

Przesłanka braku indywidualnego uzgodnienia

W przypadku postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone przesłanka braku indywidualnego uzgodnienia nie ma znaczenia wobec abstrakcyjnego charakteru kontroli postanowienia wzorca umowy. Prezes UOKiK, nie bada w niniejszym postępowaniu konkretnych stosunków istniejących pomiędzy kontrahentami, ale wzorzec i treść hipotetycznych stosunków, jakie powstałyby pomiędzy Bankiem, a potencjalnym konsumentem. Nie ma zatem znaczenia, czy jakaś konkretna umowa była między stronami negocjowana ani nawet czy wzorzec był, czy też nie był zastosowany przy zawieraniu jakiegokolwiek konkretnej umowy. Kontrola ta ma bowiem charakter oceny *ex ante* i obejmuje wzorzec, nie zaś konkretną umowę. Istotny jest zatem fakt, że Bank wprowadził oceniane wzorce do obrotu poprzez wystąpienie z ofertą zawarcia poszczególnych umów z ich wykorzystaniem.

Niezależnie od powyższego, należy wskazać, że analizowane postanowienia umowne znajdują się w różnego rodzaju regulaminach, a także innych wzorcach umownych przygotowanych przez Bank. Opierając się jedynie o zwykłe doświadczenie życiowe można stwierdzić, że treść tego rodzaju wzorców umownych nie jest przedmiotem indywidualnych negocjacji i uzgodnień ze słabszą stroną umowy, jaką niewątpliwie jest konsument w relacji zobowiązaniowej z Przedsiębiorcą. Gdyby postanowienia zawarte w wzorcach umownych

wykorzystywanych przez przedsiębiorców w obrocie masowym mogłyby być przedmiotem indywidualnych negocjacji, to takie działania miałyby się z celem uprzedniego opracowania takich wzorców. Dlatego też kwestionowane postanowienia umowne nie mogły podlegać indywidualnym uzgodnieniom.

Sprzeczność z dobrymi obyczajami

Klauzula generalna dobrych obyczajów stanowi odesłanie do ocen uzasadniających reguły moralne opierające się na wartościach powszechnie akceptowanych w Polsce. Dobre obyczaje pojmowane są również jako reguły postępowania zgodne z etyką, moralnością i aprobowanymi społecznie normami i zasadami postępowania. Kryteriami decydującymi o sprzeczności z dobrymi obyczajami są wymóg nieusprawiedliwionego pokrzywdzenia i działanie wbrew dobrej wierze i uczciwości. Przyjmuje się, iż nieusprawiedliwione pokrzywdzenie zachodzi wówczas, gdy stosując ogólne warunki umów lub wzorce, próbuje się chronić własne interesy kosztem partnera, bez dostatecznego brania pod uwagę jego interesów i bez przyznania mu wyrównania z tego tytułu.

Poprzez dobre obyczaje rozumiemy pewien powtarzalny wzorzec zachowań, który jest aprobowany przez daną społeczność lub grupę. Są to pozaprawne normy postępowania, którymi przedsiębiorcy winni się kierować. Ich treści nie da się określić w sposób wyczerpujący, ponieważ kształtowane są przez ludzkie postawy uwarunkowane zarówno przyjmowanymi wartościami moralnymi, jak i celami ekonomicznymi i związanymi z tym praktykami życia gospodarczego. Wszystkie one podlegają zmianom w ślad za zmieniającymi się ideologiami politycznymi i społeczno-gospodarczymi oraz przewartościowaniami moralnymi. W szczególności zaś, dobre obyczaje to normy postępowania polecające nienadużywanie w stosunku do słabszego uczestnika obrotu posiadanej przewagi ekonomicznej.

Dobre obyczaje pozostają klauzulą generalną, która podlega konkretyzacji na okoliczność danego stanu faktycznego. Zgodnie z poglądem doktryny, sprzeczne z dobrymi obyczajami są działania, które zmierzają do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u klienta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności czyli takie działanie, które potocznie określone jest jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania. W stosunkach z konsumentami „dobry obyczaj” powinien wyrażać się we właściwym informowaniu o przysługujących uprawnieniach, niewykorzystywaniu pozycji profesjonalisty i rzetelnym traktowaniu partnerów umów. W takich stosunkach szczególne znaczenie mają te oceny zachowań podmiotów w świetle dobrych obyczajów, które odwołują się do takich wartości jak: szacunek wobec partnera, uczciwość, szczerłość, zaufanie, lojalność, rzetelność i fachowość. Działanie wbrew dobrym obyczajom w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku.

Pomocne przy ocenie abuzywnego charakteru postanowienia wzorca umowy w kontekście dobrych obyczajów może być dokonanie testu weryfikacji „przyzwoitości” danej klauzuli. Należy w związku z tym zbadać, czy oceniane postanowienie wzorca umowy jest sprzeczne z ogólnym wzorcem zachowań przedsiębiorców wobec konsumentów. Wymaga to ustalenia, jak wyglądałyby prawa lub obowiązki konsumenta w braku takiej klauzuli lub przy zastosowaniu istniejących przepisów o charakterze dyspozytywnym. Jeżeli konsument byłby

- na podstawie ogólnych przepisów - w lepszej sytuacji, gdyby konkretnego postanowienia wzorca nie było, należy przyjąć, że może ono mieć charakter abuzywny.

Rażące naruszenie interesów konsumenta

Daną klauzulę będzie można uznać za abuzywną, kiedy umowne ukształtowanie praw i obowiązków konsumenta rażąco narusza jego interesy. Generalnie można przyjąć, iż chodzi tu o sytuacje, w których w sposób rażąco naruszona została równowaga interesów stron umowy i to przez to, iż jedna z nich wykorzystwała swoją przewagę, układając ogólne warunki lub wzorce umowne. Pojęcie „interesów” konsumenta należy interpretować szeroko, nie tylko jako niekorzystne ukształtowanie jego sytuacji ekonomicznej. Należy tu uwzględnić także takie aspekty, jak niedogodności organizacyjne, stratę czasu, dezorganizację, wprowadzenie w błąd, nierzetelne traktowanie, czy naruszenie prywatności konsumenta.

Interpretacji, kiedy mamy do czynienia z rażącym naruszeniem interesów konsumenta, a kiedy tylko ze zwykłym nie należy sprowadzać do kategorii czysto ekonomicznej, gdyż nie chodzi tu o kryteria rachunkowe, a więc porównanie pieniężnej wartości świadczeń. Określenie „rażąco” należy odnieść do znacznego odbiegania przyjętego uregulowania od zasad uczciwego (słusznego) wyważenia praw i obowiązków. Za tego typu zasady konstruujące modelowe (optymalne) ukształtowanie praw i obowiązków umownych stron traktowane są przepisy ustawowe o charakterze dyspozytywnym. Stąd też nie jest możliwe ustalenie pewnych ogólnych kryteriów, których spełnienie w każdej sytuacji automatycznie prowadzić będzie do uznania, że interesy danego konsumenta zostały rażąco naruszone. Oznacza to, że ocena, czy postanowienia zawartej umowy rażąco naruszają interesy konsumenta, powinna być dokonywana *in concreto*, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danego przypadku. W tym zakresie zasadne jest sięgnięcie do Dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich³ która stanowi, że daną klauzulę należy uznawać za niedozwoloną, gdy naruszając zasadę wzajemnego zaufania, powoduje znaczącą (istotną) i nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta (art. 3 ust. 1). W związku z tym pojęcie „rażącego naruszenia interesów konsumenta” można utożsamiać z istotną i nieusprawiedliwioną dysproporcją praw i obowiązków na jego niekorzyść. Ponadto, przy określaniu stopnia naruszenia interesów konsumenta należy stosować nie tylko kryteria obiektywne (np. wielkość poniesionych czy groźących strat), lecz również względy subiektywne związane bądź to z przedsiębiorcą (np. renomą firmy), bądź to z konsumentami (np. seniorzy, dzieci). Konieczne jest zbadanie, jaki jest zakres groźących potencjalnemu konsumentowi strat lub niedogodności. Jak wskazał w jednym z kluczowych orzeczeń Sąd Najwyższy - dokonując wykładni art. 385¹ k.c. - rażące naruszenie interesów konsumenta oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym.

Podsumowując, obie wskazane art. 385¹ § 1 k.c. formuły prawne (tj. dobre obyczaje oraz rażące naruszenie interesów konsumentów) służą do oceny tego, czy standardowe klauzule umowne zawarte we wzorcu umownym przekraczają zakres określone przez ustawodawcę granice

³ Dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 05.04.2003

rzetelności kontraktowej twórcy wzorca w zakresie kształtowania praw i obowiązków konsumenta.

Pomocnym narzędziem w celu identyfikacji postanowień niedozwolonych pod kątem naruszenia dobrych obyczajów oraz rażącego naruszenia interesów konsumentów są tzw. klauzule szare. Ich przykładowy katalog określony został w art. 385³ k.c. i zawiera najbardziej typowe i znane z praktyki obrotu postanowienia naruszające równowagę kontraktową stron. Samo jednak zamieszczenie klauzuli wśród postanowień wymienionych w omawianym katalogu nie powinno przesądzać automatycznie o jej niedozwolonym charakterze. Nie jest bowiem wykluczone, iż konkretna klauzula, mimo iż objęta listą, nie ma niedozwolonego charakteru. W konkretnym przypadku może się okazać, iż nie prowadzi ona do rażącego naruszenia interesów konsumentów. Dlatego też katalog klauzul zawarty w art. 385³ k.c. należy traktować jako listę tzw. klauzul szarych. Jak wynika z orzecznictwa SN, postanowienie umowne, które zostało umieszczone w przykładowym katalogu nieuczciwych postanowień umownych nie jest per se nieuczciwym postanowieniem umownym. Treść tego katalogu nie przesądza statusu danego postanowienia jako niedozwolonego postanowienia umownego (postanowienia wzorca umowy). Wykaz ten należy kwalifikować jako swoistą wskazówkę co do rodzaju postanowień, które mogą budzić zastrzeżenia z punktu widzenia ich zgodności z interesami i uprawnieniami konsumentów).

Ocena postanowień umowy stosowanych przez Przedsiębiorcę

Ad 1 i 2

1.

Bank ma prawo do:

5.1. zmiany Regulaminu z ważnej przyczyny, za którą uznaje się:

(i) zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, jeżeli w wyniku tej zmiany Bank jest prawnie zobowiązany do zmiany Regulaminu

(ii) wyrok sądowy lub decyzję administracyjną jeżeli Regulamin zawiera postanowienia analogiczne do poddanych ocenie sądu lub organu, które ze względu na treść wyroku lub decyzji wymagają zmiany Regulaminu

(iii) rekomendację wydaną przez organ nadzoru nad działalnością Banku albo urzędową lub sądową interpretację przepisów, jeżeli dotyczą materii objętej Regulaminem i w wyniku ich wydania zaistnieje potrzeba zmiany Regulaminu, której celem jest dostosowanie treści Regulaminu do wydanej rekomendacji albo urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów

(iv) zmianę w systemach informatycznych wykorzystywanych przez Bank, usprawniającą ich funkcjonowanie, jeżeli zakres przedmiotowy tej zmiany pozostaje w związku z treścią Regulaminu i powoduje konieczność modyfikacji jego brzmienia

(v) konieczność dokonania korekty oczywistych omyłek lub błędów pisarskich albo uzupełnienia luk lub nieścisłości w Regulaminie nie dających się usunąć w wyniku wykładni jego postanowień;

[§ 6 ust. 5 pkt 1 Regulaminu udzielania kredytów i pożyczek finansowych- wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2015 r.]

2.

Bank zastrzega sobie prawo zmiany Regulaminu z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

a) zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, jeżeli w wyniku tej zmiany Bank jest prawnie zobowiązany do zmiany Regulaminu,

b) wyrok sądowy lub decyzję administracyjną, jeżeli Regulamin zawiera postanowienia analogiczne do poddanych ocenie sądu lub organu, które ze względu na treść wyroku lub decyzji wymagają zmiany Regulaminu,

c) rekomendację wydaną przez organ nadzoru nad działalnością Banku albo urzędową lub sądową interpretację przepisów, jeżeli dotyczą materii objętej Regulaminem i w wyniku ich wydania zaistnieje potrzeba zmiany Regulaminu, której celem jest dostosowanie treści Regulaminu do wydanej rekomendacji albo urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów,

d) zmianę w systemach informatycznych wykorzystywanych przez Bank, usprawniającą ich funkcjonowanie, jeżeli zakres przedmiotowy tej zmiany pozostaje w związku z treścią Regulaminu i powoduje konieczność modyfikacji jego brzmienia,

e) konieczność dokonania korekty oczywistych omyłek lub błędów pisarskich albo uzupełnienia luk lub nieścisłości w Regulaminie nie dających się usunąć w wyniku wykładni jego postanowień.

[§ 13 ust. 1 Regulaminu kart kredytowych Getin Noble Bank S.A. - wersja obowiązująca od 8 sierpnia 2018 r.]

[§ 11 ust. 1 Regulaminu kart kredytowych Getin Noble Bank S.A. - wersja obowiązująca od 5 listopada 2015 r. do 07.08.2018 r.]

Analizowane klauzule modyfikacyjne zawarte są we wzorcach umownych stosowanych przy zawieraniu umów na czas oznaczony umożliwiających generowanie zadłużania po stronie konsumentów, stąd Prezes UOKiK zdecydował o łącznej analizie przesłanek zawartych w przedmiotowych regulaminach.

W pierwszej kolejności warto nadmienić, że - w ocenie Prezesa UOKiK - umowy zawierane na czas oznaczony, co do zasady nie powinny podlegać jednostronnym modyfikacjom. Zdaniem Prezesa UOKiK, możliwość jednostronnej zmiany umów na czas oznaczony umożliwiających generowanie zadłużenia po stronie konsumentów ma bardzo ograniczony charakter, gdyż niezmiennie powinny być elementy dotyczące istotnych (popytowo) elementów umowy, czyli takich elementów umowy, które stanowiły lub mogły stanowić przyczynę lub podstawę dla których konsument zawarł ww. umowę, a których zmiana mogła powodować, że konsumenci nie byłiby zainteresowani zawarciem umowy na takich warunkach. W terminie tym mieszczą się takie postanowienia jak: „postanowienia indywidualnie negocjowane”, „postanowienia określające główne świadczenia stron”, jak i „essentialia negotii”, ale nie jest to katalog zamknięty i powinien podlegać konkretyzacji każdorazowo przy zawarciu umowy, mając również na względzie okoliczności jej zawarcia. Zdaniem organu ochrony konsumentów, to takie elementy, które są charakterystyczne dla danego stosunku umownego. Oznacza to, że nieistotne byłyby pewnego rodzaju elementy uboczne, dodatkowe, fakultatywne - które tylko rozszerzają

zakres świadczonych usług, ale nie wpływają na prawidłowe wykonanie umowy w zakresie jej głównych założeń czy uprawnień konsumenta związanych z charakterem zawartej umowy. Ponadto, postanowienia Regulaminu mogą w sposób znaczący wpływać na wykonywanie umowy, w sytuacji, gdy pewne istotne elementy nie zostały określone lub doprecyzowane w umowie, a zostały zamieszczone w Regulaminie. Przykładem takim mogą być Zasady Użytkowania Karty określone w § 4, w którym zamieszczono istotne elementy dotyczące np. zakresu terytorialnego działania karty czy zasad rozliczania dokonanych transakcji. Przedmiotowe elementy są istotne z punktu widzenia codziennego używania tego instrumentu płatniczego i ich zmiana nie powinna być dokonywana w sposób jednostronny i arbitralny, w szczególności, jeżeli może to skutkować pogorszeniem sytuacji użytkownika karty kredytowej.

W ocenie Prezesa UOKiK tego rodzaju sposób wykonania umowy zawartej na czas oznaczony wynika z samej natury zobowiązania i strony nie mogą uregulować go w kontrakcie w sposób odmienny, gdyż byłoby to naruszenie dobrych obyczajów w związku z godzeniem w cel dla jakiego strony zgodziły się zawrzeć umowę na czas oznaczony (art. 353¹ oraz art. 354 k.c.), która charakteryzuje się trwałością i niezmiennością - w szczególności w zakresie istotnych elementów umowy. Powyższe oznacza, że w tego typu przypadkach - dla możliwości jednostronnej zmiany kontraktu zawartego na czas oznaczony w trakcie jego wykonywania - bez znaczenia jest zawarta w umowie klauzula modyfikacyjna, gdyż nie może ona mieć wpływu na zmiany postanowień umownych, które z natury samej umowy nie mogą ulegać zmianie w jednostronny sposób. Oznacza to, że jeżeli w umowie zawieranej na czas oznaczony (w tym umowach kredytu) znajduje się klauzula modyfikacyjna, to powinna ona odnosić się wyłącznie do postanowień umownych, które mają charakter poboczny, drugorzędny i niewpływający na podstawowy sposób wykonania umowy.

Konsumentowi zagwarantowano wprowadzić możliwość wypowiedzenia umowy lub zgłoszenia sprzeciwu, jednak, w ocenie Prezesa Urzędu, to uprawnienie nie jest wystarczającą gwarancją dla konsumenta, a stanowi pewnego rodzaju fikcję (o czym dalej).

Zdaniem Prezesa UOKiK, analizowane wzorce umów odnoszące się do umów zawieranych na czas oznaczony o charakterze kredytowym powinny cechować się trwałością i niezmiennością, a ewentualne zmiany warunków umowy powinny mieć charakter uzasadniony, tj. być akceptowalne w świetle dobrych obyczajów. Natomiast możliwość ich wprowadzenia powinna być szczegółowo regulowana w samym kontrakcie. Jednocześnie należy zwrócić uwagę na treść art. 384¹ k.c., który stanowi, że „Wzorzec wydany w czasie trwania stosunku umownego o charakterze ciągłym wiąże drugą stronę, jeżeli zostały zachowane wymagania określone w art. 384, a strona nie wypowiedziała umowy w najbliższym terminie wypowiedzenia”. Przedmiotowy przepis dotyczy jednak wyłącznie trybu dokonywania zmian i nie stanowi materialnoprawnej podstawy modyfikacji treści stosunku umownego o charakterze ciągłym.

Postanowienia zawarte w ww. wzorcach umownych nie spełniają cech gwarantujących im w wystarczający sposób trwałość oraz niezmienność, gdyż z jednej strony pozwalają na zmianę lub wprowadzenie również tych elementów umowy zawartej na czas oznaczony, które mają charakter istotny, np. sposób spłaty limitu karty, koszty (choćby do tej pory regulamin takiego warunku nie przewidywał), a z drugiej strony przesłanki wprowadzenia zmian (w zakresie w jakim dotyczyłyby to elementów nieistotnych) są na tyle ogólne

(blankietowe), że Bank zachowuje w praktyce nieograniczoną możliwość zmiany sposobu wykonania umowy zawartej na czas oznaczony o charakterze kredytowym.

Regulamin kart kredytowych Getin Noble Bank S.A. ma zastosowanie do Umowy o kartę kredytową zawieranej - zgodnie z treścią tychże umów - na czas nieoznaczony, tym niemniej charakter samego produktu wskazuje, że są to umowy terminowe, gdyż są rodzajem kredytu w rozumieniu art. 69 ust. 1 prawa bankowego. Za powyższym przemawia również to, że umowa określa termin ważności karty kredytowej oraz udostępnionego kredytu-limitu kredytowego i pozwala generować zadłużenie po stronie konsumenta, co przesądza, że aktualne pozostają rozważania dotyczące umów zawieranych na czas oznaczony generujących zadłużenie po stronie konsumenta.

W analizowanym przypadku rażącym naruszeniem interesów konsumentów jest przede wszystkim okoliczność, iż w sytuacji zawierania umowy na czas oznaczony, obie jej strony powinny wykonywać ją zgodnie z jej warunkami, w sposób - co do zasady - niezmienny przez okres na jaki umowa została zawarta. Podstawową przesłanką zawierania umów na czas oznaczony jest ich niezmienność. Zawieranie umów co określony czas pozwala przedsiębiorcy zweryfikować warunki tych umów w odniesieniu do realiów rynkowych ich zawierania i wprowadzić ewentualną zmianę przy następnym umowach. Również przepisy powszechnie obowiązujące (czy to kodeksu cywilnego, czy też przepisów związanych z działalnością Banku) nie przewidują możliwości dowolnego kształtowania przez jedną ze stron warunków zawartych już umów na czas oznaczony po ich zawarciu. Tym samym, przedsiębiorca wykorzystuje uprzywilejowaną pozycję względem klientów wynikającą m.in. ze sposobu zawierania umowy (adhezję) oraz charakteru świadczonej usługi (np. konsumentom zależy na pieniądzach, które zamierzają pożyczyć od Banku). Ponadto, konsumenci zobligowani są do zapoznawania się z ewentualnymi zmianami, śledzenia ich i oceniania ich wpływu na dalsze wykonanie umowy, a - w ramach zgodnego z dobrymi obyczajami ukształtowania przez Przedsiębiorcę relacji umownych we wzorcu umowy - tych czynności nie powinni robić w zakresie umów na czas oznaczony (o charakterze kredytowym), które to warunki umowne nie powinny móc ulegać zmianie, w szczególności w zakresie istotnych elementów umowy.

W ocenie Prezesa UOKiK, takie ukształtowanie przewagi Przedsiębiorcy w umowach zawieranych na czas oznaczony, w których dochodzi do zadłużania się klientów względem Banku, narusza dobre obyczaje i w sposób rażący interesy konsumentów, a tym samym spełnia przesłanki postanowień, o których mowa w art. 385¹ § 1 k.c. Przedsiębiorca zyskuje bowiem prawo do jednostronnej i praktycznie arbitralnej zmiany wszystkich warunków umowy, a konsumenci nie mają żadnych instrumentów, aby skutecznie temu zaradzić, pomimo iż niezmienność tych elementów powinna być im gwarantowana.

W tym miejscu warto wskazać, iż przy tego rodzaju umowach (zawieranych na czas oznaczony, w których dochodzi do zadłużenia klienta Banku) nie jest wystarczającą gwarancją dla słabszej strony umowy, iż Spółka - w momencie proponowania nowych warunków umowy - przyznaje konsumentom prawa do odmowy przyjęcia zmian i wypowiedzenia umowy lub złożenia sprzeciwu (który przyniesie podobny efekt - czyli zakończenie trwania stosunku umownego). Należy bowiem zauważyć, iż prawo do wypowiedzenia umowy nie jest szczególnym uprawnieniem przysługującym konsumentom - zagwarantowane jest ono bowiem albo jako ogólne uprawnienie wynikające z postanowień umowy (może to przybrać również inną formę np. wcześniejszej spłaty całości kredytu) albo

wynika z przepisów prawa. W analizowanych przypadkach wypowiedzenie przez konsumenta umowy byłoby spowodowane działaniem Banku, który jednostronnie stara się przymusić konsumenta do „milczącej” akceptacji nowych warunków umowy, które nie były znane konsumentowi w momencie jej zawarcia, a także - na podstawie przesłanek zawartych w klauzuli modyfikacyjnej - nie mógł spodziewać się takich, a nie innych zmian w ramach wykonywanego kontraktu.

Należy zwrócić przy tym uwagę, że w ramach zawierania umów na czas oznaczony, w których dochodzi do zadłużenia klienta Banku, konsumenci wiążą się z przedsiębiorcą często długim (kilku lub nawet kilkunastoletnim) zobowiązaniem na określonych warunkach (w tym wypadku na 3 lata z możliwością przedłużenia na kolejny okres). Możliwość wypowiedzenia umowy w związku z niezaakceptowaniem propozycji nowych warunków umowy nie jest w takim wypadku szczególnie korzystnym rozwiązaniem, gdyż klienci Banku będą zobligowani do znalezienia środków na dokonanie całkowitej spłaty kredytu/zadłużenia. Często może się to wiązać z koniecznością wystąpienia o nowy kredyt, którego celem byłaby spłata dotychczasowych należności wynikających z umowy, która ulegałaby rozwiązaniu w wyniku nieprzyjęcia nowych warunków umowy. Konsumenci nie mają przy tym gwarancji, że uzyskają kredyt (np. z uwagi na brak wystarczającej zdolności kredytowej bo związani są w dalszym ciągu umową z Bankiem, który wpływa na obniżenie ich zdolności kredytowej) oraz, że uzyskają go na analogicznych warunkach (lub przynajmniej nie gorszych), jak przy kredycie, który zamierzają spłacić. Z zasad doświadczenia życiowego wynika, że klienci banków w momencie konieczności przymusowej spłaty całości kredytu „z dnia na dzień” - z uwagi na wskazane powyżej bariery finansowe wynikające z konieczności zebrania w krótkim czasie dużego kapitału - nie będą mogli korzystać z uprawnienia do wypowiedzenia umowy. Jeżeli konsumenci nie posiadają pieniędzy na spłatę zadłużenia przy wypowiedzeniu umowy (w związku z zamiarem niezaakceptowania wprowadzonych zmian), to ich swoboda wyboru i dalsze zachowanie jest znacząco ograniczone nie z ich winy, co powoduje, że przedsiębiorca może w zasadzie dowolnie i bez żadnych ograniczeń (wynikających zarówno z klauzuli modyfikacyjnej, jak i z reakcji na wprowadzone zmiany ze strony swoich klientów) zmieniać warunki umowy. Tym samym, prawo to (do niezaakceptowania zmian) będzie fikcją, która ma na celu jedynie legalizowanie arbitralnych działań silniejszej strony umowy. Nie można tu zatem mówić o swobodnej decyzji konsumenta dotyczącej wypowiedzenia umowy, gdyż jest on niejako uzależniony finansowo od przedsiębiorcy. Nie bez znaczenia jest również okoliczność, iż na wszystkie ww. czynności konsumenci potrzebowaliby dodatkowego czasu (związanego np. z porównaniem ofert konkurencji) i wiedzy finansowej oraz prawnej (konieczność zapoznania i zrozumienia nowych warunków umowy), co stanowi dodatkowy element zniechęcający ich do korzystania z uprawnienia do wypowiedzenia umowy. Gdyby jednak przedsiębiorca przestrzegał warunków zawartej umowy na czas oznaczony i nie dokonywał zmian w oparciu o blankietową i naruszającą dobre obyczaje klauzulę modyfikacyjną to tych czynności nie musieliby wykonywać.

Dlatego też, w ocenie Prezesa UOKiK, nie jest wystarczającą gwarancją dla konsumentów (a *de facto* jest to fikcją), iż Spółka - w momencie zmiany warunków umowy - przyznaje im prawo do odmowy przyjęcia zmian i wypowiedzenia umowy lub złożenia sprzeciwu (który przyniesie podobny efekt - czyli zakończenie trwania stosunku umownego).

Niezależnie od powyższych wyjaśnień, należy zauważyć, iż o abuzywności analizowanych postanowień świadczy już sama ich niejednoznaczność i to bez względu na

okoliczność, iż dotyczy to możliwości zmiany istotnych czy też nieistotnych elementów stosunku umownego. Kwestionowane postanowienia charakteryzują się dużą ogólnością, a przesłanki w nich zawarte mają często szeroki, niemożliwy do zweryfikowania przez konsumentów zakres i dokonania kontroli *ex post*. W oparciu o takie klauzule modyfikacyjne przedsiębiorca może w zasadzie w nieograniczony sposób dokonywać zmian warunków umowy, czego konsumenci nie mogli przewidzieć w momencie zawierania kontraktu. Zmiany te mogą dotyczyć m.in. wcześniejszej spłaty kredytu, zasad wypowiedzenia umowy, kwestii związanych z doręczaniem korespondencji, składania i rozpatrywania reklamacji, zasad użytkowania karty kredytowej, zasad zabezpieczenia spłaty kredytu etc. W ocenie Prezesa Urzędu, postanowienie wzorca umowy, które na takie działanie zezwala - niezależnie od kategorii przyczyn, od wystąpienia których uzależnia możliwość wprowadzenia zmian - narusza dobre obyczaje. Jego skutkiem może być bowiem konieczność kontynuowania przez konsumentów umowy, pomimo zmiany warunków, które leżały u podstaw skorzystania z oferty przedsiębiorcy. Takie działanie uznać należy za sprzeczne z dobrymi obyczajami, gdyż przyznaje Spółce prawo do dokonywania nieograniczonych zmian warunków umowy zawartej na czas oznaczony, tj. na okres udostępnienia kwoty kredytu.

Wskazać należy, że kontrola abstrakcyjna oznacza kontrolę dokonywaną w oderwaniu od konkretnych stosunków umownych i okoliczności ich powstania⁴. Stwierdzenie nieuczciwego charakteru postanowienia wzorca umowy nie może więc zależeć od okoliczności obowiązywania lub nieobowiązywania czy też faktycznego stosowania lub niestosowania danego postanowienia. Co więcej, w obrocie prawnym to niedozwolone postanowienie nadal funkcjonuje w odniesieniu do dotychczas zawartych umów, pomimo, że wzorzec umowy zawierający to postanowienie już nie obowiązuje. Ponadto należy wskazać, iż abuzywność postanowienia oceniana jest na moment zawarcia umowy, a nie na moment jej wykonywania. W uchwale Sądu Najwyższego wskazano, że *ocenę nieuczciwego charakteru warunków umowy należy przeprowadzać w odniesieniu do chwili zawarcia danej umowy z uwzględnieniem wszystkich okoliczności, o których przedsiębiorca mógł wiedzieć przy zawieraniu umowy i które mogły wpływać na jej późniejsze wykonanie, gdyż warunek umowny może wprowadzać między stronami nierównowagę pojawiającą się dopiero w czasie wykonywania umowy*.⁵ Decydujące znaczenie ma nie to, w jaki sposób przedsiębiorca stosuje postanowienie i dla kogo jest to korzystne, lecz to, w jaki sposób postanowienie kształtuje prawa i obowiązki konsumenta.

Bank wskazał, iż kwestionując poszczególne przesłanki Prezes Urzędu powinien wziąć pod uwagę, iż każda z klauzul wyraźnie określa, że musi istnieć określony związek między zdarzeniem a odpowiednio obowiązkiem Banku do zmiany postanowień Regulaminu. Należy jednak zauważyć, iż wyżej wymienione okoliczności nie wskazują na to, że zmiany wprowadzane przez Spółkę będą dotyczyły jedynie kwestii wynikających z wskazanych w klauzuli modyfikacyjnej przesłanek. W przypadku wystąpienia ważnej przyczyny mającej wpływ na treść umów/regulaminów Bank może dokonać zmiany Regulaminu, natomiast postanowienia nie przewidują, że wprowadzone zmiany mają dotyczyć tylko tego elementu.

Odnosząc się do pierwszej ze wskazanych w ww. klauzulach modyfikacyjnych przesłanek uprawniających do zmiany warunków Regulaminu ze względu na „zmianę

⁴ Uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2015 r., sygn. III CZP 17/15, Legalis nr 1352251.

⁵ Uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2018 r., sygn. III CZP 29/17

powszechnie obowiązujących przepisów” należy mieć na uwadze, że w ocenie Prezesa UOKiK, zmiany przepisów prawa **stanowią co do zasady samoistną podstawę** do dokonania zmiany warunków umowy. Jeżeli ustawa (w tym jej nowelizacja) wskazuje na konieczność dostosowania wykonywanych aktualnie umów do nowego porządku prawnego to ten akt prawny może stanowić jedyną podstawę materialnoprawną dokonywanej zmiany umowy. Nie ma potrzeby, aby takie regulacje znajdowały się w umownej klauzuli modyfikacyjnej, jeżeli miałyby to mieć charakter blankietowy. Nie każda bowiem zmiana stanu prawnego uprawnia przedsiębiorcę do jednostronnej zmiany warunków umowy (w tym do wprowadzenia nowych postanowień, a nie np. tylko usunięcie określonych zapisów), a tylko taka jego zmiana, z której wprost wynika potrzeba dokonania ingerencji przez przedsiębiorcę w istniejące stosunki cywilnoprawne. Jako przykład negatywny można wskazać orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego, który orzekł o niekonstytucyjności określonego przepisu prawnego, np. dotyczącego Bankowego Tytułu Egzekucyjnego⁶. Zmiana przepisów prawa w tym zakresie (tj. uchylenie art. 96 ust. 1 i art. 97 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1988 ze zm.) nie stanowiła dla Banku podstawy do zmiany warunków umowy poprzez wprowadzenie innych rozwiązań zabezpieczających interesy przedsiębiorcy. Zmiana taka, w oparciu o zmienione przepisy prawa - nie zawierające konieczności ich wprowadzenia do wykonywanych umów - mogłaby stanowić wyłącznie podstawę do zmiany warunków umowy w drodze obustronnych negocjacji - konsumenta z Bankiem. Warto w tym zakresie zauważyć, iż ww. przykład nie jest wyimaginowany, gdyż tak postąpił (i umotywował względem swoich klientów przy zastosowaniu podobnej przesłanki zawartej w umownej klauzuli modyfikacyjnej) właśnie Getin Noble Bank S.A. w zakresie wykonywanych umów o kredyt hipoteczny, co zostało zakwestionowane przez Prezesa UOKiK w toku postępowania w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów zakończonego decyzją RBG-10/2020. Kontrola abstrakcyjna postanowień umownych dokonywana w niniejszej sprawie ma na celu wyeliminowanie możliwości takiego działania już u źródła - czyli zakwestionowanie konkretnych przesłanek klauzul modyfikacyjnych. Powyższe działanie ma na celu efektywniejszą ochronę interesów konsumentów, gdyż nie będzie występowała po stronie Prezesa UOKiK każdorazowa potrzeba wszczynania odrębnych postępowań administracyjnych w zakresie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów względem każdej takiej zmiany w wykonywanych umowach.

Analizowana przesłanka jest jednak nieprecyzyjna. Została bowiem zredagowana w taki sposób, że do wprowadzenia - bliżej nieokreślonych - zmian wystarczy tylko, aby wystąpiła określona okoliczność wymieniona w przesłance tj. *powszechnie obowiązujących przepisów*. Bank w analizowanej powyżej przesłance nie wskazuje w jaki sposób miałyby nastąpić zmiany ww. przepisów prawa, a - jak wskazuje przykład wskazany powyżej - uchylenie określonych przepisów (które mają przełożenie na treść wykonywanych umów) z uwagi na ich niekonstytucyjność nie stanowi podstawy do ingerencji Spółki w już zawarte kontrakty i wprowadzenie nowych regulacji według własnego uznania.

Co istotne, treść kwestionowanej przesłanki przyznaje Przedsiębiorcy prawo do jednostronnego wprowadzenia bliżej nieokreślonych zmian w umowie pod pretekstem obowiązku dostosowania postanowień tej umowy do zmienionych przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Zakres możliwych do wprowadzenia zmian nie został nigdzie oznaczony, a w konsekwencji brak jest gwarancji, że wprowadzone zmiany będą

⁶ Wyrok z dnia 14 kwietnia 2015 r., sygn. akt P 45/12.

odzwierciedlały to, co wynika z okoliczności, które umożliwiły Przedsiębiorcy modyfikację warunków umowy. Chodzi tu o taką sytuację, w której przykładowo zostaną znowelizowane przepisy prawa dotyczące rozpatrywania reklamacji przez podmioty rynku finansowego, co wymusi również zmianę wykonywanych umów, ale jednocześnie umożliwi to Przedsiębiorcy zmianę każdego postanowienia takiej umowy, a nie tylko tych, które dotyczą rozpatrywania reklamacji. W ocenie Prezesa UOKiK użyte przez Spółkę określenie „jeżeli w wyniku tej zmiany [tej zmiany, w zakresie zmiany przepisów prawa - przyp. Prezes UOKiK] Bank jest prawnie zobowiązany do zmiany Regulaminu” nie definiuje zakresu możliwych do wprowadzenia zmian, a jedynie stanowi podstawę do podjęcia decyzji o dokonaniu zmiany regulaminu. Inaczej rzecz ujmując, analizowane postanowienie nie limituje Banku względem zakresu możliwych do wprowadzenia zmian, a jedynie ogranicza moment ich wprowadzenia - tj. wtedy kiedy, przepisy prawa zobowiązują Bank do takiego działania.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania nie sposób zgodzić się z argumentacją Banku, iż dookreślił on okoliczności, w których możliwa będzie zmiana regulaminu oraz że może jedynie wprowadzić gdy istnieje określony związek między zdarzeniem a wprowadzoną zmianą. Stwierdzić należy, że konstrukcja zakwestionowanych postanowień pozostawia Bankowi możliwość wprowadzenia szerokich zmian, niezależnych od wskazanych przestanków. Brak jest więc gwarancji, że wprowadzone zmiany będą odzwierciedlały to, co wynika z okoliczności, które umożliwiły Przedsiębiorcy modyfikację warunków umowy.

W zakresie przesłanki zawartej w pkt 1. ppkt (ii) oraz pkt 2. ppkt b) przewidującej możliwość zmiany Regulaminu na skutek orzeczeń sądów i decyzji administracyjnych ze względu na stwierdzenie w nim postanowień analogicznych do poddanych ocenie sądu lub organu [*wyrok sądowy lub decyzję administracyjną jeżeli Regulamin zawiera postanowienia analogiczne do poddanych ocenie sądu lub organu, które ze względu na treść wyroku lub decyzji wymagają zmiany Regulaminu*] - zdaniem Prezesa UOKiK - umożliwia ona Bankowi bardzo szerokie możliwości dokonywania modyfikacji warunków umowy.

W przypadku przesłanek przewidujących zmianę Regulaminu na skutek orzeczeń sądu lub decyzji administracyjnych należy wskazać, że każda z nich umożliwia Bankowi dowolną modyfikację warunków umowy i taką zmianę, która może być niedopuszczalna na gruncie obowiązujących przepisów prawa i ich wykładni. Wskazane przesłanki zredagowane są bowiem w taki sposób, że:

- do jednostronnego wprowadzenia przez Bank bliżej nieokreślonych zmian wystarczy tylko, aby wystąpiła określona okoliczność wymieniona w powyżej wskazanych przesłankach, gdyż nie wynika z tych przesłanek jakie zmiany może wprowadzić Bank (czy muszą być to tylko zmiany wynikające z rozstrzygnięć sądów);
- umożliwia dokonanie jednostronnej zmiany lub doprecyzowania postanowień o charakterze abuzywnym
- rozstrzygnięcia sądów powszechnych oraz sądów i organów administracyjnych mogą dotyczyć zarówno tego Banku, a także innych podmiotów, w wyniku których Spółka ma zamiar doprecyzować regulamin.

Ostatni z powyższych wyliczeń dotyczy sytuacji, w której to inna instytucja finansowa otrzymała decyzję w zakresie, np. naruszenia obowiązków informacyjnych z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. (t.j. Dz.U z 2019 r., poz. 1083, dalej jako u.k.k.). Spółka dokonując arbitralnie i jednostronnie w oparciu o takie

okoliczności zmian regulaminu może pozbawić konsumentów uprawnień wynikających chociażby z art. 45 u.k.k. (kredyt darmowy) czy art. 53 ust. 2 u.k.k (prawo do dłuższego terminu na odstąpienie od umowy). Tym samym dokonanie przez Bank jednostronnej zmiany postanowień może wpływać na uprawnienia konsumenta wynikające z niewywiązania się Spółki z przepisów u.k.k.

Powyżej wskazywane argumenty, dotyczące niedozwolonego charakteru omawianych postanowień, mają - w odpowiednim zakresie - odniesienie również do przesłanki zawartej w pkt 1. ppkt (iii) oraz pkt 2. ppkt c) analizowanych postanowień [*rekomendację wydaną przez organ nadzoru nad działalnością Banku albo urzędową lub sądową interpretację przepisów, jeżeli dotyczą materii objętej Regulaminem i w wyniku ich wydania zaistnieje potrzeba zmiany Regulaminu, której celem jest dostosowanie treści Regulaminu do wydanej rekomendacji albo urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów*]. Analizowane przesłanki są zredagowane w taki sposób, że:

- umożliwiają dokonanie zmian bez wskazania, że modyfikacje te będą odpowiadały jedynie wydanym rekomendacjom czy interpretacjom sądowym/urzędowym
- umożliwi arbitralne ustalenie przez Bank, jaki podmiot jest „organem nadzoru”

Analizowana przesłanka jest jednak nieprecyzyjna. W przypadku wystąpienia przesłanki nie ma bowiem gwarancji, że zmiany dokonane przez Bank w umowie będą odpowiadały jedynie wydanym rekomendacjom czy interpretacjom sądowym/urzędowym. Ponadto, sformułowanie „organ nadzoru” jest niejednoznaczne. Niewątpliwie cechy organu nadzoru nad działalnością Banku w pewnych określonych zakresach posiadają określone instytucje państwowe, takie jak: Komisja Nadzoru Finansowego, Narodowy Bank Polski, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Należy przy tym zauważyć, iż wszystkie działania ww. instytucji względem Banku, jak i jego klientów, podejmowane są w oparciu o określone przepisy prawa, regulujące kompetencje tych instytucji. Podkreślić należy, że użyte w postanowieniach sformułowanie pozwala Bankowi na zmianę regulaminów w trakcie trwania umowy w przypadku, gdy stosowną rekomendację wyda państwowy organ nadzoru np. KNF, ale również w przypadku wydania rekomendacji przez każdy inny organ sprawujący jakikolwiek nadzór nad Bankiem. Osobną kwestią jest również to, czy rekomendacje wydane przez państwowy organ nadzoru mogą w ogóle mieć wpływ na treść wykonywanych już umów zawartych z konsumentami (klauzula modyfikacyjna takie uprawnienie ww. rekomendacjom przysznaje, niezależnie od treści przepisów prawa).

Nie sposób zgodzić się z argumentacją Spółki, iż wprowadzenie zamkniętego katalogu organów nadzoru skutkowałoby koniecznością modyfikacji postanowienia, w przypadku zmiany nazwy organu itp. W obecnej sytuacji postanowienie umożliwia Bankowi zmianę regulaminu również, gdy rekomendację wyda inny podmiot sprawujący jakikolwiek nadzór nad Bankiem.

Przesłanka zawarta w pkt 1. ppkt (iv) oraz pkt 2. ppkt d) omawianych klauzul [*zmianę w systemach informatycznych wykorzystywanych przez Bank, usprawniającą ich funkcjonowanie, jeżeli zakres przedmiotowy tej zmiany pozostaje w związku z treścią Regulaminu i powoduje konieczność modyfikacji jego brzmienia*], uprawnia Spółkę do zmiany Regulaminu w przypadku zmiany systemu informatycznego wykorzystywanego przez Bank, która to zmiana ma usprawnić funkcjonowanie systemu.

W ocenie Prezesa Urzędu istnieje uzasadnione ryzyko, że w takim przypadku Bank będzie dysponować pełną dowolnością w tym aspekcie, co może również powodować zaproponowanie konsumentom zmienionej usługi, która nie spełnia ich oczekiwań (np. ze względu na wygodę w stosowaniu, bezpieczeństwo lub koszty), w miejsce dotychczas stosowanych rozwiązań. Takie działanie w ramach kontraktu umownego (zawartego w szczególności na czas oznaczony, przy których dochodzi do zadłużenia się klienta Banku) narusza dobre obyczaje w relacjach z konsumentami. Uprawnienie jakie zastrzegła sobie Spółka może wiązać się ze zmianą istotnych warunków wykonywanej umowy, a poprzez to wpływać na sposób wywiązywania się z umowy obu jej stron. W ocenie Prezesa UOKiK, zmiana w systemach informatycznych stosowanych przez GNB może negatywnie wpłynąć na możliwości korzystania przez konsumentów z dotychczas oferowanych przez Spółkę usług, co - mając na względzie, że dotyczy to umów zawartych na czas oznaczony z elementem zadłużenia się po stronie klientów Banku - stanowi niedozwolone wykorzystywanie przez Przedsiębiorcę swojej pozycji kontraktowej względem słabszej strony stosunku obligacyjnego.

Bank wskazał, iż zmiany w systemach informatycznych Banku nie powinny być rozwijane w sposób, który nie wspiera jego działalności lub nie uwzględnia jego bezpieczeństwa. Oznacza to zatem, że zmiany wprowadzane przez Bank muszą być korzystne dla konsumenta. W ocenie Prezesa UOKiK takie działanie Spółki nie wynika z treści zakwestionowanego postanowienia. Jak wskazano powyżej postanowienie daje Bankowi dowolność we wprowadzaniu zmian w Regulaminie.

Ponadto konsument ma ograniczone możliwości poznawcze w zakresie tego jaki system jest wykorzystywany przez Spółkę oraz jakie elementy składają się na ten system. W postanowieniu nie określono w jakim zakresie ma być dokonana zmiana systemu i jak obszerna może być. Przyjąć zatem można, że niemalże każda zmiana usprawniająca funkcjonowanie systemu, będzie podstawą do zmiany Regulaminu przez Bank. Podkreślić także należy, że konsument nie jest w stanie zweryfikować jak i czy w istocie dana zmiana będzie usprawniała działanie systemu, a zatem czy dana zmiana będzie usprawiedliwiała wprowadzenie zmian do wykonywanych umów. Ponadto to wyłącznie od Banku zależy, czy dokona on zmian w systemie, a sama zmiana systemu będzie uprawniała GNB do zmiany Regulaminu. Wobec posłużenia się przez Bank pojęciem niedookreślonym, konsument będzie zatem pozbawiony możliwości skutecznej weryfikacji zasadności wprowadzanych jednostronnie zmian. Z drugiej strony, wykorzystując omawiane klauzule, Bank może w rzeczywistości uzyskać pełną swobodę we wprowadzaniu zmian do wzorca umowy. Zdaniem Prezesa UOKiK - umożliwia ona przedsiębiorcy zbyt dużą dowolność przy dokonywaniu modyfikacji warunków umowy.

Niejednoznacznie prezentuje się też przesłanka umiejscowiona w pkt 1. ppkt (v) oraz pkt 2. ppkt e) analizowanych postanowień, która przewiduje możliwość zmian w umowach, z uwagi na „konieczność dokonania korekty oczywistych omyłek lub błędów pisarskich albo uzupełnienia luk lub nieścisłości w Regulaminie nie dających się usunąć w wyniku wykładni jego postanowień”. W ocenie Prezesa Urzędu, postanowienia te nie pozwalają na określenie okoliczności, w przypadku zaistnienia których Bankowi przysługuje omawiane uprawnienie. Dokonywanie zmian na ich podstawie - bez jednoczesnego dookreślenia okoliczności warunkujących wystąpienie tej przesłanki - daje możliwość arbitralnego zakwalifikowania jakiegokolwiek działania, jako działania wchodzącego w zakres przesłanek wskazanych w

postanowieniach. Podkreślić należy, że Bank może wykorzystywać analizowaną przesłankę do zmian postanowień Regulaminu, które mają charakter abuzywny, z uwagi np. na ich niejednoznaczność lub nieścistość, nie sposób zatem zgodzić się ze stanowiskiem Banku, iż zmiany nie mogą być wprowadzane przez GNB dowolnie. Jak wskazano już powyżej - takie działanie przedsiębiorcy nie jest dozwolone. Ponadto zakres zmian Regulaminu, zarówno co do treści, jak i obszerności, nie został określony przez Spółkę w przedmiotowych postanowieniach. Bank pod pozorem konieczności dokonania oczywistych omyłek lub błędów pisarskich, luk bądź nieścistości będzie mógł dowolnie i zasadniczo w dowolnym czasie dokonywać zmian jakichkolwiek postanowień Regulaminów i to w taki sposób, że może to zmienić sens danego postanowienia, a przez to wpływać na prawa i obowiązki konsumentów. W świetle ocenianych postanowień, brak jest także możliwości porównania zakresu wprowadzonych zmian w stosunku do okoliczności, których zaistnienie pozwoliło na ich dokonanie.

Ponadto należy pamiętać o treści art. 385 § 2 k.c., iż *Wzorzec umowy powinien być sformułowany jednoznacznie i w sposób zrozumiały. Postanowienia niejednoznaczne tłumaczy się na korzyść konsumenta. Zasady wyrażonej w zdaniu poprzedzającym nie stosuje się w postępowaniu w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone.* Zatem brak jednoznaczności postanowienia nie może być przesłanką do dokonywania zmian w treści regulaminu. Postanowienia niejednoznaczne tłumaczy się bowiem na korzyść konsumenta. Dokonywanie zmian na podstawie zakwestionowanych postanowień - bez jednoczesnego dookreślenia okoliczności warunkujących wystąpienie tej przesłanki - daje możliwość arbitralnego zakwalifikowania jakiegokolwiek działania, jako działania wchodzącego w zakres przesłanek wskazanych w postanowieniach.

W świetle powyższego, w ocenie Prezesa UOKiK, postanowienia określone w punktach 1-2 sentencji decyzji naruszają zakaz stosowania we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, ponieważ kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Tym samym ww. postanowienia są niedozwolone, zgodnie z art. 385¹ § 1 kodeksu cywilnego.

Ad 3

A)

Bank zastrzega sobie prawo zmiany Regulaminu rachunków z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

- a) zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, jeżeli w wyniku tej zmiany Bank jest prawnie zobowiązany do zmiany Regulaminu rachunków,*
- b) wyrok sądowy lub decyzja administracyjna, jeżeli Regulamin rachunków zawiera postanowienia analogiczne do poddanych ocenie sądu lub organu, które ze względu na treść wyroku lub decyzji wymagają zmiany Regulaminu rachunków,*
- c) rekomendację wydaną przez organ nadzoru nad działalnością Banku albo urzędową lub sądową interpretację przepisów, jeżeli dotyczą materii objętej Regulaminem rachunków i w wyniku ich wydania zaistnieje potrzeba zmiany Regulaminu rachunków, której celem jest*

dostosowanie treści Regulaminu rachunków do wydanej rekomendacji albo urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów,

d) konieczność dokonania korekty oczywistych omyłek lub błędów pisarskich albo uzupełnienia luk lub nieścisłości w Regulaminie rachunków nie dających się usunąć w wyniku wykładni jego postanowień,

e) zmiany oferty Banku polegającej na rozszerzeniu zakresu usług lub produktów, o ile zapewni to należyte wykonanie Umowy oraz nie będzie prowadziło do zwiększenia obciążeń finansowych Posiadacza z tytułu Umowy oraz nie będzie naruszało jego interesu

[§ 27 ust. 5 Regulaminu rachunków bankowych, kart debetowych oraz bankowości elektronicznej w Getin Noble Bank S.A. dla osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej- wersja obowiązująca od 1 stycznia 2017 r.]

B)

Bank zastrzega sobie prawo zmiany Regulaminu rachunków z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

a) zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, jeżeli w wyniku tej zmiany Bank jest prawnie zobowiązany do zmiany Regulaminu rachunków,

b) wyrok sądowy lub decyzja administracyjną, jeżeli Regulamin rachunków zawiera postanowienia analogiczne do poddanych ocenie sądu lub organu, które ze względu na treść wyroku lub decyzji wymagają zmiany Regulaminu rachunków,

c) rekomendację wydaną przez organ nadzoru nad działalnością Banku albo urzędową lub sądową interpretację przepisów, jeżeli dotyczą materii objętej Regulaminem rachunków i w wyniku ich wydania zaistnieje potrzeba zmiany Regulaminu rachunków, której celem jest dostosowanie treści Regulaminu rachunków do wydanej rekomendacji albo urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów,

d) zmianę w systemach informatycznych wykorzystywanych przez Bank, usprawniającą ich funkcjonowanie, jeżeli zakres przedmiotowy tej zmiany pozostaje w związku z treścią Regulaminu rachunków i powoduje konieczność modyfikacji jego brzmienia,

e) konieczność dokonania korekty oczywistych omyłek lub błędów pisarskich albo uzupełnienia luk lub nieścisłości w Regulaminie rachunków nie dających się usunąć w wyniku wykładni jego postanowień,

f) zmiany zakresu usług i funkcjonalności, oferowanych przez Bank w Bankowości Elektronicznej, o ile zapewni to należyte wykonanie Umowy o Bankowość Elektroniczną oraz nie będzie naruszało interesu Użytkownika BE.

[VIII § 5 ust. 3 Regulaminu rachunków bankowych, kart debetowych oraz bankowości elektronicznej w Getin Noble Bank S.A. dla osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej- wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2016 do 31 grudnia 2016 r.]

Klauzule modyfikacyjne będące przedmiotem analizy w niniejszym punkcie zostały zamieszczone w Regulaminach, które określają sposób świadczenia usług bankowych przede

wszystkim w umowach zawieranych na czas nieoznaczony, co związane jest z charakterystyką umowy rachunku (rachunku bankowego, rachunku oszczędnościowo - rozliczeniowego (w tym walutowego), karty debetowej). Inaczej wygląda jednak sytuacja, gdy konsumenci - w ramach ww umów - zawrą również dodatkową umowę na korzystanie z udostępnionego im przez Bank limitu kredytowego w takim rachunku. W przypadku posiadania przez konsumenta umowy rachunku bankowego (obowiązującej na czas nieoznaczony) i jednoczesnego zawarcia umowy produktowej, dotyczącej limitu kredytowego, każda zmiana umowy rachunku w czasie trwania umowy limitu kredytowego ma wpływ na tę umowę (limitu kredytowego). Korzystanie przez konsumenta z limitu kredytowego jest uzależnione od ważności (obowiązania) umowy rachunku bankowego. W takiej sytuacji Umowa o limit kredytowy ma charakter umowy na czas oznaczony z możliwością generowania zadłużenia do wartości limitu. Powtórzyć w tym miejscu należy, iż zdaniem Prezesa UOKiK w przypadku umów zawartych na czas oznaczony o charakterze kredytowym, które wiążą się z możliwością zadłużenia po stronie konsumentów (a taką umową jest Umowa o limit kredytowy, tak zawarty stosunek umowny powinien cechować się trwałością i niezmiennością (w szczególności w zakresie elementów istotnych), a ewentualne zmiany warunków umowy powinny mieć charakter uzasadniony, tj. być akceptowalne w świetle dobrych obyczajów. Natomiast możliwość ich wprowadzenia powinna być szczegółowo regulowana w samym kontrakcie. Postanowienia zawarte w analizowanych wzorcach umów stosowanych przez GNB są na tyle ogólne (blankietowe), że Bank zachowuje w praktyce nieograniczoną możliwość zmiany sposobu wykonania umowy zawartej na czas oznaczony.

Nie ulega wątpliwości, iż katalog przesłanek umożliwiających zmianę warunków umowy opisany jest w sposób zbyt ogólny i brak jest powiązania mogących wystąpić okoliczności faktycznych z zakresem wprowadzanych przez przedsiębiorcę zmian warunków umowy. Przy analizie poszczególnych przesłanek niniejszej klauzuli modyfikacyjnej:

- w odniesieniu do pkt 3.A)a) oraz 3.B)a) zastosowanie znajdują wszystkie argumenty podniesione przy uzasadnieniu niedozwolonego charakteru postanowień umownych opisanych w punkcie pkt 1. ppkt (i) oraz pkt 2. ppkt a) niniejszej decyzji,
- w odniesieniu do pkt 3.A)b) oraz 3.B)b) zastosowanie znajdują wszystkie argumenty podniesione przy uzasadnieniu niedozwolonego charakteru postanowień umownych opisanych w punkcie pkt 1. ppkt (ii) oraz pkt 2. ppkt b) niniejszej decyzji,
- w odniesieniu do pkt 3.A)c) oraz 3.B)c) zastosowanie znajdują wszystkie argumenty podniesione przy uzasadnieniu niedozwolonego charakteru postanowień umownych opisanych w punkcie pkt 1. ppkt (iii) oraz pkt 2. ppkt c) niniejszej decyzji,
- w odniesieniu do pkt 3.A)d) oraz 3.B)e) zastosowanie znajdują wszystkie argumenty podniesione przy uzasadnieniu niedozwolonego charakteru postanowień umownych opisanych w punkcie pkt 1. ppkt (v) oraz pkt 2. ppkt e) niniejszej decyzji,
- w odniesieniu do pkt 3.B)d) zastosowanie znajdują wszystkie argumenty podniesione przy uzasadnieniu niedozwolonego charakteru postanowień umownych opisanych w punkcie pkt 1. ppkt (iv) oraz pkt 2. ppkt d) niniejszej decyzji,

z uwagi na tożsamą treść normatywną badanych postanowień. Analizowana klauzula modyfikacyjna jest w swojej treści niejednoznaczna i pozostawia po stronie Przedsiębiorcy zbyt duże pole dla uznaniowości zakresu przyszłych modyfikacji warunków umowy.

Wątpliwości Prezesa UOKiK wzbudza również przesłanka opisana w pkt 3.A) e) oraz pkt 3.B) f) analizowanych postanowień z uwagi na to, że umożliwia przedsiębiorcy wprowadzenie zmian Regulaminu w przypadku zmiany oferty Banku polegającej na rozszerzeniu zakresu usług lub produktów pkt 3.A) e) bądź zmiany zakresu usług i funkcjonalności, oferowanych przez Spółkę w Bankowości Elektronicznej 3.B)f), przy czym zakres zmian możliwych do wprowadzenia nie został określony. Nie sposób również jednoznacznie określić czego mogłyby dotyczyć te zmiany. Warto zwrócić uwagę, iż pomimo wprowadzenia zastrzeżenia, iż zmiany *nie będą naruszać interesu Użytkownika, zapewnią należyte wykonywanie umowy, nie będą prowadzić do zwiększenia obciążeń finansowych Posiadacza*, za pomocą przedmiotowych postanowień Bank otwiera sobie możliwość nieograniczonej modyfikacji Regulaminu. Każda zmiana oferty Banku, zmiana zakresu usług i funkcjonalności może stanowić dla GNB podstawę do wprowadzenia bliżej nieokreślonych zmian w treści wzorca umowy.

Nie sposób zgodzić się z argumentacją Spółki, iż przesłanka nie zmierza do jednostronnej zmiany umowy, lecz poinformowania konsumenta o wprowadzaniu nowych funkcjonalności czy modyfikacji dotychczasowej usługi, które nie będą powodować ekonomicznego pogorszenia sytuacji konsumenta. Jak już wskazano, każda zmiana oferty Banku, zmiana zakresu usług i funkcjonalności może stanowić dla Spółki podstawę do wprowadzenia zmian w treści wzorca umowy, niezależnie od charakteru przesłanki, która tą zmianę spowodowała. Treść analizowanych klauzul umownych nie przewiduje w tym zakresie żadnych ograniczeń.

Uprawnienie jakie zastrzegła sobie Spółka może wiązać się ze zmianą istotnych warunków wykonywanej umowy, a poprzez to wpływać na sposób wywiązywania się z umowy obu jej stron. W ocenie Prezesa UOKiK, zmiany oferty Banku polegające na rozszerzeniu zakresu usług lub produktów bądź zmiany zakresu usług i funkcjonalności, oferowanych przez Bank może negatywnie wpłynąć na możliwości korzystania przez konsumentów z dotychczas oferowanych przez Spółkę usług, co może stanowić niedozwolone wykorzystywanie przez Przedsiębiorcę swojej pozycji kontraktowej względem słabszej strony stosunku obligacyjnego. Przedsiębiorca już na etapie konstruowania swojej oferty powinien przewidywać ryzyko związane z oferowaniem danej usługi.

Podtrzymać przy tym należy wniosek, iż również w przypadku umów zawieranych na czas nieoznaczony - podobnie jak to ma miejsce w przypadku umów zawieranych na czas oznaczony - prawo do zgłoszenia sprzeciwu lub do wypowiedzenia umowy nie jest wystarczającym instrumentem służącym zagwarantowaniu odpowiedniego poziomu ochrony konsumentów przed jednostronnymi i arbitralnymi zmianami dokonywanymi przez przedsiębiorców w trakcie wykonywania kontraktu. Należy bowiem zauważyć, iż niedogodności, które wiążą się z rozwiązaniem dotychczasowej umowy na czas nieoznaczony (w tym przede wszystkim umowy rachunku bankowego) mogą skutecznie zniechęcać klientów do nieakceptowania nowych propozycji warunków umowy. Dla przykładu, przy rozwiązaniu umowy konta i konieczności przeniesienia rachunku do innej instytucji finansowej, konsument będzie musiał podjąć dodatkowe czynności związane z wyborem nowego podmiotu, który będzie prowadził jego rachunek (często oznacza to osobistą wizytę w placówce bankowej, podpisanie nowych umów, zapamiętanie nowych haseł czy też PIN-ów). Rozwiązanie istniejącego kontraktu może wiązać się również z koniecznością poinformowania pracodawcy, urzędu skarbowego czy też innych podmiotów (dłużników konsumenta) o zmianie rachunku przez konsumenta. Zupełnie bez swojej winy konsumenci

będą zobligowani do dokonania wyboru innego banku, co może wiązać się ze stratą dodatkowego czasu, który trzeba poświęcić na wizytę w oddziale lub oczekiwanie na przyjazd kuriera. Należy mieć również na względzie, iż - w szczególności w obszarach wiejskich - wybór jednostek bankowych (z uwagi np. na bliskość placówki) może być ograniczony. Nie bez znaczenia jest również przywiązanie konsumentów do określonego banku (np. z uwagi na usytuowanie placówki czy bankomatów), do jego produktów (np. wygodna aplikacja mobilna czy interfejs bankowości elektronicznej) lub ustawień (np. zlecenia stałe, polecenia zapłaty, limity w koncie). Ze wszystkich tych rzeczy będą zmuszeni zrezygnować, tylko dlatego, że GNB w sposób arbitralny i niemożliwy do przewidzenia przez konsumentów - dokona jednostronnej zmiany warunków umowy.

W świetle powyższego, w ocenie Prezesa UOKiK, postanowienia określone w punkcie 3.A)-B) sentencji decyzji naruszają zakaz stosowania we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, ponieważ kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Tym samym ww. postanowienia są niedozwolone, zgodnie z art. 385¹ § 1 kodeksu cywilnego.

Ad 4

A)

Zmiana wysokości opłat lub prowizji albo zasad ich stosowania i naliczania, wprowadzenie opłat lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w TOiP albo rezygnacja z opłat lub prowizji za czynności dotychczas ujęte w TOiP są możliwe z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

a) wprowadzenie nowych lub zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między wprowadzeniem nowych lub zmianą przepisów a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank,

b) wydanie rekomendacji lub zaleceń przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między wydaniem rekomendacji lub zaleceń organu nadzoru, urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów albo wyroku lub decyzji administracyjnej a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank,

c) zmianę cen usług świadczonych na rzecz Banku przez podmioty trzecie na podstawie umów, których Bank jest stroną, a które to usługi są świadczone w celu wykonania przez Bank umowy zawartej z Klientem do której zastosowanie ma TOiP, powodujących wzrost ponoszonych przez Bank kosztów wykonywania tej umowy; zmiana opłat i prowizji z powyższej przyczyny nastąpi wyłącznie w przypadku gdy przeprowadzona analiza poziomu cen usług świadczonych na rzecz Banku wykaze zmianę kosztu tych usług o co najmniej 10% w stosunku do cen tych usług w okresie 6 miesięcy wstecz od dnia analizy,

d) zmianę stopy inflacji (miesięcznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowanego przez GUS w ujęciu odnoszącym się do poprzedniego miesiąca) o minimum 0,1 punktu procentowego,

6. Zmiany, spowodowane wystąpieniem co najmniej jednego z czynników opisanych w ust. 5, będą polegać na podwyższeniu lub obniżeniu wysokości opłat lub prowizji zgodnie z kierunkiem zmian tego czynnika/ tych czynników. Podwyższenie opłaty lub prowizji nie może przekroczyć odpowiednio trzykrotności dotychczasowej wysokości opłaty lub prowizji. W przypadku podwyższenia opłaty lub prowizji, których wysokość do tej pory wynosiła:

a) 0 zł - opłata w wyniku podwyższenia nie może przekroczyć 200 zł,

b) 0 % - prowizja w wyniku podwyższenia nie może wynosić więcej niż 5% kwoty stanowiącej podstawę jej obliczenia,

W przypadku wprowadzenia nowej opłaty lub prowizji, jej wysokość nie może przekroczyć 200 zł lub 5% kwoty stanowiącej podstawę jej obliczenia.

7. Bank będzie dokonywał zmian opłat lub prowizji adekwatnie do rodzaju i rozmiaru zmiany czynników, które wystąpiły i stanowiły przyczyny wprowadzenia zmian wysokości opłat lub prowizji.

8. Zmiany TOiP na podstawie przesłanek, o których mowa w ust. 5 lit c) i d), będą dokonywane nie częściej niż raz na 4 miesiące od wejścia w życie poprzedniej zmiany opłat lub prowizji dokonanej przez Bank.

[§ 8 ust. 5 d), § 8 ust. 6-8 Regulaminu rachunków bankowych, kart debetowych oraz bankowości elektronicznej w Getin Noble Bank S.A. dla osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej- wersja obowiązująca od 1 stycznia 2017 r.]

B)

Zmiana wysokości opłat lub prowizji albo zasad ich stosowania i naliczania, wprowadzenie opłat lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w TOiP albo rezygnacja z opłat lub prowizji za czynności dotychczas ujęte w TOiP są możliwe z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

a) zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą przepisów a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

b) wydanie rekomendacji przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między wydaniem rekomendacji, urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów albo wyroku lub decyzji administracyjnej a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

c) zmianę cen energii elektrycznej, taryf pocztowych, telekomunikacyjnych lub rozliczeń międzybankowych, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą tych cen a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

d) jeżeli stopa inflacji (miesięczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowany przez GUS w ujęciu odnoszącym się do analogicznego miesiąca poprzedniego roku) zmieni się o minimum 0,1 punktu procentowego,

Bank może obniżyć wysokość opłaty lub prowizji określonej w okresie obowiązywania umowy rachunku, ze względu na zmianę konkurencyjności na rynku usług finansowych.

[II § 7 ust. 5 pkt d) Regulaminu rachunków bankowych, kart debetowych oraz bankowości elektronicznej w Getin Noble Bank S.A. dla osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej- wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2016 do 31 grudnia 2016 r.]

Klauzule modyfikacyjne będące przedmiotem analizy w niniejszym punkcie zostały zamieszczone w Regulaminach, które określają sposób świadczenia usług bankowych przede wszystkim w umowach zawieranych na czas nieoznaczony, co związane jest z charakterystyką umowy rachunku (rachunku bankowego, rachunku oszczędnościowo - rozliczeniowego (w tym walutowego), karty debetowej). Inaczej wygląda jednak sytuacja, gdy konsumenci - w ramach ww. umów - zawrą również dodatkową umowę na korzystanie z udostępnionego im przez Bank limitu w takim rachunku. W takiej sytuacji Umowa o limit kredytowy ma charakter umowy na czas oznaczony z możliwością generowania zadłużenia do wartości limitu. Powtórzyć w tym miejscu należy, iż zdaniem Prezesa UOKiK w przypadku umów zawartych na czas oznaczony o charakterze kredytowym, które wiążą się z możliwością zadłużenia po stronie konsumentów (a taką umową jest Umowa o limit kredytowy), tak zawarty stosunek umowny powinien cechować się trwałością i niezmiennością (w szczególności w zakresie elementów istotnych), a ewentualne zmiany warunków umowy powinny mieć charakter uzasadniony, tj. być akceptowalne w świetle dobrych obyczajów. Natomiast możliwość ich wprowadzenia powinna być szczegółowo regulowana w samym kontrakcie. Postanowienia zawarte w analizowanych wzorcach umowy stosowane przez Bank są na tyle ogólne (blankietowe), że Bank zachowuje w praktyce nieograniczoną możliwość zmiany sposobu wykonania umowy zawartej na czas oznaczony.

Przy omawianiu przesłanek zawartych w pkt 4.A)a-c oraz 4.B)a-c poniższe rozważania odnoszą się do sytuacji obowiązywania umowy na czas nieoznaczony przy jednoczesnym zawarciu przez konsumenta umowy na czas oznaczony (limitu kredytowego).

W odniesieniu do pkt 4.A) a) oraz 4.B) a), w którym Spółka przewiduje możliwość zmiany TOiP (w tym wprowadzania nowych opłat) w przypadku zmiany przepisów powszechnie obowiązującego prawa wskazać należy, że w przypadku umów zawartych na czas oznaczony ich treść nie powinna ulegać zmianie (w wyniku dokonania jednostronnej zmiany warunków umowy przez przedsiębiorcę) w zakresie istotnych elementów umowy. Analizowane postanowienia umowne nie przewidują takiego obostrzenia i Bank może zmieniać wysokość opłat i prowizji w trakcie wykonywania kontraktu, i już tylko z tego powodu analizowane postanowienia należy uznać w całości za abuzywne.

Ponadto w odniesieniu do przesłanki zawartej w pkt 4.B)a) Bank nie określa jak znaczące może wprowadzić zmiany, nie wskazuje proporcjonalności pomiędzy zmianą przepisów prawa a zmianą TOiP.

W ocenie Prezesa UOKiK przy umowach na czas oznaczony, w których dochodzi do zadłużenia się klientów, możliwość wprowadzenia nowych opłat czy prowizji, a także podwyższenia już istniejących, powinna być ściśle określona w warunkach umownych.

Powyżej wskazywane argumenty mają w odpowiednim zakresie - odniesienie również do pkt 4.A)a) oraz 4.B)b), przewidujących zmiany TOiP w przypadku *wydania rekomendacji przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydania wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej*

przez uprawniony organ. Także i w tym przypadku Bank przewiduje możliwość wprowadzenia zmian TOIP w umowach na czas oznaczony.

Ponadto w odniesieniu do przesłanki zawartej w pkt 4.B)b) Spółka nie wskazuje, czy zmiany dokonane w TOiP będą odpowiadały kierunkom tych zmian, proporcjonalnością zmian, co przy umowach zawieranych na czas oznaczony z możliwym generowaniem zadłużenia po stronie klientów Banku powinno mieć miejsce. Analizowana klauzula modyfikacyjna jest w swojej treści niejednoznaczna i pozostawia po stronie Przedsiębiorcy zbyt duże pole dla uznaniowości zakresu przyszłych modyfikacji warunków umowy.

W przypadku przesłanki zawartej w pkt 4.A)c), dotyczącej zmiany cen usług świadczonych na rzecz przedsiębiorcy, Bank użył sformułowań niejednoznacznych, których prawidłowe definiowanie uzależnione jest od niego. Konsument, na podstawie analizy wzorców umów przedłożonych mu w momencie zawierania umowy, nie jest w stanie stwierdzić jakie koszty ponosi Spółka w związku wykonywaniem umowy, ani też w jakim stopniu są one uzależnione od wysokości cen i zakresu usług podmiotów trzecich współpracujących z Bankiem. Konsument nie ma także możliwości zweryfikowania, jakie usługi świadczone są na rzecz GNB i czy rzeczywiście są one niezbędne dla wykonywania umowy oraz jaka była ich cena początkowa, o ile wzrosła i czy przekroczyła próg 10%, wskazany w postanowieniu. Ponadto Bank wskazał, iż ewentualne zmiany będą wprowadzone po wykonaniu analizy poziomu cen usług świadczonych na jego rzecz, nie zna bowiem początkowych danych czy wysokości zmienionych kosztów. Wskazać należy, że zmiany cen rozliczeń wynikających z wykonywania umowy przez podmioty trzecie nie pojawiają się w oficjalnych dokumentach Banku, w tym w ogólnodostępnych sprawozdaniach finansowych. W takim zakresie istnieje również ryzyko, że zmiana ww. czynników nie będzie bezpośrednio związana ze świadczoną usługą i zmienioną opłatą, a odnosić się będzie do ogólnych kosztów prowadzenia działalności gospodarczej przez Spółkę. Może to prowadzić do przerzucenia na konsumentów wszystkich kosztów działalności Banku, pomimo że ww. koszty oraz ich ewentualna zmiana (przynajmniej do pewnego poziomu) powinna zostać uwzględniona przy ocenie opłacalności pierwotnych warunków umownych, w oparciu o które konsumenci zawierali kontrakt. Dowolność wykładni analizowanej przesłanki wskazuje na możliwość naruszenia art. 385¹ § 1 k.c.

Jest to również o tyle istotne, iż Bank powinien w informacji przekazywanej konsumentom z propozycją zmiany warunków umowy wskazać podstawę prawną i okoliczności faktyczne, które wystąpiły i które miały wpływ na dokonanie zmian w opłatach i prowizjach. W ocenie Prezesa UOKiK, tak ogólnie sformułowana przesłanka zawarta w klauzulach modyfikacyjnych nie gwarantuje konsumentom, iż będą oni mogli poznać rzeczywiste powody proponowanej zmiany i zweryfikować jej dopuszczalność oraz legalność.

Rozważania dotyczące przesłanki z pkt 4.A)c) pozostają aktualne w odniesieniu do bliźniaczej przesłanki, znajdującej się w pkt 4.B)c). Ponadto nawet, jeżeliby uznać za zasadne wprowadzenie takiej przesłanki, jak ta opisana w 4.B)c), to należy wskazać, iż Spółka nie wprowadziła żadnej skali dla zasadności wprowadzenia zmian w warunkach umowy. Oznacza to, że każda zmiana, nawet minimalna, cen energii elektrycznej, taryf pocztowych, telekomunikacyjnych lub rozliczeń międzybankowych - uprawnia Bank do jednostronnej zmiany warunków umowy. Trudno uznać, iż tego typu uprawnienie jest ważną przyczyną usprawiedliwiającą jednostronną zmianę stosunku umownego.

W zakresie przesłanki wskazanej w pkt 4.A)d) oraz 4.B)d) (tj. zmiany stopy inflacji- wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych) wskazać należy, że - w ocenie Prezesa UOKiK - zmiana czynników ekonomicznych powinna mieć charakter istotny, aby możliwość zmiany warunków umowy przez silniejszą stronę stosunku obligacyjnego była uzasadniona. Ponadto, należy nadmienić, że - zgodnie z art. 385³ pkt 10 k.c. - jednostronna zmiana przez przedsiębiorcę warunków umowy dopuszczalna jest wyłącznie w sytuacji wskazania w tejże umowie ważnej przyczyny usprawiedliwiającej jej modyfikację (a następnie wystąpienie tej przyczyny). Przedsiębiorca powinien dokonać kalkulacji swojej oferty, a następnie wykonywać umowę o takiej treści, jaka została przez strony zaakceptowana. Zmiana umowy powinna mieć charakter szczególny, wynikający z wystąpienia ekstraordynaryjnych okoliczności. Przesłanki do zmiany nie mogą w praktyce umożliwiać Przedsiębiorcy ciągłej zmiany warunków umowy. Dodatkowo Bank zastrzegł dla siebie możliwość dokonania zmiany w oparciu o taką przesłankę 3 razy w roku (co 4 miesiące), co w ocenie Prezesa UOKiK jest zbyt częste i nie daje klientowi pewności co do wysokości cen świadczonych usług.

W przypadku natomiast niskiego progu wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych (0,1 %) trudno uznać za tę przyczynę za ważną. Warto zauważyć, że na przestrzeni roku wskaźnik wzrostu cen towarów i usług zmienia się z miesiąca na miesiąc, zazwyczaj o ponad 0,1 %, zatem Bank mógłby zmienić wysokość opłat i prowizji w zasadzie w każdym czasie, co obrazuje poniższe zestawienie miesięcznych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych w latach 2019-2020.

Rok	MIESIĄCE											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2020	100,9	101,6	101,8	101,7	101,5	102,1	101,9	101,8				
2019	99,8	100,2	100,5	101,6	101,9	102,2	102,2	102,2	102,2	102,4	102,5	103,4

W ocenie GNB zmiana jest ograniczona warunkiem, że ma być adekwatna i powiązana przyczynowo-skutkowo (ust. 7 postanowienia z pkt 4.A Decyzji). Jednakże, jak już wskazano, zmiana czynników ekonomicznych powinna mieć charakter istotny, aby możliwość zmiany warunków umowy przez silniejszą stronę stosunku obligacyjnego była uzasadniona.

Takie postanowienia naruszają dobre obyczaje oraz w sposób rażący naruszają interesy ekonomiczne konsumentów, gdyż w rzeczywistości przyznają Przedsiębiorcy prawo do dokonywania swobodnych zmian opłat i prowizji, bez względu na istotę i wagę przyczyny, która spowodowała przedmiotową zmianę. W szczególności odnosi się to do pkt 4.B), gdzie Przedsiębiorca nie doprecyzował, w jakim czasie od powstania przyczyny oraz w jakim kierunku i rozmiarze mogą być dokonywane ewentualne zmiany TOiP.

Odnosząc się do ust. 6 postanowienia z pkt 4.A) Decyzji wskazać należy, że opłatę w wysokości do 200 zł (w przypadku podwyższenia opłaty lub prowizji, których wysokość do tej pory wynosiła: 0 zł bądź przypadku wprowadzenia nowej opłaty lub prowizji) uznać należy za zbyt wysoką. W szczególności w przypadku opłat, które wiążą się z istotą danej umowy, a wynoszą 0 zł np.: opłata za prowadzenie rachunku, wypłata z bankomatów (Eurocash i Planet), opłata za wydanie i wznowienie karty, przelew przez bankowość internetową czy mobilną. W przypadku zmiany TOiP miesięczne kwoty związane z korzystaniem z rachunku mogą znacząco wzrosnąć. Podobnie przy sformułowaniu „*podwyższenie opłaty lub prowizji nie może przekroczyć odpowiednio trzykrotności dotychczasowej wysokości opłaty lub prowizji*”, koszty ponoszone przez konsumenta w przypadku zmiany TOiP mogą być znaczne np. przelew zewnętrzny w placówce banku w wysokości 5,99 zł, może wynieść niemalże 18 zł. Konsument będzie także zobowiązany do ponoszenia trzykrotnie wyższych opłat w czasie trwania umowy.

W tym miejscu należy odnieść się do ust. 8 postanowienia wskazanego w pkt. 4.A) Decyzji, który przewiduje zmiany TOiP nie częściej, niż raz na 4 miesiące od wejścia w życie poprzedniej zmiany opłat lub prowizji dokonanej przez Bank, w odniesieniu do przesłanek, o których mowa w ust. 5 lit c) i d) przedmiotowego postanowienia. W ocenie Prezesa Urzędu wprowadzanie zmian w TOiP chociażby raz na 4 miesiące uznać należy za zbyt częste, a właśnie przedmiotowa przesłanka zezwala Bankowi na wprowadzanie takich zmian. Wskazać należy, że zbyt częsta zmiana treści TOiP nie daje konsumentowi poczucia stabilności i trwałości stosunku obligacyjnego. Ponadto nie wskazano w jakim czasie od zaistnienia przesłanek GNB jest uprawniony do zmiany TOiP. Bank wskazał, iż w jego interesie również nie leży zbyt częste wprowadzanie zmian, a dokonywanie ich w sposób kompleksowy.

Ponadto warto zwrócić uwagę na różnice w treści postanowienia zakwestionowanego w pkt 4.A) Decyzji, w zakresie Regulaminu, który obowiązywał od 1 stycznia 2017 r. oraz postanowienia pkt 4.B) Decyzji w zakresie Regulaminu, który obowiązywał przed tą datą. Nietrudno zauważyć, iż postanowienie z pkt 4.B) jest dużo uboższe w informacje, które pozwoliłyby konsumentowi na rozeznanie kiedy i w jaki sposób Bank może wprowadzić zmiany do TOiP. I tak w postanowieniu z pkt 4.B) brak jest informacji, w jakim czasie od momentu wystąpienia przesłanki zmiana może zostać wprowadzona, jak często Bank może wprowadzać zmiany w TOiP, jaka jest maksymalna kwota podwyżki czy kierunek zmian TOiP itp. Zatem obowiązujące do dnia 31 grudnia 2016 r. postanowienie w jeszcze większym stopniu pozwalało Bankowi na arbitralność i praktycznie nieograniczoną możliwość zmiany warunków wykonywanego kontraktu.

Rażącym naruszeniem interesów konsumentów jest w tym przypadku - podobnie jak to miało miejsce przy wcześniejszych postanowieniach analizowanych w niniejszej Decyzji- pełne uzależnienie sytuacji prawnej i ekonomicznej konsumentów od woli silniejszej strony umowy. Bank posiada bowiem realną możliwość zmiany warunków wykonywanego kontraktu. Wpływa to przede wszystkim na możliwość obciążania konsumentów nowymi opłatami/prowizjami za świadczone obecnie czynności w sposób bezpłatny, a także podwyższanie wysokości istniejących już obciążeń. Dowolność w zakresie możliwych zmian ww. wzorców umów powoduje również liczne trudności w zakresie pozaekonomicznym, gdyż konsument który chciałby w pełni świadomie wykonywać warunki umowy i nadzorować postępowanie przedsiębiorcy jest zmuszany do zapoznawania się z coraz to nowymi warunkami umownymi. Dlatego też dokonywanie jednostronnych zmian przez przedsiębiorcę

powinno być uzasadnione i ściśle określone w warunkach umowy. Zdaniem Prezesa UOKiK, przesłanki zawarte w analizowanej klauzuli modyfikacyjnej mają charakter blankietowy i nie pozwalają uznać, że zmiany wprowadzone przez Bank będą rzeczywiście odzwierciedlać wprowadzone zmiany np. w zakresie podatków. Jednocześnie, kiedy dojdzie już do tej zmiany stosunku prawnego, konsumenci zostają pozbawieni możliwości sprawowania rzeczywistej kontroli w zakresie weryfikacji prawidłowego wykonania umowy przez profesjonalistę, jakim jest Przedsiębiorca.

W świetle powyższego, w ocenie Prezesa UOKiK, postanowienia określone w punkcie 4. A)-B) sentencji decyzji naruszają zakaz stosowania we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, ponieważ kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Tym samym ww. postanowienia są niedozwolone, zgodnie z art. 385¹ § 1 kodeksu cywilnego.

Ad 5-10

5.

A)

Zmiana wysokości opłat lub prowizji albo zasad ich stosowania i naliczania, wprowadzenie opłat lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w TOiP albo rezygnacja z opłat lub prowizji za czynności dotychczas ujęte w TOiP, są możliwe z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

a) wprowadzenie nowych lub zmian powszechnie obowiązujących przepisów, o ile istnieje związek przyczynowo - skutkowy między wprowadzeniem nowych lub zmian przepisów, a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

b) wydanie rekomendacji lub zaleceń przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ, o ile istnieje związek przyczynowo - skutkowy między wydaniem rekomendacji lub zaleceń organu nadzoru, i urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów, albo wyroku lub decyzji administracyjnej a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank

c) zmianę cen usług świadczonych na rzecz Banku przez podmioty trzecie na podstawie umów, których Bank jest stroną, a które to usługi są świadczone w celu wykonania przez Bank umowy zawartej z Kredytobiorcą, do której zastosowanie ma TOiP, powodujących wzrost ponoszonych przez Bank kosztów wykonywania tej umowy; zmiana opłat i prowizji z powyższej przyczyny nastąpi wyłącznie w przypadku gdy przeprowadzona analiza poziomu cen usług świadczonych na rzecz Banku wykaże zmianę kosztu tych usług o co najmniej 10% w stosunku do cen tych usług w okresie 6 miesięcy wstecz od dnia analizy,

d) zmianę stopy inflacji (miesięcznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowanego przez GUS w ujęciu odnoszącym się do poprzedniego miesiąca) o minimum 0,1 punktu procentowego

4. Zmiany, spowodowane wystąpieniem co najmniej jednego z czynników opisanych w ust. 3, będą polegać na podwyższeniu lub obniżeniu wysokości opłat lub prowizji zgodnie z

kierunkiem zmian tego czynnika/ tych czynników. Podwyższenie opłaty lub prowizji nie może przekroczyć odpowiednio trzykrotności dotychczasowej wysokości opłaty lub prowizji. W przypadku podwyższenia opłaty lub prowizji, których wysokość do tej pory wynosiła:

- 0 zł - opłata w wyniku podwyższenia nie może przekroczyć 200 zł,
- 0 % - prowizja w wyniku podwyższenia nie może wynosić więcej niż 5% kwoty stanowiącej podstawę jej obliczenia.

W przypadku wprowadzenia nowej opłaty lub prowizji, jej wysokość nie może przekroczyć 200 zł lub 5% kwoty stanowiącej podstawę jej obliczenia.

5. Bank będzie dokonywał zmian opłat lub prowizji adekwatnie do rodzaju i rozmiaru zmiany czynników, które wystąpiły i stanowiły przyczyny wprowadzenia zmian wysokości opłat lub prowizji.

6. Zmiany TOiP na podstawie przesłanek, o których mowa w ust. 3 lit c) i d), będą dokonywane nie częściej niż raz na 4 miesiące od wejścia w życie poprzedniej zmiany opłat lub prowizji dokonanej przez Bank.

[§ 6 ust. 3-6 Umowy o kartę kredytową Getin Noble Bank S.A. nr. - wersja obowiązująca od 8 sierpnia 2018 r.]

B)

Zmiana wysokości opłat lub prowizji albo zasad ich stosowania i naliczania, wprowadzenie opłat lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w TOiP albo rezygnacja z opłat lub prowizji za czynności dotychczas ujęte w TOiP, są możliwe z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

- a) zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą przepisów a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank,
- b) wydanie rekomendacji przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między wydaniem rekomendacji, urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów albo wyroku lub decyzji administracyjnej a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank,
- c) zmianę cen energii elektrycznej, taryf pocztowych, telekomunikacyjnych lub rozliczeń międzybankowych, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą tych cen a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank,
- d) zmianę cen towarów i usług konsumpcyjnych o nie mniej niż 0,5%, ustalaną na podstawie kwartalnego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (pot. inflacji) publikowanego przez GUS; zmiana dokonywana jest nie częściej niż raz na kwartał kalendarzowy, ze skutkiem od pierwszego dnia drugiego miesiąca kolejnego kwartału kalendarzowego, pod warunkiem publikacji przez GUS za poprzedni kwartał kalendarzowy wskaźnika z którego wynika opisana powyżej zmiana.

Jeżeli wystąpienie okoliczności, o których mowa w lit. a)-c) spowoduje wzrost kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na wzroście wysokości opłat lub

provizji albo na wprowadzeniu opłat lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w TOiP. Jeżeli natomiast wystąpienie okoliczności, o których mowa w lit. a)-c) spowoduje spadek kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na zmniejszeniu wysokości opłat lub prowizji albo na rezygnacji z opłat lub prowizji za niektóre czynności dotychczas ujęte w TOiP. W każdym przypadku zmiana będzie odpowiadała pod względem wartości zmianie kosztów wykonywania czynności przez Bank. W przypadku zmiany wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych, o której mowa w lit. d), zmiana nastąpi w tym samym kierunku (odpowiednio wzrost lub wprowadzenie opłaty lub prowizji albo spadek lub rezygnacja z opłaty lub prowizji) w którym nastąpiła zmiana wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych i o wartość odpowiadającą wysokości zmiany wskaźnika

[§ 6 ust. 3 Umowy o kartę kredytową Getin Noble Bank S.A. nr. - wersja obowiązująca od 2 lutego 2018 r.]

[§ 8 ust. 3 Umowy o kartę kredytową Getin Noble Bank S.A. nr. - wersja obowiązująca od 11 marca 2016 r.]

6.

5.2. Zmiany wysokości opłat i/lub prowizji albo zasad ich stosowania i naliczania, wprowadzenie opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w Tabeli Opłat i Prowizji albo rezygnacja z opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas ujęte w Tabeli Opłat i Prowizji, są możliwe z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

5.2.1. zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą przepisów a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

5.2.2. wydanie rekomendacji przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między wydaniem rekomendacji, urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów albo wyroku lub decyzji administracyjnej a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

5.2.3. zmianę cen energii elektrycznej, taryf pocztowych, telekomunikacyjnych lub rozliczeń międzybankowych, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą tych cen a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank.

Jeżeli wystąpienie okoliczności, o których mowa w ppkt 5.2.1- 5.2.3 spowoduje wzrost kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na wzroście wysokości opłat i/lub prowizji albo na wprowadzeniu opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w Tabeli. Jeżeli natomiast wystąpienie okoliczności, o których mowa w ppkt 5.2.1- 5.2.3 spowoduje spadek kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na zmniejszeniu wysokości opłat i/lub prowizji albo na rezygnacji z opłat i/lub prowizji za niektóre czynności dotychczas ujęte w Tabeli. W każdym przypadku zmiana będzie odpowiadała pod względem wartości zmianie kosztów wykonywania czynności przez Bank.

[§ 6 ust. 5 pkt 2 Regulamin udzielania kredytów i pożyczek finansowych- wersja obowiązująca od 1 kwietnia 2015 r.]

7.

Zmiana wysokości opłat i/lub prowizji albo zasad ich stosowania i naliczania, wprowadzenie opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w Tabeli, są możliwe w sytuacji:

- a. zmiany powszechnie obowiązujących przepisów,
- b. wydania rekomendacji przez organ nadzorujący Bank, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej,
- c. zmiany cen energii elektrycznej, taryf pocztowych, telekomunikacyjnych lub rozliczeń międzybankowych, o ile zdarzenia (lit. a-c) te mają bezpośredni wpływ na koszty wykonywania czynności przez Bank,
- d. zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych o nie mniej niż 0,5%, ustalane na podstawie kwartalnego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowanego przez GUS; zmiana dokonywana jest nie częściej niż raz na kwartał kalendarzowy, ze skutkiem od pierwszego dnia drugiego miesiąca kolejnego kwartału kalendarzowego,

3. W każdym przypadku zmiana odpowiada pod względem wartości zmianie kosztów wykonywania czynności przez Bank tj. w przypadku gdy dane zdarzenie spowoduje (1) wzrost kosztów zmiana polegać będzie na wzroście wysokości opłat lub na wprowadzeniu opłat za czynności dotychczas nie ujęte (2) spadek kosztów zmiana polegać będzie na zmniejszeniu opłat. W przypadku zdarzenia z lit d) zmiana nastąpi w tym samym kierunku (odpowiednio wzrost lub wprowadzenie opłaty i/lub prowizji albo spadek lub rezygnacja z opłaty i/lub prowizji), w którym nastąpiła zmiana wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych i o wartość odpowiadającą wysokości zmiany wskaźnika.

[§ 8 ust. 2 i 3 Umowy kredytu - finansowanie kosztów nabycia przedmiotu/ w ramach Umowy sprzedaży na próbę (dot. kredytu samochodowego)- wersja obowiązująca od 26 kwietnia 2016 r.]

8.

A)

Zmiana wysokości opłat i/lub prowizji albo zasad ich stosowania i naliczania, wprowadzenie opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w Tabeli albo rezygnacja z opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas ujęte w Tabeli, są możliwe z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

- a) wprowadzenie nowych lub zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, o ile istnieje związek przyczynowo - skutkowy między wprowadzeniem nowych lub zmianą przepisów, a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;
- b) wydanie rekomendacji lub zaleceń przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ, o ile istnieje związek przyczynowo - skutkowy między wydaniem rekomendacji lub zaleceń organu nadzoru, i urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów, albo wyroku lub decyzji administracyjnej a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank

c) zmianę cen usług świadczonych na rzecz Banku przez podmioty trzecie na podstawie umów, których Bank jest stroną, a które to usługi są świadczone w celu wykonania przez Bank umowy zawartej z Kredytobiorcą, do której zastosowanie ma TOiP, powodujących wzrost ponoszonych przez Bank kosztów wykonywania tej umowy; zmiana opłat i prowizji z powyższej przyczyny nastąpi wyłącznie w przypadku gdy przeprowadzona analiza poziomu cen usług świadczonych na rzecz Banku wykaże zmianę kosztu tych usług o co najmniej 10% w stosunku do cen tych usług w okresie 6 miesięcy wstecz od dnia analizy,

d) zmianę stopy inflacji (miesięcznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowanego przez GUS w ujęciu odnoszącym się do poprzedniego miesiąca) o minimum 0,1 punktu procentowego

Zmiany, spowodowane wystąpieniem co najmniej jednego z czynników opisanych w ust. 2, będą polegać na podwyższeniu lub obniżeniu wysokości opłat lub prowizji zgodnie z kierunkiem zmian tego czynnika/ tych czynników. Podwyższenie opłaty lub prowizji nie może przekroczyć odpowiednio trzykrotności dotychczasowej wysokości opłaty lub prowizji. W przypadku podwyższenia opłaty lub prowizji, których wysokość do tej pory wynosiła:

- 0 zł - opłata w wyniku podwyższenia nie może przekroczyć 200 zł,

- 0 % - prowizja w wyniku podwyższenia nie może wynosić więcej niż 5% kwoty stanowiącej podstawę jej obliczenia.

W przypadku wprowadzenia nowej opłaty lub prowizji, jej wysokość nie może przekroczyć 200 zł lub 5% kwoty stanowiącej podstawę jej obliczenia.

4. Bank będzie dokonywał zmian opłat lub prowizji adekwatnie do rodzaju i rozmiaru zmiany czynników, które wystąpiły i stanowiły przyczyny wprowadzenia zmian wysokości opłat lub prowizji.

5. Zmiany TOiP na podstawie przesłanek, o których mowa w ust. 2 lit c) i d), będą dokonywane nie częściej niż raz na 4 miesiące od wejścia w życie poprzedniej zmiany opłat lub prowizji dokonanej przez Bank.

[§ 6 ust. 2-5 Wniosko-umowy kredytu gotówkowego Preapproved (Oddział, Franczyza, Call center kurier) - wersja obowiązująca od 25 maja 2018 r.

§ 6 ust. 2 i 3 - Wniosko-umowy kredytu gotówkowego Preapproved (Call center, Bankowość internetowa, Bankowość mobilna) - wersja obowiązująca od 25 maja 2018 r.

§ 6 ust. 2 i 3 Wniosko-umowy konsolidacyjnego kredytu gotówkowego TOP UP (Oddział, Franczyza, Call center kurier)- wersja obowiązująca od 25 maja 2018 r.

§ 6 ust. 2 i 3 Wniosko-umowy konsolidacyjnego kredytu gotówkowego TOP UP (Call center, Bankowość internetowa, Bankowość mobilna)- wersja obowiązująca od 25 maja 2018 r.

§ 6 ust. 2-5 Umowy kredytu konsumpcyjnego gotówkowego- wersja obowiązująca od 30 czerwca 2018 r.

§ 6 ust. 2-5 Umowy konsolidacyjnego kredytu gotówkowego - wersja obowiązująca od 30 czerwca 2018 r.

§ 7 ust. 2-5 Umowy kredytu ratalnego- wersja obowiązująca od 30 czerwca 2018 r.

§ 6 ust. 2-5 Umowy pożyczki gotówkowej- wersja obowiązująca 30 czerwca 2018 r.]

B)

Zmiana wysokości opłat i/lub prowizji albo zasad ich stosowania i naliczania, wprowadzenie opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w Tabeli albo rezygnacja z opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas ujęte w Tabeli, są możliwe z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

- a) zmianę powszechnie obowiązujących przepisów,*
- b) wydanie rekomendacji przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ,*
- c) zmianę cen energii elektrycznej, taryf pocztowych, telekomunikacyjnych lub rozliczeń międzybankowych; o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między okolicznością wskazaną w lit. a) - c) a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;*
- d) zmianę cen towarów i usług konsumpcyjnych o nie mniej niż 0,5%, ustalaną na podstawie kwartalnego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (pot. inflacji) publikowanego przez GUS; zmiana dokonywana jest nie częściej niż raz na kwartał kalendarzowy, ze skutkiem od pierwszego dnia drugiego miesiąca kolejnego kwartału kalendarzowego, pod warunkiem publikacji przez GUS za poprzedni kwartał kalendarzowy wskaźnika z którego wynika opisana powyżej zmiana.*

Jeżeli wystąpienie okoliczności, o których mowa w lit. a)-c) spowoduje wzrost kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na wzroście wysokości opłat i/lub prowizji albo na wprowadzeniu opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w Tabeli. Jeżeli natomiast wystąpienie okoliczności, o których mowa w lit. a)-c) spowoduje spadek kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na zmniejszeniu wysokości opłat i/lub prowizji albo na rezygnacji z opłat i/lub prowizji za niektóre czynności dotychczas ujęte w Tabeli. W każdym przypadku zmiana będzie odpowiadała pod względem wartości zmianie kosztów wykonywania czynności przez Bank. W przypadku zmiany wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych, o której mowa w lit. d), zmiana nastąpi w tym samym kierunku (odpowiednio wzrost lub wprowadzenie opłaty i/lub prowizji albo spadek lub rezygnacja z opłaty i/lub prowizji) w którym nastąpiła zmiana wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych i o wartość odpowiadającą wysokości zmiany wskaźnika

[§ 6 ust. 2 Wniosko-umowy kredytu gotówkowego Preapproved (Oddział, Franczyza, Call center kurier) - wersja obowiązująca od 3 lutego 2018 r.

§ 6 ust. 2 - Wniosko-umowy kredytu gotówkowego Preapproved (Call center, Bankowość internetowa, Bankowość mobilna) - wersja obowiązująca od 3 lutego 2018r.

§ 6 ust. 2 Wniosko-umowy konsolidacyjnego kredytu gotówkowego TOP UP (Oddział, Franczyza, Call center kurier)- wersja obowiązująca od 3 lutego 2018 r.

§ 6 ust. 2 Wniosko-umowy konsolidacyjnego kredytu gotówkowego TOP UP (Call center, Bankowość internetowa, Bankowość mobilna)- wersja obowiązująca od 3 lutego 2018 r.

§ 6 ust. 2 Umowy kredytu konsumpcyjnego gotówkowego w Bankowości Internetowej - wersja obowiązująca od 11 marca 2016 r.

§ 6 ust. 2 Umowy kredytu konsumpcyjnego gotówkowego- wersja obowiązująca od 11 marca 2016 r.

§ 6 ust. 2 Umowy konsolidacyjnego kredytu gotówkowego- wersja obowiązująca od 11 marca 2016 r.

§ 7 ust. 2 Umowy kredytu ratального i Kredit- wersja obowiązująca od 11 marca 2016 r.

§ 7 ust. 2 Umowy kredytu ratального- wersja obowiązująca od 11 marca 2016 r.

§ 6 ust. 2 Umowy pożyczki gotówkowej- wersja obowiązująca od 3 lutego 2018 r.]

9.

A)

Bank może zmienić TOiP, z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

a) wprowadzenie nowych lub zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, o ile istnieje związek przyczynowo - skutkowy między wprowadzeniem nowych lub zmianą przepisów, a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

b) wydanie rekomendacji lub zaleceń przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ, o ile istnieje związek przyczynowo - skutkowy między wydaniem rekomendacji lub zaleceń organu nadzoru, i urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów, albo wyroku lub decyzji administracyjnej a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank

c) zmianę cen usług świadczonych na rzecz Banku przez podmioty trzecie na podstawie umów, których Bank jest stroną, a które to usługi są świadczone w celu wykonania przez Bank umowy zawartej z Kredytobiorcą, do której zastosowanie ma TOiP, powodujących wzrost ponoszonych przez Bank kosztów wykonywania tej umowy; zmiana opłat i prowizji z powyższej przyczyny nastąpi wyłącznie w przypadku gdy przeprowadzona analiza poziomu cen usług świadczonych na rzecz Banku wykaże zmianę kosztu tych usług o co najmniej 10% w stosunku do cen tych usług w okresie 6 miesięcy wstecz od dnia analizy,

d) zmianę stopy inflacji (miesięcznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowanego przez GUS w ujęciu odnoszącym się do poprzedniego miesiąca) o minimum 0,1 punktu procentowego

Zmiany, spowodowane wystąpieniem co najmniej jednego z czynników opisanych w ust. 4, będą polegać na podwyższeniu lub obniżeniu wysokości opłat lub prowizji zgodnie z kierunkiem zmian tego czynnika/ tych czynników. Podwyższenie opłaty lub prowizji nie może przekroczyć odpowiednio trzykrotności dotychczasowej wysokości opłaty lub prowizji. W przypadku podwyższenia opłaty lub prowizji, których wysokość do tej pory wynosiła:

- 0 zł - opłata w wyniku podwyższenia nie może przekroczyć 200 zł,

- 0 % - prowizja w wyniku podwyższenia nie może wynosić więcej niż 5% kwoty stanowiącej podstawę jej obliczenia.

W przypadku wprowadzenia nowej opłaty lub prowizji, jej wysokość nie może przekroczyć 200 zł lub 5% kwoty stanowiącej podstawę jej obliczenia.

6. Bank będzie dokonywał zmian opłat lub prowizji adekwatnie do rodzaju i rozmiaru zmiany czynników, które wystąpiły i stanowiły przyczyny wprowadzenia zmian wysokości opłat lub prowizji.

7. Zmiany TOiP na podstawie przesłanek, o których mowa w ust. 4 lit c) i d), będą dokonywane nie częściej niż raz na 4 miesiące od wejścia w życie poprzedniej zmiany opłat lub prowizji dokonanej przez Bank.

[§ 8 ust. 4-7 Umowy o kredyt w rachunku płatniczym- wersja obowiązująca od 8 sierpnia 2018 r.]

B)

Zmiana wysokości opłat i/lub prowizji albo zasad ich stosowania i naliczania, wprowadzenie opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w Tabeli albo rezygnacja z opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas ujęte w Tabeli, są możliwe z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

- a) zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą przepisów a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;*
- b) wydanie rekomendacji przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między wydaniem rekomendacji, urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów albo wyroku lub decyzji administracyjnej a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;*
- c) zmianę cen energii elektrycznej, taryf pocztowych, telekomunikacyjnych lub rozliczeń międzybankowych, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą tych cen a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;*
- d) zmianę cen towarów i usług konsumpcyjnych o nie mniej niż 0,5% ustalaną na podstawie kwartalnego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (pot. inflacji) publikowanego przez GUS; zmiana dokonywana jest nie częściej niż raz na kwartał kalendarzowy, ze skutkiem od pierwszego dnia drugiego miesiąca kolejnego kwartału kalendarzowego, pod warunkiem publikacji przez GUS za poprzedni kwartał kalendarzowy wskaźnika z którego wynika opisana powyżej zmiana.*

Jeżeli wystąpienie okoliczności, o których mowa w lit. a)-c) spowoduje wzrost kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na wzroście wysokości opłat i/lub prowizji albo na wprowadzeniu opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w Tabeli. Jeżeli natomiast wystąpienie okoliczności, o których mowa w lit. a)-c) spowoduje spadek kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na zmniejszeniu wysokości opłat i/lub prowizji albo na rezygnacji z opłat i/lub prowizji za niektóre czynności dotychczas ujęte w Tabeli. W każdym przypadku zmiana będzie odpowiadała pod względem wartości zmianie kosztów wykonywania czynności przez Bank. W przypadku zmiany wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych, o której mowa w lit. d), zmiana nastąpi w tym samym kierunku (odpowiednio wzrost lub wprowadzenie opłaty i/lub prowizji albo spadek lub rezygnacja z opłaty i/lub prowizji) w którym nastąpiła zmiana wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych i o wartość odpowiadającą wysokości zmiany wskaźnika.

[§ 8 ust. 4 Umowy o limit w rachunku- wersja obowiązująca od 15 maja 2017 r.]

[§ 8 ust. 4 Umowy o limit w rachunku- wersja obowiązująca od 11 marca 2016 r.]

C)

Bank może zmienić TOiP, z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

- a) zmianę powszechnie obowiązujących przepisów;
- b) wydanie rekomendacji przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ;
- c) zmianę cen energii elektrycznej, taryf pocztowych, telekomunikacyjnych lub rozliczeń międzybankowych; o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między okolicznością wskazaną w lit. a) - c) a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;
- d) zmianę cen towarów i usług konsumpcyjnych o nie mniej niż 0,5% ustalaną na podstawie kwartalnego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (pot. inflacji) publikowanego przez GUS; zmiana dokonywana jest nie częściej niż raz na kwartał kalendarzowy, ze skutkiem od pierwszego dnia drugiego miesiąca kolejnego kwartału kalendarzowego, pod warunkiem publikacji przez GUS za poprzedni kwartał kalendarzowy wskaźnika z którego wynika opisana powyżej zmiana.

Jeżeli wystąpienie okoliczności, o których mowa w lit. a)-c) spowoduje wzrost kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na wzroście wysokości opłat i/lub prowizji albo na wprowadzeniu opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w TOiP. Jeżeli natomiast wystąpienie okoliczności, o których mowa w lit. a)-c) spowoduje spadek kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na zmniejszeniu wysokości opłat i/lub prowizji albo na rezygnacji z opłat i/lub prowizji za niektóre czynności dotychczas ujęte w TOiP. W każdym przypadku zmiana będzie odpowiadała pod względem wartości zmianie kosztów wykonywania czynności przez Bank. W przypadku zmiany wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych, o której mowa w lit. d), zmiana nastąpi w tym samym kierunku (odpowiednio wzrost lub wprowadzenie opłaty i/lub prowizji albo spadek lub rezygnacja z opłaty i/lub prowizji) w którym nastąpiła zmiana wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych i o wartość odpowiadającą wysokości zmiany wskaźnika

[§ 8 ust. 4 Umowy o limit w rachunku- wersja obowiązująca od 1 stycznia 2017 r.]

10.

A)

Zmiana wysokości opłat lub zasad ich stosowania i naliczania, wprowadzenie opłat za czynności dotychczas nie ujęte w Tabeli jest możliwe z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

- a. zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą przepisów a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;
- b. wydanie rekomendacji przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między wydaniem rekomendacji, urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów albo wyroku lub decyzji administracyjnej a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

c. zmianę cen energii elektrycznej, taryf pocztowych, telekomunikacyjnych lub rozliczeń międzybankowych, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą tych cen a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank.

Jeżeli wystąpienie okoliczności, o których mowa w lit. a-c spowoduje wzrost kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na wzroście wysokości opłat i/lub prowizji albo na wprowadzeniu opłat i/lub prowizji za czynności dotychczas nie ujęte w Tabeli. Jeżeli natomiast wystąpienie okoliczności, o których mowa w lit. a-c spowoduje spadek kosztów wykonywania czynności przez Bank, zmiana będzie polegała na zmniejszeniu wysokości opłat i/lub prowizji albo na rezygnacji z opłat i/lub prowizji za niektóre czynności dotychczas ujęte w Tabeli. W każdym przypadku zmiana będzie odpowiadała pod względem wartości zmianie kosztów wykonywania czynności przez Bank.

[§ 6 ust. 2 Umowy o kredyt finansowy- wersja obowiązująca od 24 lipca 2018 r.]

B)

Zmiana wysokości opłat lub zasad ich stosowania i naliczania, wprowadzenie opłat za czynności dotychczas nie ujęte w Tabeli jest możliwe z ważnych przyczyn, za które uznaje się:

a. zmianę powszechnie obowiązujących przepisów, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą przepisów a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

b. wydanie rekomendacji przez organ nadzoru nad działalnością Banku, urzędowej lub sądowej interpretacji powszechnie obowiązujących przepisów albo wydanie wyroku sądowego lub decyzji administracyjnej przez uprawniony organ, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między wydaniem rekomendacji, urzędowej lub sądowej interpretacji przepisów albo wyroku lub decyzji administracyjnej a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank;

c. zmianę cen energii elektrycznej, taryf pocztowych, telekomunikacyjnych lub rozliczeń międzybankowych, o ile istnieje związek przyczynowo-skutkowy między zmianą tych cen a zmianą kosztów wykonywania czynności przez Bank.

[§ 6 ust. 2 Umowy o kredyt finansowy- wersja obowiązująca od 16 lutego 2018 r.]

Przedmiotowe klauzule modyfikacyjne odnoszące się do możliwości zmiany - w trakcie trwania umowy - wysokości opłat i prowizji w umowach zawieranych na czas oznaczony umożliwiających generowanie znacznego zadłużenia po stronie konsumentów, powinny być oceniane w tożsamy sposób, jak to miało miejsce przy uzasadnieniu abuzywności klauzul modyfikacyjnych wskazanych w pkt 1. i 2 niniejszej decyzji. Oznacza to, że w przypadku umów zawartych na czas oznaczony ich treść nie powinna ulegać zmianie (w wyniku dokonania jednostronnej zmiany warunków umowy przez przedsiębiorcę) w zakresie istotnych popytowo elementów umowy. W ocenie Prezesa UOKiK przy umowach na czas oznaczony, w których dochodzi do zadłużenia się klientów, możliwość wprowadzenia nowych opłat czy prowizji, a także podwyższenie już istniejących, powinna być ograniczona do minimum. Ponadto wskazane przesłanki są na tyle ogólne, że nie dają żadnej możliwości ich weryfikacji, zapewniają za to pełną swobodę Bankowi w dokonywaniu zmian stawek opłat i

wprowadzenia nowych obciążeń dla klientów, nawet w zakresie codziennego korzystania z produktu (np. umożliwiając dodanie/podwyższenie opłaty za korzystanie z karty kredytowej, mimo że przez czas na jaki jest wydana ww. koszt dla konsumenta nie powinien ulegać zmianie). Jednocześnie przesłanki wskazane w zakwestionowanym postanowieniu są na tyle ogólne i nieo określone, że w oparciu o nie Bank może w zasadzie w sposób nieograniczony dokonywać zmian warunków umowy na czas oznaczony. W tym miejscu należy zaznaczyć, że zgodnie z brzmieniem § 1 ust. 4 Umowy o kartę kredytową (dotyczy wszystkich wersji wzorca), umowy zawierane są co do zasady na czas nieoznaczony. Niemniej, przyjąć należy, że do tych umów stosuje się zasady dotyczące zawarcia umów na czas określony, z uwagi na termin ważności karty kredytowej oraz samego kredytu-limitu kredytowego. Umowa o limit kredytowy zawierana jest na czas określony, ważność karty oraz samego limitu kredytowego jest oznaczona. Ponadto zawarcie umowy wiąże się z generowaniem zadłużenia pieniężnego po stronie konsumentów. Analizowane postanowienia umowne nie przewidują takiego obostrzenia i Bank może w sposób dowolny zmieniać wysokość opłat i prowizji (w tym dodawać nowego typu opłaty) w trakcie wykonywania kontraktu i już tylko z tego powodu analizowane postanowienia należy uznać w całości za abuzywne.

Nie ulega wątpliwości, iż katalog przesłanek umożliwiających zmianę warunków umowy - w zakresie w jakim dopuszczalne byłoby to w zakresie opłat dodatkowych, pobocznych - opisany jest w sposób zbyt ogólny. Przy analizie poszczególnych przesłanek niniejszej klauzuli modyfikacyjnej:

- w odniesieniu do pkt 5.A)a) oraz 5.B)a), 6.5.2.1., 7.a), 8.A)a), 8.B)a), 9.A)a), 9.B)a), 9.C)a), 10.A)a) oraz 10.B)a) zastosowanie znajdują wszystkie argumenty podniesione przy uzasadnieniu niedozwolonego charakteru postanowień umownych opisanych w punkcie pkt 1. (i) oraz pkt 2.a) niniejszej decyzji,
- w odniesieniu do pkt 5.A)b) oraz 5.B)b), 6.5.2.2., 7.b), 8.A)b), 8.B)b), 9.A)b), 9.B)b), 9.C)b), 10.A)b) oraz 10.B)b) zastosowanie znajdują wszystkie argumenty podniesione przy uzasadnieniu niedozwolonego charakteru postanowień umownych opisanych w punkcie pkt 1. (ii), pkt 2.b) oraz pkt 1.(iii), pkt 2.c) niniejszej decyzji,
- w odniesieniu do pkt 5.A)c) oraz 5.B)c), 6.5.2.3., 7.c), 8.A)c), 8.B)c), 9.A)c), 9.B)c), 9.C)c), 10.A)c) oraz 10.B)c) zastosowanie znajdują wszystkie argumenty podniesione przy uzasadnieniu niedozwolonego charakteru postanowień umownych opisanych w punkcie pkt 4.A)c) oraz pkt 4.B)c) niniejszej decyzji,
- w odniesieniu do pkt 5.A)d) oraz 5.B)d), 7.d), 8.A)d), 8.B)d), 9.A)d), 9.B)d), 9.V)d), zastosowanie znajdują wszystkie argumenty podniesione przy uzasadnieniu niedozwolonego charakteru postanowień umownych opisanych w punkcie pkt 4.A)d) oraz pkt 4.B)d) niniejszej decyzji,

z uwagi na tożsamą treść normatywną badanych postanowień. Analizowana klauzula modyfikacyjna jest w swojej treści niejednoznaczna i pozostawia po stronie Przedsiębiorcy zbyt duże pole dla uznaniowości zakresu przyszłych modyfikacji warunków umowy.

W tym miejscu należy także zwrócić uwagę na przesłankę umożliwiającą Bankowi zmianę TOiP w przypadku *zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych o nie mniej niż 0,5% ustalaną na podstawie kwartalnego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (pot. inflacji) publikowanego przez GUS*, czy też zmianę stopy inflacji (miesięcznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowanego przez GUS w ujęciu odnoszącym się do

poprzedniego miesiąca) o minimum 0,1 punktu procentowego. Jak wspomniano już w uzasadnieniu Ad. 4. zmiana czynników ekonomicznych powinna mieć charakter istotny, aby możliwość zmiany warunków umowy przez silniejszą stronę stosunku obligacyjnego była uzasadniona. Ponadto, należy nadmienić, że - zgodnie z art. 385³ pkt 10 k.c. - jednostronna zmiana przez przedsiębiorcę warunków umowy dopuszczalna jest wyłącznie w sytuacji wskazania w tejże umowie ważnej przyczyny usprawiedliwiającej jej modyfikację (a następnie wystąpienie tej przyczyny). W przypadku natomiast niskiego progu wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych (0,5 %) trudno uznać za tę przyczynę za ważną.

Przedsiębiorca powinien dokonać kalkulacji swojej oferty, a następnie wykonywać umowę o takiej treści jak została przez strony zaakceptowana. Zmiana umowy powinna mieć charakter szczególny, wynikający z wystąpienia ekstraordynaryjnych okoliczności. Przestanki do zmiany nie mogą w praktyce umożliwiać przedsiębiorcy ciągłej zmiany warunków umowy. Dodatkowo Bank zastrzegł dla siebie możliwość dokonania zmiany w oparciu o taką przesłankę 3 razy w roku (co 4 miesiące), co w ocenie Prezesa UOKiK jest zbyt częste i nie daje klientowi pewności co do wysokości cen świadczonych usług. W przypadku natomiast niskiego progu wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych (0,1 %) trudno uznać za tę przyczynę za ważną. Warto zauważyć, że na przestrzeni roku wskaźnik wzrostu cen towarów i usług zmienia się z miesiąca na miesiąc, zazwyczaj o ponad 0,1 %, zatem Bank mógłby zmienić wysokość opłat i prowizji w zasadzie w każdym czasie.

W ocenie Spółki zmiana jest ograniczona warunkiem, że ma być adekwatna i powiązana przyczynowo-skutkowo. Jednakże, jak już wskazano, zmiana czynników ekonomicznych powinna mieć charakter istotny, aby możliwość zmiany warunków umowy przez silniejszą stronę stosunku obligacyjnego była uzasadniona.

Takie postanowienia naruszają dobre obyczaje oraz w sposób rażąco naruszają interesy ekonomiczne konsumentów, gdyż w rzeczywistości przyznają Przedsiębiorcy prawo do dokonywania swobodnych zmian opłat i prowizji, bez względu na istotę i wagę przyczyny, która spowodowała przedmiotową zmianę.

Odnosząc się do opłaty w wysokości do 200 zł, w przypadku podwyższenia opłaty lub prowizji, których wysokość do tej pory wynosiła: 0 zł bądź przypadku wprowadzenia nowej opłaty lub prowizji uznać należy za zbyt wysoką. W szczególności w przypadku opłat, które wiążą się istotą danej umowy, a wynoszą 0 zł np.: opłata za prowadzenie rachunku, wypłata z bankomatów (Eurocash i Planet), opłata za wydanie i wznowienie karty, przelew przez bankowość internetową czy mobilną. W przypadku zmiany TOiP miesięczne kwoty związane z korzystaniem z rachunku mogą znacząco wzrosnąć. Podobnie przy sformułowaniu „*podwyższenie opłaty lub prowizji nie może przekroczyć odpowiedni trzykrotności dotychczasowej wysokości opłaty lub prowizji*”, koszty ponoszone przez konsumenta w przypadku zmiany TOiP mogą być znaczne np. przelew zewnętrzny w placówce banku w wysokości 5,99 zł, może wynieść niemalże 18 zł.

W tym miejscu należy odnieść się do postanowienia, które przewiduje zmiany TOiP nie częściej, niż raz na 4 miesiące od wejścia w życie poprzedniej zmiany opłat lub prowizji dokonanej przez Bank, w odniesieniu do przesłanek, o których mowa we wcześniejszych ustępach przedmiotowych postanowień. W ocenie Prezesa Urzędu wprowadzanie zmian w TOiP chociażby raz na 4 miesiące uznać należy za zbyt częste, a właśnie przedmiotowa przesłanka zezwala Bankowi na wprowadzanie takich zmian. Wskazać należy, że zbyt częsta zmiana treści TOiP nie daje konsumentowi poczucia stabilności i trwałości stosunku

obligacyjnego. Ponadto nie wskazano w jakim czasie od zaistnienia przesłanek GNB jest uprawniony do zmiany TOiP. Bank wskazał, iż w jego interesie również nie leży zbyt częste wprowadzania zmian, a dokonywanie ich w sposób kompleksowy.

Należy zwrócić uwagę na brak pełnych i wyczerpujących informacji, które wskazywałyby konsumentowi w jakich okolicznościach oraz w jaki sposób może dojść do zmiany TOiP. Ponadto w zakwestionowanym postanowieniu pkt 6. oraz pkt 10.B) brak jest informacji, jaka jest maksymalna kwota podwyżki czy kierunek zmian TOiP itp. Zatem postanowienia, które nie precyzują ww. okoliczności wprowadzanych zmian (czasu ich wprowadzenia, kierunku, częstotliwości itd.) w jeszcze większym stopniu pozwalają Bankowi na arbitralność i praktycznie nieograniczoną możliwość zmiany warunków wykonywanego kontraktu.

W świetle powyższego, w ocenie Prezesa UOKiK, postanowienia określone w punkcie 5-10 sentencji decyzji naruszają zakaz stosowania we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, ponieważ kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Tym samym ww. postanowienia są niedozwolone, zgodnie z art. 385¹ § 1 kodeksu cywilnego.

Odniesienie się do stanowiska Spółki

W odniesieniu do stanowiska GNB, iż Przedsiębiorca ma prawo chronić i zabezpieczać swoje interesy, wskazać należy, iż chroniąc swoje interesy Bank powinien mieć na uwadze, żeby chronić równocześnie interes konsumenta, jako słabszej strony stosunku prawnego. Prezes Urzędu uznał, że stosowane przez Spółkę postanowienia, zakwestionowane w niniejszej decyzji, są sprzeczne z dobrymi obyczajami i w sposób rażący narusza interesy konsumentów. Brak jest zatem równowagi pomiędzy ochroną konsumenta, a ochroną interesów przedsiębiorcy.

W uzasadnieniu decyzji Prezes Urzędu wykazał, iż zakwestionowane postanowienia naruszają interesy konsumenta w stopniu rażącym (tzn. istotnym, znaczącym) i jednocześnie w taki sposób, że wywołuje to nieusprawiedliwioną dysproporcję (na niekorzyść konsumenta) jego praw i obowiązków. Prezes Urzędu dokonując oceny postanowień sprawdza, czy postanowienie stosowane przez Przedsiębiorcę spełnia cechy abuzywności- wynika to naturalnie z treści art. 385¹ § 1 k.c.

Zakwestionowane przez Prezesa Urzędu postanowienia nie stanowią głównych świadczeń stron, co zostało dokładnie opisane w uzasadnieniu niniejszej decyzji. Zatem Prezes Urzędu mógł uznać zakwestionowane postanowienia za niedozwolone postanowienia umowne i zakazać ich stosowania.

Odnosząc się do uprawnień zawartych w art. 384¹ k.c.- zobowiązań o charakterze ciągłym wskazać należy, iż przedmiotowy przepis dotyczy jednak wyłącznie trybu dokonywania zmian, a nie podstaw materialnoprawnych będących podstawą modyfikacji umów o charakterze ciągłym.

Jak wskazano powyżej, możliwość wypowiedzenia umowy w przypadku braku akceptacji zmian, nie jest wystarczającą gwarancją dla konsumenta, a stanowi pewnego rodzaju fikcję, gdyż w przypadku umów kredytowych, gdzie dochodzi aspekt zadłużenia konsumenta na wysokie kwoty pieniężne, faktyczna możliwość skorzystania z prawa do wypowiedzenia

umowy jest bardzo ograniczona. Nie można tu zatem mówić o swobodnej decyzji konsumenta dotyczącej wypowiedzenia umowy, gdyż jest on niejako uzależniony finansowo od przedsiębiorcy.

Spółka wskazała, że wprowadzanie ewentualnych zmiany w regulaminie jest konieczne dla zachowania aktualności i zgodności wzorca z otoczeniem prawnym. Należy wskazać, że konieczność zachowania aktualności i zgodności z otoczeniem prawnym nie może być traktowana jako abstrakcyjna podstawa do zmiany wzorca. Zmiana przepisów, o ile tak zdecyduje ustawodawca, będzie mogła być podstawą zmian w zawartych umowach niezależnie od treści klauzuli modyfikacyjnej. Pozostałe zmiany nie zawsze będą stanowić podstawę do modyfikacji treści obowiązujących stosunków umownych. Postanowienia stosowane przez Spółkę nie definiują zakresu możliwych do wprowadzenia zmian uzależniając je od danej przesłanki faktycznej, a jedynie stanowią podstawę do podjęcia decyzji o dokonaniu zmiany Regulaminu lub TOiP.

Analiza wzorców umownych w kontekście czasu, na jaki zostały zawarte (czas oznaczony i nieoznaczony) ma w ocenie Prezesa UOKiK kluczowe znaczenie, co zostało obszernie przedstawione w uzasadnieniu niniejszej decyzji. Umowy zawierane na czas oznaczony, co do zasady, nie powinny podlegać jednostronnym modyfikacjom.

Odnosząc się do istnienia określonego związku między zdarzeniem, a odpowiednio obowiązkiem Banku do dokonania zmian, a także adekwatnością i kierunkiem tych zmian wskazać należy, że każda zmiana powinna mieć charakter istotny z punktu widzenia dotychczasowych warunków na jakich wykonywana jest umowa, aby możliwość zmiany warunków umowy przez silniejszą stronę stosunku obligacyjnego była konieczna i uzasadniona (przy umowach na czas nieoznaczony). Ponadto wprowadzona klauzula modyfikacyjna powinna jednoznacznie określać kierunek i zakres dopuszczalnych zmian.

Mając na względzie ww. okoliczności należało orzec jak w pkt I sentencji decyzji.

Ad. II Obowiązek usunięcia trwających skutków stosowania klauzul niedozwolonych

Zgodnie z art. 23b ust. 1 ustawy oikik Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu postanowienia wzorca umowy za niedozwolone i zakazującą jego wykorzystywania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 23a ww. ustawy. Zgodnie z ustępem 2 tego artykułu, w decyzji, o której mowa w art. 23b ust. 1 ustawy oikik, Prezes Urzędu może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 23a, w szczególności zobowiązać przedsiębiorcę do:

- 1) poinformowania konsumentów, będących stronami umów zawartych na podstawie wzorca, o którym mowa w ust. 1, o uznaniu za niedozwolone postanowienia tego wzorca - w sposób określony w decyzji;
- 2) złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji.

Prezes Urzędu zdecydował o zastosowaniu środków usunięcia trwających skutków naruszenia zakazu stosowania we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych określonych w punkcie I niniejszej decyzji.

1.

Jedną z intencji określenia środków usunięcia trwających skutków naruszenia jest zwiększenie skuteczności administracyjnoprawnego trybu stwierdzania stosowania niedozwolonych postanowień wzorców umownych. Środki te mogą mieć charakter informacyjny. Z przykładów wymienionych w art. 23b ust. 2 ustawy okik wynika, że konsumenci mają się dowiedzieć o uznaniu przez Prezesa UOKiK postanowienia wzorca umowy za niedozwolone. Przekazanie konsumentom odpowiedniej informacji może nastąpić za pomocą poinformowania przez przedsiębiorcę konsumentów będących stronami umów zawartych na podstawie wzorca zawierającego klauzulę abuzywną w sposób określony w decyzji (art. 23b ust. 2 pkt 1 ustawy okik). Dzięki otrzymanym informacjom konsumenci wiedzą, że zakwestionowane przez Prezesa UOKiK postanowienie umowne jest wobec nich bezskuteczne i mają możliwość dochodzenia od przedsiębiorcy roszczeń w tym zakresie. Jednocześnie to od konsumenta będzie zależało dochodzenie od przedsiębiorcy roszczeń w oparciu o uznanie określonych w decyzji klauzul modyfikacyjnych za abuzywne.

W ramach usunięcia trwających skutków stosowania niedozwolonych postanowień umownych Prezes UOKiK może zobowiązać przedsiębiorcę do poinformowania konsumentów, będących stronami umów zawartych na podstawie wzorca o uznaniu przez Prezesa UOKiK za niedozwolone postanowień tego wzorca - w sposób określony w decyzji. Prezes UOKiK decyduje więc o sposobie poinformowania konsumentów. Może być to np. droga listowna, za potwierdzeniem odbioru bądź nie.

W ocenie Prezesa UOKiK nałożenie na Bank tego obowiązku jest proporcjonalne do wagi i rodzaju naruszenia oraz konieczne do usunięcia jego trwających skutków. Środek ten ma za zadanie poinformowanie konsumentów będących klientami Spółki o tym, iż ich kontrahent stosował lub stosuje wobec nich niedozwolone postanowienia umowne i tym samym nie może ich dłużej wykorzystywać w relacjach z nimi. Środek ten jest zatem proporcjonalny, przydatny i niezbędny dla usunięcia tych skutków naruszenia zakazu z art. 23a ustawy okik. Ponadto nie wykracza on poza to, co niezbędne do ich usunięcia.

Zdaniem Prezesa UOKiK, miesięczny termin na wykonanie tego obowiązku jest terminem wystarczającym. Należy bowiem doliczyć do niego dodatkowy minimalny miesięczny termin na uprawomocnienie się niniejszej decyzji (w przypadku braku odwołania Banku), w którym Spółka może przygotowywać się do wykonania obowiązku.

Przesłanie ww. informacji listownie ma na celu jak najpełniejszą realizację celu nałożenia niniejszego obowiązku i jego ewidencjonowanie. Uzyskanie zaś ww. informacji przez klientów Spółki umożliwi im skorzystanie ze skutku uznania postanowienia za niedozwolone, który wynika z art. 23 d ustawy okik.

2.

Zgodnie z art. 23b ust. 2 ustawy okik, Prezes UOKiK może zobowiązać przedsiębiorcę do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji. Treść oświadczenia powinna obejmować, poza określeniem przedsiębiorcy, treść postanowienia naruszającego zakaz w art. 23a ustawy okik oraz wskazywać wzorzec umowy, w jakim postanowienie to zostało zawarte.

Istotą opisywanego w niniejszej decyzji naruszenia jest stosowanie postanowień wzorców umów, które w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami rażąco naruszają interesy

konsumentów. W ocenie Prezesa UOKiK, powyższe okoliczności uzasadniają zastosowanie wskazanego wyżej środka, jakim jest publikacja oświadczenia na stronie internetowej Banku. Spółka powinna, zdaniem Prezesa Urzędu, poinformować konsumentów o swoim naruszeniu, co spełni funkcję edukacyjną. Powyższy środek może mieć również znaczenie prewencyjne, zniechęcając Bank oraz innych przedsiębiorców do podobnego rodzaju praktyk (w obliczu ryzyka złożenia oświadczenia, które może wpłynąć na postrzeganie Spółki przez konsumentów).

Oświadczenie zamieszczone na stronie internetowej Spółki ma za zadanie poinformowanie konsumentów o fakcie wydania decyzji, jej oznaczeniu i dacie wydania (w celu jej późniejszej identyfikacji lub ułatwianiu dotarcia do jej treści) oraz przystępne wskazanie, jakie postanowienia umowne zostały uznane za niedozwolone. Ponadto oświadczenie to winno określać skrótowy opis obowiązków usunięcia skutków stosowania tych klauzul. Oświadczenie to będzie wspierać obowiązki określone w punkcie II.1 sentencji decyzji, w postaci pisemnego zawiadomienia konsumentów o treści decyzji i przysługujących im z tytułu jej wydania uprawnień do dochodzenia roszczeń. Określenie parametrów technicznych oświadczenia jest zaś niezbędne i ma za zadanie zapewnić jego widoczności i czytelności na stronie internetowej Spółki.

W ocenie Prezesa UOKiK, obowiązek usunięcia trwających skutków stosowania klauzul niedozwolonych nie powinien ulec modyfikacji w przypadku zmian organizacyjnych Spółki. Dlatego też powinien być wykonany także w razie zmiany nazwy przedsiębiorcy, jego przekształcenia lub przejścia praw i obowiązków na inny podmiot pod jakimkolwiek tytułem, zmiany adresu strony internetowej lub też w przypadku zmiany treści sentencji decyzji lub jej uzasadnienia przez Prezesa Urzędu lub sąd powszechny, w zakresie podlegającym obowiązkowi publikacji. Obowiązek ten w powyższych sytuacjach się nie dezaktualizuje i winien być wówczas wykonany z uwzględnieniem powyższych zmian i nie powinien zostać zaniechany.

Oświadczenie zostanie zaprezentowane na stronie internetowej Spółki i dzięki temu wiedza o rozstrzygnięciu będzie mogła dotrzeć do konsumentów, a także innych przedsiębiorców działających w branży oraz mediów. W ocenie Prezesa UOKiK, strona internetowa to medium o licznym gronie odbiorców, które poprzez swoją powszechność i możliwość zapoznania się z prezentowanymi tam treściami w dowolnym czasie, stosownym dla każdego odbiorcy, najskuteczniej jest w stanie dotrzeć do świadomości odbiorców. Komunikat dotyczący decyzji byłby, w ocenie Prezesa UOKiK, zbyt skomplikowany do przekazania bądź to w telewizji bądź w radiu, a przez to nie odniósłby zamierzonego skutku informacyjnego.

Wśród konsumentów oświadczenie tej treści powinien zwiększyć wiedzę o przepisach chroniących ich prawa i krytycyzm względem działań modyfikujących treść stosunku prawnego dokonywanych przez przedsiębiorców. Przedsiębiorcy powinni z kolei dowiedzieć się o negatywnych konsekwencjach naruszania praw konsumentów, co poza wychowawczą spełni również funkcję prewencyjną.

Zakres obowiązków publikacyjnych jest proporcjonalny do możliwości Spółki i wagi naruszeń. Należy zwrócić uwagę, że kwestionowane klauzule są stosowane od długiego czasu. Obowiązek publikacji decyzji na stronie internetowej przez odpowiednio długi okres, w ocenie Prezesa UOKiK, nie będzie uciążliwy dla strony niniejszego postępowania.

Mając na względzie ww. okoliczności należało orzec jak w pkt II sentencji decyzji.

Ad. III. Umorzenie postępowania

Zgodnie z art. 83 ustawy okik w sprawach nie uregulowanych w tej ustawie, do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Zgodnie z art. 105 § 1 k.p.a. „Gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania”. Natomiast § 2 wspomnianego artykułu stanowi, że „Organ administracji publicznej może umorzyć postępowanie, jeżeli wystąpi o to strona, na której żądanie postępowanie zostało wszczęte, a nie sprzeciwiają się temu inne strony oraz gdy nie jest to sprzeczne z interesem społecznym.”

Umorzenie postępowania na podstawie art. 105 § 1 k.p.a. jest obligatoryjne, co oznacza, iż ustalenie przesłanki bezprzedmiotowości postępowania stwarza obowiązek zakończenia postępowania w danej instancji przez jego umorzenie, ponieważ brak jest podstaw do rozstrzygnięcia sprawy co do jej istoty. Dalsze prowadzenie postępowania w takim przypadku stanowiłoby o jego wadliwości, mającej istotny wpływ na wynik sprawy. W przypadku fakultatywnego umorzenia, wskazanego w art. 105 § 2 k.p.a., organ administracji publicznej jest uprawniony do oceny, czy wniosek strony o umorzenie postępowania zasługuje na uwzględnienie pod kątem warunków w tym przepisie przewidzianych. W przypadku umorzenia fakultatywnego organ administracji publicznej działa na podstawie uznania administracyjnego. Podkreślić przy tym należy, iż przesłanka umorzenia postępowania może istnieć jeszcze przed wszczęciem postępowania, co zostanie ujawnione w toczącym się postępowaniu, a może ona powstać także w czasie trwania postępowania, a więc w sprawie już zawieszony przed organami administracyjnymi⁷.

Art. 105 § 1 k.p.a. stanowi, że organ administracji państwowej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, gdy z jakiegokolwiek przyczyny stało się ono bezprzedmiotowe.

Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego oznacza, że brak jest któregoś z elementów materialnego stosunku prawnego, a wobec tego nie można wydać decyzji załatwiającej sprawę przez rozstrzygnięcie, co do jej istoty. Zarzut naruszenia art. 23 a ustawy okik i wydania decyzji na podstawie art. 23 b ustawy okik wymaga wykazania, iż postanowienie spełnia przesłanki uznania go za abuzywne, w świetle art. 385¹ § 1 k.c. Po przeprowadzeniu postępowania Prezes Urzędu uznał, że postanowienia wskazane w pkt III niniejszej decyzji, nie noszą cech abuzywności, bowiem nie są sprzeczne z dobrymi obyczajami i nie prowadzą do naruszenia interesów konsumenta w sposób rażący. Brak jest zatem podstaw do uznania tych postanowień za niedozwolone postanowienie umowne i zakazania ich stosowania.

Postępowanie administracyjne w powyższym zakresie należy zatem umorzyć jako bezprzedmiotowe na podstawie art. 105 § 1 kpa w związku z art. 83 uokik.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w pkt III sentencji decyzji.

⁷ Jaśkowska M., Wróbel A. „Komentarz bieżący do art. 105 kodeksu postępowania administracyjnego” (Dz.U.00.98.1071) LEX/el.2010.

Ad. IV. Koszty postępowania administracyjnego

Zgodnie z art. 80 ustawy o UOKiK Prezes UOKiK rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art. 77 ust. 1 ww. ustawy jeżeli w wyniku postępowania organ ochrony konsumentów stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania. W świetle natomiast art. 263 § 1 k.p.a. do kosztów postępowania zalicza się m.in. koszty doręczenia stronom pism urzędowych. Z kolei zgodnie z art. 264 § 1 ww. kodeksu, jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustala w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.

Postępowanie w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku organ ochrony konsumentów w punkcie I sentencji decyzji stwierdził naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną przez Prezesa UOKiK ze stroną. W związku z powyższym, postanowiono obciążyć ww. przedsiębiorcę kosztami postępowania w wysokości 159,80zł (słownie: sto pięćdziesiąt dziewięć złotych i osiemdziesiąt groszy).

Koszty niniejszego postępowania przedsiębiorca obowiązany jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa Nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000 w terminie 14 dni od uprawomocnienia się decyzji.

Mając na względzie ww. okoliczności należało orzec jak w pkt IV sentencji decyzji.

Pouczenie

Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy o UOKiK w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. - od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 785 t.j.), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł.

Zgodnie z art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 i ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 § 1, § 2, § 3 i § 4 k.p.c. strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać

ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego.

Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

W przypadku kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie IV niniejszej decyzji, stosownie do art. 81 ust. 5 ustawy okik w związku z art. 479³² § 1 i 2 ww. k.p.c. oraz stosownie do art. 264 § 2 k.p.a. w związku z art. 83 ustawy okik, stronie przysługuje zażalenie za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie tygodniowym od dnia jej doręczenia.

Otrzymuje:

(...)

Getin Noble Bank S.A.

Rondo Ignacego Daszyńskiego 2C

00-843 Warszawa

PREZES

URZĘDU

OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW

Tomasz Chróstny

